

آشنایی با کشورهای جهان

اسپانیا

محمود رضا برازش

چاپ دوم

آشنایی با کشورهای جهان

اسپانیا

محمود رضا برازش

تابستان ۱۳۸۷

برازش، محمودرضا ، ۱۳۴۱

اسپانیا/ گردآوری و تنظیم محمودرضا برازش - مشهد، انتشارات آفتاب هشتم، ۱۳۸۹

۱۲۴ ص: نقشه (رنگی) - ۵۳و۵۴

شابک جلد شومیز: ۴-۰۹-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-2839-09-4

شابک جلد سخت: ۸-۴۳-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-2839-43-8

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا (فهرست نویسی پیش از انتشار).

۱.اسپانیا الف. محمودرضا برازش، ۱۳۴۱. ب انتشارات آفتاب هشتم. ج. عنوان

DS ۲۰۴/۴ع۶ب ۹۵۳/۸

کتابخانه ملی ایران ۸۵-۴۲۴۷م

آشنایی با کشورهای جهان

اسپانیا

محمودرضا برازش

با همکاری: مریم نمازیان، سودابه حسین زاده، ریحانه رجب‌زادگان

ویراستار: رویا یداللهی

صفحه آرا : احسان جلایری

چاپ دوم: ۱۳۸۹

۵۰۰۰ نسخه رقعی

چاپ: دقت ۳۱۲۵۰۵۲

شابک جلد شومیز: ۴-۰۹-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸

شابک جلد سخت: ۸-۴۳-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸

قیمت جلد شومیز: ۴۰۰۰۰ ریال

قیمت جلد سخت: ۵۰۰۰۰ ریال

انتشارات آفتاب هشتم. مشهد- صندق پستی ۱۸۸۶-۹۱۳۷۵

تلفن دفتر: ۸۴۳۸۱۳۲-۰۵۱۱- فروشگاه: ۲۲۲۴۷۱۹-۰۵۱۱

فهرست

۳ـ جغرافیای اقتصادی

٤ـ تاریخچه

۵ـ سیاست و حکومت

٦ـ مناطق دیدنی و معروف

۷ـ مشاهیر

پیشگفتار

انسان از همان آغاز خلقت نیازمند آن بوده که محیط اطراف خود را بشناسد. یافتن غذا، مصون ماندن از گزند حیوانات ، مقابله با سرما و گرما و دیگر موارد مشابه از نیازهای اولیه ای است که انسان با آن مواجه بوده است. در اوایل، جوامع به صورت قبیله ای و کوچ نشین بودند. آنها در ایام مختلف سال در مکان های خاص توقف می‌کردند و پس از مدّتی به راه خود ادامه می‌دادند و در این بین مسیر راه و مکان های توقّف را بررسی و بهترین را انتخاب می کردند. با ایجاد روستاها و شهرها، به مرور انسانها در یک نقطه ساکن شدند. گروهی از ساکنان شهرها و روستاها به دلایل مختلف به سفر پرداختند. برخی از آنان حاصل تجربیّات و یافته های خود را از این سفرها ثبت کردند. بعضی از این نوشته ها در قالب سفرنامه ها و شکل های مختلف نوشتاری اکنون در دسترس است. با پیشرفت روزافزون علم و توسعهٔ ناوگان حمل و نقل، هر روزه بر تعداد سفرها و مسافران افزوده می شود.

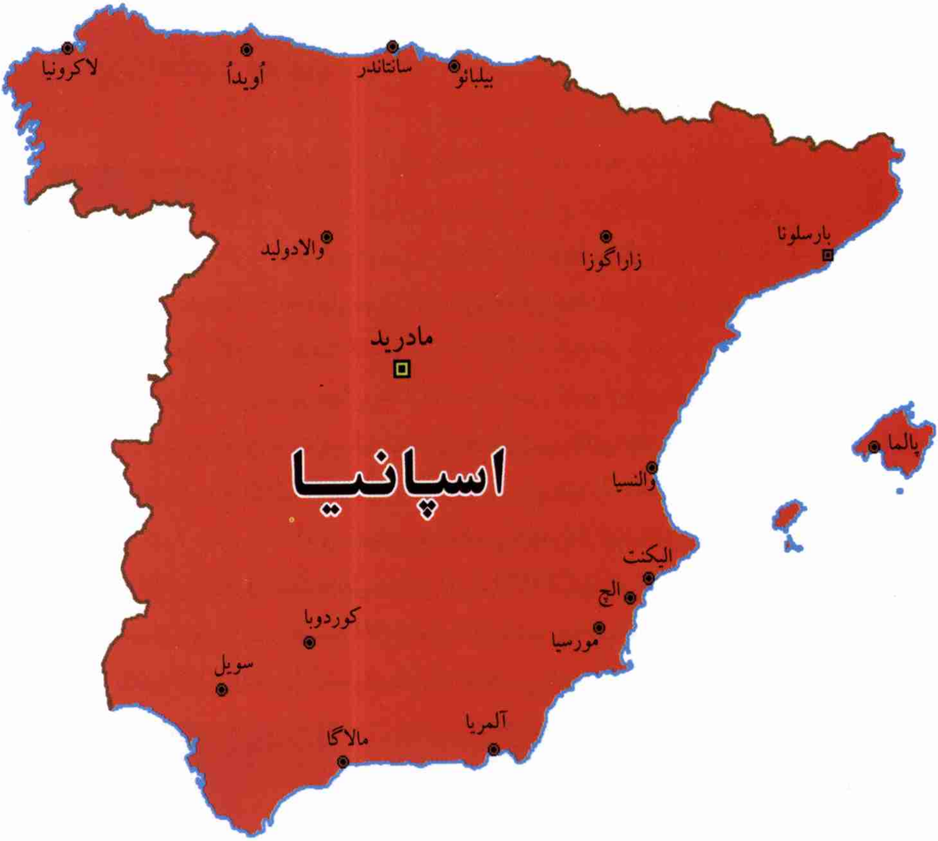
از طرف دیگر، ارتباط بین افراد در شهرها و کشورها به طرق مختلف تسهیل شده، به طوری که امروزه اصطلاح «دهکدهٔ جهانی» شکلی ملموس و معنایی عام یافته است.
تردّد بین کشورها به حدّی است که وقتی افراد حاضر در خیابان ها یا حتی متروی شهرهای معروف جهان را بررسی کنیم، درمی یابیم که از نژادها، رنگ ها و سرزمین های مختلفی اند که برای گردش، تجارت، بازدید از دوستان و اقوام، زندگی و... به رفت وآمد می پردازند. به مرور، موارد مرتبط با «گردشگری» به یکی از صنایع مهم و پیشرفتهٔ دنیا تبدیل شده است. بدون شک، تردّد میلیون ها مسافر در طی سال، تأثیر زیادی بر اقتصاد شهرها و کشورها دارد. افرادی هم که برای مقاصدی خاص غیر از گردشگری مسافرت می‌کنند، از امکانات و نقاط دیدنی مکان‌ها و کشورهای مختلف بازدید می‌کنند. بدیهی است، افراد تمایل دارند از سفر خود حداکثر بهره را ببرند؛ و بنابراین ضرورت دارد اطلاعاتی کافی از محل مورد بازدید داشته باشند. در همین راستا، سازمان ها و شرکت های مختلفی ایجاد شده و به فعالیت در عرصه های مختلف می پردازند. تهیه و انتشار کتاب های راهنما برای شهرها و کشورهای مختلف به زبان های گوناگون از جمله فعالیت‌های متداولی است که توسط ناشران علاقه مند و سازمان های مربوط انجام می شود.
تعداد و تنوع این نوع کتاب ها با توجه به علاقه ی افراد به داشتن این نوع اطلاعات و افزایش تعداد مسافران، هر روزه افزایش می یابد و این امر در بررسی و بازدید از نمایشگاه های کتاب و یا با مراجعه به اطلاعات کتاب های انتشار یافته، معلوم می‌شود. سالانه، هزاران نفر فارسی زبان از ایران و دیگر کشورها به نقاط مختلف دنیا سفر می‌کنند و کمتر کتابی برای راهنمایی ایشان منتشر شده است، به نحوی که اطلاعات کشورهای مقصد را در اختیار ایشان قرار دهد.
شاید بهترین مرجع در این باره، کتاب های سبز وزارت امور خارجه باشد؛ ولی کتاب های فوق کاملاً تخصصی بوده و فاقد اطلاعات و جاذبه های عمومی می‌باشند. با توجه به این نیاز و خلأهای موجود، مدتی است تلاش شده است، اطلاعات مناسبی برای این امر از منابع مختلف تهیه گردد تا کمکی برای علاقه مندان و راهنمایی برای مسافران باشد. بدیهی است، جمع آوری و تنظیم این اطلاعات، کاری گروهی است. سفارتخانه ها و نمایندگی های برخی کشورهای مربوط نیز برای تهیه ی منابع و تنظیم اطلاعات کمک هایی کرده‌اند که لازم است از ایشان تشکر و قدردانی نمایيم. بی‌شک، این مجموعه خالی از اشکال نیست. امیدواریم با راهنمایی های خوانندگان محترم، از کاستی های آن بکاهیم.

مقدمه

کشور اسپانیا در جنوب غربی اروپا و شبه جزیره ایبریا واقع شده است. پرتغال تنها کشور همسایه اسپانیا در این شبه جزیره است. کوه های پیرنه در شمال شرق اسپانیا مرز طبیعی این کشور با فرانسه و سایر کشورهای اروپایی است؛ همین امر باعث شده که اسپانیا از بسیاری از حوادث و وقایع قاره اروپا دور بماند. از جمله آن بی طرفی اسپانیا در جنگ‌های جهانی اول و دوم است.
در صدر اسلام، مسلمانان با گذشتن از تنگه جبل الطارق، فاصله کوتاه میان شمال آفریقا و اسپانیا را طی کردند و با فتح آن سرزمین، نام آندلس را بر آن نهادند. در طی قرنها حکومت مسلمانان، آندلس پیشرفت‌های بسیاری کرد، بطوریکه به اعتقاد برخی پایه گذار رنسانس علمی در اروپا و عاملی برای ایجاد امپراتوری قدرتمند اسپانیا در قرون۱۷– ۱۵ بود. دریانوردان اسپانیایی با کشف و فتح سرزمین‌های مختلف و انتقال منابع آنها، ثروت بسیاری را نصیب کشورشان نمودند. کشف قاره آمریکا و تسخیر آن بزرگترین رخداد تاریخ اسپانیا می‌تواند باشد. هم اکنون زبان رسمی تمام کشورهای قاره آمریکا بجز کانادا، ایالات متحده و برزیل، اسپانیایی است. طی قرون ۱۹– ۱۷ اسپانیا به مرور مستعمرات خود را از دست داد و اکنون فقط جزایر قناری و بخش کوچکی از شمال آفریقا را در اختیار دارد. در مقابل سرزمین کوچکی از شمال تنگه جبل الطارق در جنوب اسپانیا از حدود سه قرن پیش تحت اشغال انگلستان است.
در اواسط قرن بیستم ۱۹۳۹_۱۹۳۶ اسپانیا درگیر جنگ‌های داخلی شد و نتیجه آن روی کار آمدن حکومت دیکتاتوری ژنرال فرانکو بود که تا سال ۱۹۷۵ ادامه داشت. طی این سالها اسپانیا تقریباً در انزوا به سر می برد. پس از مرگ فرانکو دموکراسی در اسپانیا برقرار شد و نظام پارلمانی شکل گرفت.

اسپانیا به سرعت به سوی توسعه گام برداشت، بطوریکه در سال ۲۰۰۷ با ۱۴۰۲ میلیارد دلار تولید ناخالص ملی (حدود دو برابر ایران) یازدهمین اقتصاد دنیا شد. در برخی زمینه‌ها مانند گردشگری اسپانیا یکی از کشور های برجسته جهان است (رتبه دوم جهان). اسپانیا هنرمندان و افراد سرشناس زیادی را به دنیا معرفی کرده است. بطور مثال می توان به پیکاسو، دالی و سروانتس اشاره کرد. در دوران حکومت مسلمانان، فرهنگ ایران در آن سرزمین تأثیر و نفوذ داشته، بطوریکه برخی آثار آن هنوز موجود است. در طی سالیان اخیر ارتباط دو کشور رو توسعه بوده که امید است با سرعت بیشتری ادامه یابد.

محمود رضا برازش
مشهد مقدس
مرداد ۱۳۸۷

نام رسمی : اسپانیا

نام محلی : اسپانا Espana که از کلمهٔ قدیمی Span گرفته شده است؛ به معنی سرزمین مخفی یا دور افتاده ؛ چون از بقیهٔ کشورهای اروپایی جداست

پایتخت : مادرید

نوع حکومت : پادشاهی، مشروطه

رئیس حکومت : پادشاه

رئیس دولت : نخست وزیر

جغرافیای طبیعی

موقعیت جغرافیایی

کشور اسپانیا در جنوب غربی اروپا و بین مدار ۳۶ تا ۴۴ درجهٔ شمالی و ۹ درجه و ۲۵ دقیقهٔ طول غربی، تا ۳ درجه و ۱۰ دقیقهٔ طول شرقی قرار دارد. نصف النهار گرینویچ از کشور اسپانیا و نزدیکی شهر والنسیا می گذرد. مساحت اسپانیا ۵۰۴/۰۳۰/۰۰۰ کیلومتر مربع است. این کشور، از نظر وسعت، پنجاه و یکمین کشور جهان، بعد از فرانسه، دومین کشور اروپای غربی و مساحت آن، تقریباً یک سوم مساحت ایران است. اسپانیا، از شمال به **خلیج بیسکای** (Biscay)، فرانسه (۶۲۳ کیلومتر) و کشور کوچک آندورا(۶۳/۷کیلومتر)، ازشرق، به دریای مدیترانه، جزیرهٔ بالئار و **جزیرهٔ مالورکا** (Mallorca) ، از جنوب، به دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس، از غرب، به پرتقال(۱۲۱۴ کیلومتر) و اقیانوس اطلس، محدود است. طول سواحل اسپانیا ۴۹۶۴ کیلومتر است. ۸۲ درصد از شبه جزیرهٔ ایبری، متعلق به این کشور است. (۱۸ درصد مابقی کشور پرتغال است) و سرزمین اصلی، همراه با جزایر بالئار و کاناری(قناری)، کشور اسپانیا را تشکیل می دهد.

در کناره جنوبی اسپانیا، کشور تحت الحمایه بریتانیایی **جبل الطارق** (Gibraltar) قرار دارد. این محل، از نظر نظامی و به خاطر اشراف بر تنگهٔ جبل الطارق، اهمیت استراتژیک دارد و نیروی دریایی انگلستان، در آن مستقر است. وسعت آن، ۶/۵ کیلومتر مربع است و با اسپانیا، ۱۲۰۰ متر مرز مشترک دارد. جمعیت آن، حدود ۲۸۰۰۰ نفر است. اسپانیا با رشته کوه پیرنه از فرانسه و با جبل الطارق، از آفریقا جدا شده است.

این سرزمین، تقریباً از همه طرف به آب، راه دارد. تنها ناحیهٔ کوچکی از غرب اسپانیا به پرتقال و شمال غربی آن، به فرانسه و آندورا محدود می شود.

اسپانیا از لحاظ جغرافیایی به ۳ منطقهٔ مجزا تقسیم می شود :

۱. نواحی نسبتاً مرتفع شرقی(که بلندترین قله‌اش، موناماکی است با ۳۱۸ متر ارتفاع در جنوب شرقی)؛

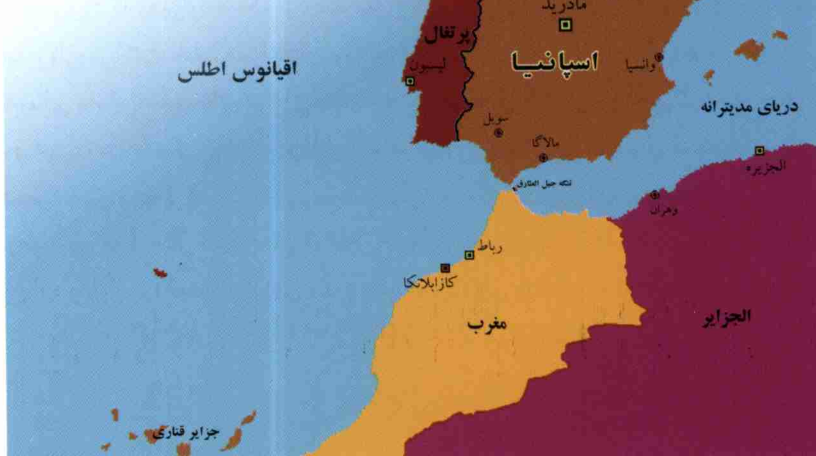
۲. جلگه های پست ساحلی؛

۳. فلات مرکزی و بزرگ اسپانیا به نام **مستا** (Meseta) که شیب آن از شمال به جنوب و از شرق به غرب است با میانگین ارتفاع ۶۰ متر از سطح دریا و تقریباً بیش از نیمی از اسپانیا را در برگرفته است.

از نظر تقسیمات کشوری، اسپانیا ۱۹ ناحیه و ۵۰ استان دارد.

اسپانیا از جنوب، به شمال آفریقا نزدیک است. تنها یک مسیر باریک آبی، به نام تنگهٔ جبل الطارق، اسپانیا را از قارهٔ آفریقا جدا می کند. به همین دلیل، آفریقا تأثیر زیادی در تاریخ اسپانیا داشته است. در باریکترین قسمت تنگهٔ جبل الطارق، فاصلهٔ میان اسپانیا و مغرب، ۱۳ کیلومتر است.

زمین‌های پست اصلی، شامل درهٔ **ابرو** (Ebro) در شمال شرق، جلگهٔ ساحلی اطراف والنسیا در شرق و درهٔ رود **گوادل کیویر**(Guadalquivir) در جنوب است.

آب وهوا

شبه جزیرهٔ اسپانیا سه نوع آب و هوای خاص دارد :

۱. قاره ای؛ ۲. دریایی و ساحلی؛ ۳. مدیترانه ای.

۱. آب و هوای قاره ای : این نوع آب و هوا بیشتر شبه جزیرهٔ اسپانیا را پوشش می دهد؛ از جمله فلات مرکزی مستا و رشته کوههای مجاور آن در شرق و جنوب و آبگیر ابرو. از ویژگیهای این نوع آب و هوا، تنوع فصلی، تغییر زیاد دما در روز و بارش باران نامنظم و کم است با تبخیر زیاد که زمین را خشک می کند. میزان بارش سالانه، معمولاً بین ۳۰۰ تا ۶۴۰ میلیمتر است؛ ولی در اکثر مناطق مستا بارش سالانه حدود ۵۰۰ میلیمتر است.

مستای شمالی،**سیستمای مرکزی** (sistema) و آبگیر ابرو دو فصل بارندگی دارند : در بهـار (فروردین– خرداد) و در پائیز (مهر–آبان). اواخر بهار، مرطوبترین وقت سال است. در مستای جنوبی، پاییز و بهار، فصول بارانی هستند؛ ولی بارندگی در اوایل بهار بیشتر است و پاییز، مرطوبترین فصل سال است. حتی در طول فصول بارانی بارش نامنظم است. زمستان در این نوع آب و هوا، سرد است با بادهای تند و رطوبت بالا؛ ولی بارندگی در آن کم است.

غیر از نواحی کوهستانی، **کوهپایه های شمالی**(Sistema Iberico) سردترین مناطق هستند و یخبندان در آنها امری عادی است. تابستانها معتدل و بدون ابر است. میانگین دمای روزانه در مستای شمالی، ۲۱درجهٔ سانتیگراد، در مستای جنوبی، ۲۷-۲۴ درجهٔ سانتیگراد و میانگین دمای شبانه بین ۷ تا ۱۰ درجهٔ سانتیگراد است. ارتفاعات پایینتر آبگیر ابرو در طول تابستان، گرم است و دمای آن به ۴۳ درجهٔ سانتیگراد می رسد. رطوبت تابستانی در مستای مرکزی و آبگیر ابرو پایین؛ ولی در سمت راست ساحل **ریو ابرو**(Rio Ebro) زیاد است.

۲. آب و هوای دریایی(Maritime):

بخش شمالی کشور اسپانیا از رشته کوههای پیرنه به سمت نواحی شمال غربی آب و هوایی این گونه دارند. از ویژگیهای آن، زمستانهای نسبتاً معتدل ، تابستانهای نسبتاً گرم و بارش معمولاً فراوان باران در طول سال است. دما در طی فصول و روز، تغییرات کمی دارد. میزان فاصله از اقیانوس اطلس، بر مقدار بارندگی اثر می گذارد و بارندگی در شرق، کمتر از غرب است . مرطوبترین فصل، پاییز (مهر – آذر) و خشکترین ماه، تیر است. رطوبت، دما و بادهای ساحلی غالباً در ساحل شمال غربی باعث تولید مه و غبار می شود.

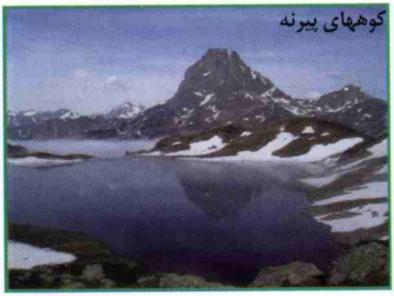
۳. آب و هوای مدیترانه ای:

این ناحیه از **دشت آندلس**(Andalusian) در کنار ساحل شرقی و جنوبی تا رشته کوه های پیرنه امتداد دارد. در مجموع بارندگی در این ناحیه، نسبت به نواحی دیگر اسپانیا کمتر است و بیشتر این بارندگی در اواخر پاییز و زمستان اتفاق می افتد. در کل بارندگی، کم و نامرتب است. دمای هوا در نواحی مدیترانه ای، معمولاً در زمستان و تابستان، بالا است و تغییر دمای روزانه نسبت به نواحی قاره ای، کمتر است. میانگین دما در اکثر نواحی مدیترانه ای، در دی ماه بین ۱۰ تا ۱۳ درجهٔ سانتیگراد است و در نواحی ساحلی شمال شرق در نزدیکی بارسلون، حدود ۹ درجه است. میانگین دما در تیر و مرداد، ۲۷-۲۲ درجهٔ سانتیگراد و در نواحی ساحلی، ۳۱-۲۹ درجه است با رطوبت پایین در خشکی.

ویژگیهای منطقهٔ مدیترانه ای : **بادهای لویچ** (Leveche) داغ و خشک است، این جریان هوا (بادهای جنوب شرقی) که از آفریقای شمالی می وزند، گاهی اوقات با گردوخاک زیادی، همراه هستند و بیشتر در بهار می آیند. **باد شرقی لوانت** (Levante) که از باد لویچ، خنکتر است، بین **سیستما پنی بتیکا** (Sistema Penibetico) و کوههای اطلس در شمال آفریقا می وزند. متوسط بارندگی اسپانیا، سالانه ۶۴۰ میلیمتر است.

کـوه ها

رشته کوههای پیرنه (Pyrenees) که به طول ۴۳۵ کیلومتر در شمال شرقی اسپانیا واقع است از شـرق به غرب امتداد دارد. این رشته کوه ها از دریای مدیترانه تا خلیج بیسکـای کشیده شده‌اند و مرزی طبیعی بین اسپانیا و کشورهای فرانسه و آندورا به وجود آورده‌اند. کوه‌های کانتابریا(cantabria) به طول ۴۸۰ کیلومتر از کـوه‌های پیرنیه در شمال اسپانیا شروع و به سمت غرب و جنوب خلیج بیسکای و اقیـانوس اطلس امتداد می‌یابد. رشته کـوه‌های ممتد **سیرا** (Sierras) – واژهٔ اسپـانیایی به معنـای رشته کـوه های ممتدی که قله‌های مرتفع و دندانه دار دارد– اسپـانیا را به دو بخش شمـالی و جنـوبی تقسیم می کند. مهمتـرین این رشته کـوههای **گردُس** (Sierra de Gredos) ، **گـاداراما** (Sierras de Guadarrama) و(**تولدو**) (Montes des Toledo) هستند. بین اکثر رشته کوهها دره های باریک وجود دارد.

کوههای پیرنه

کـوههای گردُس

کوههای پیرنه

تولدو

کوه های گـادارما

در نواحی ساحلی شمال غربی، به خصوص در کنار ساحل **گالیسین**(Galician) چند منطقهٔ خوب و مناسب بندری نیز وجود دارد. ۶ قله اصلی این رشته کوهها ارتفاعی بیش از ۳/۳۰۰ متر دارند.

مرتفعترین قله ها

۱. مولاسن (Mulhacen) با ۳۴۷۷ متر ارتفاع، در سیرا نوادا (Sierra Nevada) (در جنوب اسپانیا.

۲. پیکودآنتو (Pico de Aneto) با حدود ۳۴۰۴ متر ارتفاع که در رشته کوه پیرنه واقع است. مرتفعترین ناحیهٔ اسپانیا و نواحی شبه جزیره ای آن، تیده (Pico de Teido) است با ۳/۷۱۵ متر ارتفاع از سطح دریا در جزیرهٔ تنریف (Tenerife) در جزایر قناری.

مولاسن

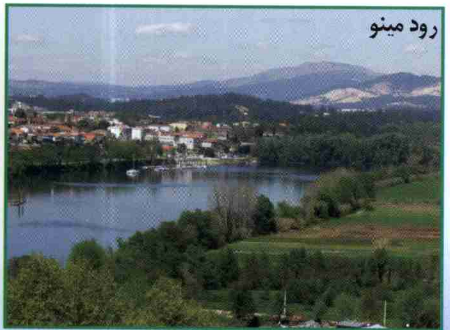
رودها

رودهای اصلی اسپانیا از شمال و جنوب به اقیانوس اطلس سرازیر می شوند و معمولاً از مسیرهای سنگی و عمیق عبور می کنند و در درهٔ کوهها از هم جدا می شوند.

رودهای **دوئرو** (Douro)، **مینو**(Mino)، **تاگوس**(Tagus) و **گوادیانا**(Guadiana) از اسپانیا سرچشمه می گیرند؛ از پرتغال می گذرند و به اقیانوس اطلس سرازیر می شوند.

رود **گوادل کیویر** (Guadalquivir)در جنوب اسپانیا جریان دارد. طول آن، ۶۵۷ کیلومتر است و پس از گذشتن از شهر سویل به خلیج **کادیز** (Cadiz) می ریزد. گوادل کیویر، عمیقترین رود اسپانیا و تنها رود قابل کشتیرانی آن است. این رود از کوههای سیراناوادا سرچشمه می‌گیرد.

رود ابرو در شمال شرقی اسپانیا جاریست و از کوه‌های **کانتابریا** (Cantabria) سرچشمه می‌گیرد و بعد از طی ۹۱۰ کیلومتر به دریای مدیترانه سرازیر می شود. از این رود، با قایقهای کوچک می توان عبور کرد.

رود مینو

رود دوئرو

رود دوئرو

جدول رودهای مهم اسپانیا

ردیف	نام رود	نام به انگلیسی	طول رود	مقصد
۱	تاگوس	*Tagus*	۱۰۰۷	اقیانوس اطلس
۲	ابرو	*Ebro*	۹۱۰	دریای مدیترانه
۳	دوئرو	*Douro*	۸۹۵	اقیانوس اطلس
۴	گوادل کیویر	*Guadalquivir*	۶۵۷	خلیج کادیز اقیانوس اطلس

رود گوادل کیویر

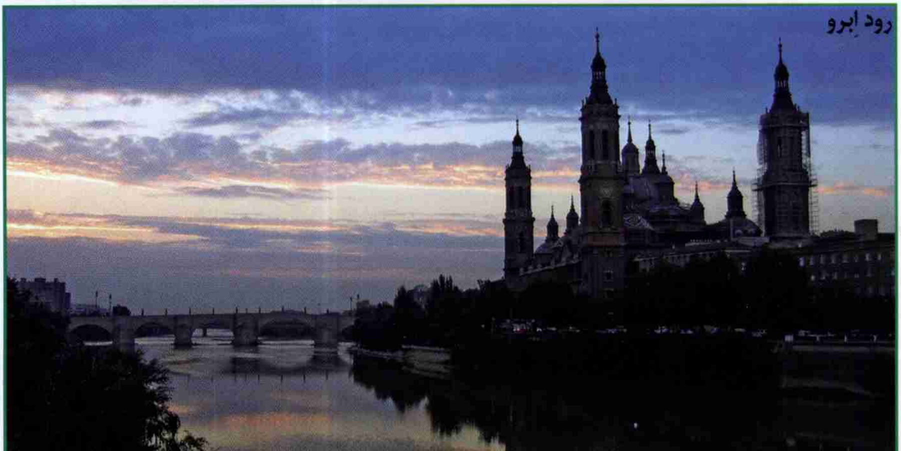
رود گوادیانا

رود تاگوس

رود اِبرو

پوشش گیاهی

بیش از ۳۰ درصد خاک این کشور، پوشیده از جنگل است که عمدتاً در دامنهٔ کوهها به خصوص در شمال غربی واقعند. این جنگلها از انواع درختان کاج و بلوط پوشیده شده‌اند و اطراف آنها پر از مراتع سرسبز است. درخت سپیدار در همه جای کشور می‌روید و کشت زیتون، اصلیترین فعالیت کشاورزی اسپانیا به شمار می‌آید. انگور، بادام و زیتون این کشور زیاد و معروف است.

حیوانات

حیوانات اسپانیا شامل گرگ، سیاه گوش(جانوری از خانوادهٔ گربه سانان)، گربهٔ وحشی، روباه، گراز، بز وحشی، خرگوش و گوزن است.

پرنده در اسپانیا فراوان است؛ به خصوص انواع گوناگونی از پرندگان شکاری در این کشور زندگی می کنند. تنوع گونه های حشرات نیز در اسپانیا زیاد است. در رودها و دریاچه ها انواع مختلف ماهی، مانند **برابل** (brobel) ، کپور و قزل آلاوجود دارد.

جمعیّت

بر اساس آمار سال ۲۰۰۸، کشور اسپانیا با ۴۶،۰۶۳،۳۰۰ نفر جمعیت، بیست و هشتمین کشور پر جمعیت جهان است. رشد سالانهٔ جمعیت این کشور ۰/۱۳ درصد (سیزده صدم) در سال است. همچنین ۹۸/۱ درصد از جمعیت آن نیز طبق آمار سال ۲۰۰۵، با سواد هستند.

جمعیت شهرهای مهم اسپانیا

ردیف	نام شهر	نام لاتین	جمعیت
۱	مادرید	*Madrid*	۵,۹۵۲,۱۵۳
۲	بارسلونا	*Barcelona*	۴,۴۸۱,۵۵۹
۳	والنسیا	*Valencia*	۱,۶۷۱,۱۸۹
۴	سویل	*Seville*	۱,۴۴۱,۸۴۴
۵	مالاگا	*Malaga*	۱,۰۷۴,۰۷۴
۶	بیلبائو	*Bilbao*	۹۵۰,۱۵۵
۷	آلیکانته- الچ	*Alicante-Elche*	۷۴۸,۵۶۵
۸	زاراگوزا	*Zaragoza*	۷۳۱,۸۰۳
۹	ویگو	*Vigo*	۶۶۲,۴۱۲
۱۰	لاس پالماس	*Las Palmas de Gran Canaria*	۶۱۶,۹۰۳

تراکم جمعیت

تراکم جمعیت در اسپانیا (سال ۲۰۰۶) حدود ۸۱ نفر در هر کیلومتر مربع است. بیشتر جمعیت، ساکن شهرها هستند؛ ۷۷ درصد در شهرها و ۲۳ درصد در روستاها زندگی می کنند (۲۰۰۳).

جدول نواحی خودمختار اسپانیا

ردیف	نام ناحیه	مرکز منطقه	مساحت کیلومترمربع	جمعیت (۲۰۰۳)
۱	اندلس (*Andolucia*)	سویل (*Seville*)	۸۷/۵۹۹	۷،۶۰۶،۸٤۸
۲	آراگون (*Aragon*)	زاراگوزا (*Zaragoza*)	٤۷/۷۲۰	۱،۲۳۰،۰۹۰
۳	آستوریاس (*Asturias*)	اُویداُ (*Oviedo*)	۱۰/٦۰٤	۱،۰۷۵،۳۸۱
٤	جزایر بالئار (*Balearic Islands*)	پالما (*Palma*)	٤/۹۹۲	۹٤۷/۳٦۱
۵	سرزمین باسک (*Basque Country*)	ویتوریا (*Vitoria*)	۷/۲۳٤	۲،۱۱۲،۲۰٤
٦	جزایر قناری (*Canary Islands*)	سانتاکروز تنریف (*Santa Cruz de Tenerif*)	۷/٤٤۷	۱،۸۹٤،۸٦۸
۷	کانتابریا (*Cantabria*)	سانتاندر (*Santander*)	۵/۳۲۱	۵٤۹،٦۹۰
۸	کاستیل – لامانچا (*Castile-La Mancha*)	تولدو (*Toledo*)	۷۹/٤٦۱	۱،۸۱۵،۷۸۱
۹	کاستیل – لئون (*Castile-Leon*)	والادولید (*Valladolid*)	۹٤/۲۲٤	۲،٤۸۷،٦٤٦
۱۰	کاتالونیا (*Catalonia*)	بارسلونا (*Barcelona*)	۳۲/۱۱۳	٦،۷۰٤،۱٤٦
۱۱	اکسترمادورا (*Extremadura*)	مریدا (*Merida*)	٤۱/٦۳٤	۱،۰۷۳،۹۰٤
۱۲	گالیسیا (*Galicia*)	سانتاگیو دوکومپوستلا (*Santagio de Compostela*)	۲۹/۵۷۵	۲،۷۵۱،۰۹٤
۱۳	لاریوخا (*La Rioja*)	لوگرونو (*Logrono*)	۵/۰٤۵	۲۸۷،۳۹۰
۱٤	مادرید (*Madrid*)	مادرید (*Madrid*)	۸/۰۲۸	۵،۷۱۸،۹٤۲
۱۵	مورسیا (*Murcia*)	مورسیا (*Murcia*)	۱۱/۳۱٤	۱،۲٦۹،۲۳۰
۱٦	ناوارا (*Navara*)	پامپلونا (*Pamplona*)	۱۰/۳۹۱	۵۷۸،۲۱۰
۱۷	والنسیا (*Valencia*)	والنسیا (*Valencia*)	۲۳/۲۵۵	٤،٤۷۰،۸۸۵

نــژاد

جمعیت اسپانیا در کل، ترکیبی از بومیان شبه جزیرهٔ ایبریا و فاتحان این شبه جزیره است. اقوام و نژادهای غیر بومی، عبارتند از : رومنها، اقوام مدیترانه‌ای، سوبی(Suebi)، وندالز، ویزیگوت‌ها (Visigoths) و اقوام تتونیک(Teutonic). علاوه بر این، یهـودیان نیز در این سـرزمین ساکـن شده اند. در حال حاضر چند گروه قومی اصلی در اسپانیا ساکنند که از لحاظ فرهنگ و زبان خصایص جداگانه ای دارند. برای مثال :

۱. کاتالان‌ها(Catalans) که ۱۶ درصد از کل جمعیت اسپانیا هستند و در نواحی شمال شرقی و جزایر شرقی ساکنند (شهر بارسلون، مرکز کاتالان هاست)؛

۲. گالیسین‌ها(Galicians) که ۷ درصد کل جمعیت اسپانیا را تشکیل می‌دهند و در نواحی شمال غربی اسپانیا سکونت دارند؛

۳. باسک‌ها (Basque) (و یا اسکال دان‌های(Euskal-dun) که ۲ درصد از کل جمعیت اسپانیا هستند و اطراف خلیج بیسکای در شمال اسپانیا مستقرند. شهر بیلبائو مرکز این منطقه است؛

۴. روماها(Roma) که اقوام چادرنشین اسپانیا هستند.

زبان و خط

اکثر مردم اسپانیا به زبان اسپانیایی کاستیلین (Castilian) صحبت می کنند؛ جز آن، زبان کاتالانی در شمال شرق، زبان گالیسین در شمال غربی و زبان باسک در شمال، رایج است.

از نظر تعداد، کسانی که به زبان اسپانیایی سخن می گویند در جایگاه سوم دنیا هستند؛ حدود ۳۳۲ میلیون نفر در دنیا به این زبان صحبت می کنند. زبان اسپانیایی، زبان رسمی کشوراسپانیا و ۱۵ کشو دیگر است که عبارتند از : آرژانیتن، بولیوی، شیلی، کلمبیا، کاستاریکا، گینهٔ استوایی، کوبا، جمهوری دومینیکن، هندوراس، مکزیک، نیکاراگوئه، پاناما، پاراگوئه، پرو، اروگوئه و ونزوئلا. (به جز برزیل در تمام کشورهایَ آمریکای لاتین و آمریکای جنوبی اسپانیایی، زبان رسمی است.)

زبان اسپانیایی، دو لهجه دارد :

۱.آندلسین(Andalusian) و ۲. کاستیلین(Castilian) و تفاوت این دو لهجه نیز عموماً در تلفظ ترکیبات ze ،ce، za است.

خاستگاه زبان اسپانیایی

خاستگاه این زبان، نواحی جنوب غربی اروپا، یعنی شبه جزیرهٔ ایبریا است. در نیمهٔ قرن ششم قبل از میلاد، اولین ساکنان این منطقه یعنی ایبرییاییها با سلتها ترکیب شدند و این دو گروه، قومی را به نام سلت ایبریاها (Celtiberias) تشکیل دادند و به زبان سلتی صحبت می‌کردند. **کارتاجینیان‌ها**(Carthaginians) در سال ۲۳۷ قبل از میلاد، به این سرزمین حمله کردند و واژگان جدیدی با خود آوردند. در سال ۲۰۶ قبل از میلاد، رومنها پایتخت کارتا جینیان‌ها (Carthaginians)، یعنی **غدیر**(Gadir) را - که امروزه به آن کادیز می‌گویند- تصرف کردند و بعد از این آن هم شروع به سرکوب اقوام بومی منطقه کردند؛ تا اینکه در اواخر قرن یکم قبل از میلاد، تمام شبه جزیرهٔ ایبریا را متصرف شدند و سیطرهٔ آنها بر این منطقه پانصد سال طول کشید.

تحت حکومت رومنها، این منطقه **هیسپانیا** (Hispania) نامیده شدٌ و ساکنان آن، زبان لاتین را از تاجران، سربازان و ساکنان رومی فرا گرفتند. وقتی زبان لاتین کلاسیک رومنهای تحصیل کرده، با زبانهای قبل از ورود رومنها، یعنی سلت ایبریایی و کارتا جینیان ترکیب شد، زبانی به نام **ولگـار لاتین** (Vulgar Latin) به وجود آمد که قـواعد زبان لاتین بر آن حـاکم بود و واژگـانی نیز از دیگر زبانها داشت. در دههٔ ۴۱۵ بعد از میلاد، قبایل آلمـانی **ویزیگوت** (Visigoths) به هیسپانیا حمله کردند؛ اما زبان لاتین تا سال ۷۱۹ میلادی، همچنان زبان رسمی باقی ماند؛ تا زمانیکه مسلمانان عرب زبانی به نام **مورس**(Moors) از آفریقای شمالی به این منطقه آمدند و قرنها اسپانیا نیز جزو سرزمینهای اسلامی بود. در بخشهای وسیعی از اسپانیای اسلامی، زبان عربی رایج شد؛ البته به جز قلمروی مسیحی دور افتادهٔ **آستوریاس** (Asturias) در شمال که زبانشان لاتین بود و در حقیقت، همـان کاستیلـین که لهجـه ای است که اصـل آن در نواحـی

مرکزی شمالی شکل گرفته و به نواحی شرق و جنوبی هم رسیده است. زبان اسپانیایی مدرن، ۴۰۰۰ لغت خود را از اعراب دارد که اکثراً عبارات دریایی و نظامی است.

شکل گیری و گسترش زبان اسپانیایی

در آغاز قرن پانزدهم، جهانگردان، مهاجران و مستعمره نشینان اسپانیایی، زبان خود را به آمریکا و فیلیپین آوردند. هر دو لهجه، یعنی کاستیلین و آندلسی مورد توجه قرار گرفتند. زبان کاستیلین اسپانیایی، در مراکز فرهنگی و اداری کشورهایی مثل مکزیک، بولیوی و پرو رایج شد. این مناطق، با پایتخت اسپانیا، مادرید(واقع در کاستیلین) رابطهٔ نزدیکی برقرار کردند و از سوی دیگر، بسیاری از مردم نیز به منطقهٔ آندلس رفت و آمد می کردند و بنابراین لهجه ی آندلسی نیز به مستعمرات اسپانیا آمد. این لهجه در آرژانتین و آمریکای مرکزی ـ که دور از سلطهٔ مراکز اجرایی حکومت اسپانیا بودند ـ کاملاً غالب شد.

در دههٔ ۱۸۰۰، اسپانیا تسلط و کنترل مستعمرات خود را در آمریکا از دست داد؛ ولی زبان اسپانیایی در این مناطق باقی ماند و امروزه زبان رسمی اکثر ملل آمریکایی، لاتین است. در آمریکا این زبان، بسیاری از واژگان بومیان را جذب کرد. در فیلیپین ـ که در اواسط قرن ۱۶ به امپراطوری اسپانیا ملحق شده بود– این زبان، در امور قضایی، غیر نظامی، فرهنگی و نیز مسایل قانونی، مورد استفاده قرار گرفت. سالیان بسیار اسپانیایی، زبان رسمی فیلیپین بود و در کنار آن زبان انگلیسی و **تاگالوگ** (Tagalog) هم رواج داشت.

مذهب

۹۷ درصد جمعیت اسپانیا مسیحی هستند. از این نظر، اسپانیا بعد از ایتالیا –که مقر استقرار پاپ است– بیشترین میزان کاتولیکها را دارد. این کشور به ۱۱ قلمرو سراسقف نشین و ۵۲ قلمروی دستیار اسقف نشین تقسیم می شود.

حوزه‌های سَراسقفی مادرید و بارسلون، با واتیکان در ارتباط هستند. گروه‌های کوچک پروتستان، یهودی و مسلمان نیز وجود دارد.

در سال ۷۱۱ مسلمانان، اسپانیا را تصرف کردند. آنها چندین قرن کنترل بخش وسیعی از شبه جزیرهٔ ایبریا را در دست داشتند. بازتاب آشکار فرهنگ اسلامی در قرن ۱۰ نمایان شد.

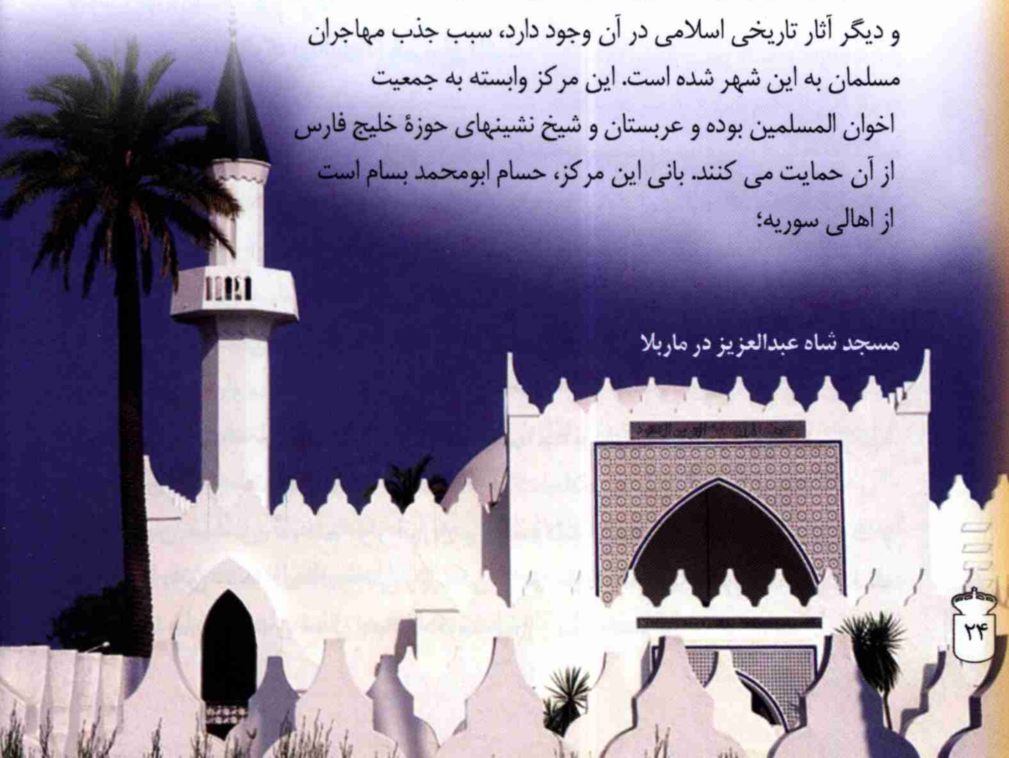
فرمانروایان مسلمان، سیستم موثر آبیاری و محصولات جدید به اسپانیا آوردند؛ تجارت و بازرگانی را رونق دادند؛ فلسفه، ریاضی و پزشکی نیز در زمان تسلط آنها شکوفا شد؛ ولی عاقبت در قرن یازدهم، مسیحیان شمال اسپانیا حکومت آنان را برانداختند.

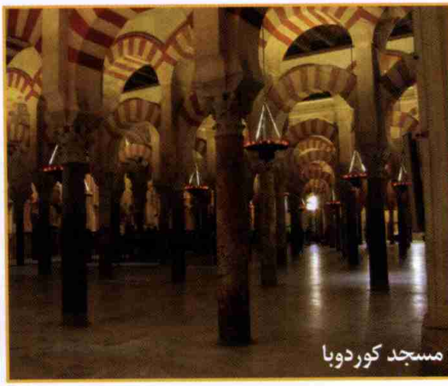
دومین حملهٔ مسلمانان از آفریقای شمالی، از جانب **آلموهاد** (Almohads) بود و به **آلموراویدز** (Almoravids) حمله کردند. در سال ۱۱۴۰ آنها نیز سرنگون شدند. در سال ۱۲۱۲،آلموهادها در نبرد با **لاس ناوز دو تولوسا** (Las Navs de Tolosa) شکست خوردند و سیطرهٔ مسلمانان از بین رفت. حکومت مسیحیان در قلمرو مسلمانان، آغاز به گسترش کرد و در سال۱۲۳۰، اکثر نواحی آندلس تحت کنترل آنها درآمد؛ فقط اهالی گرانادا مسلمان باقی ماندند. کنترل گرانادا تا سال ۱۴۹۲ در دست مسلمانان بود.

در سال‌های اخیر در اسپانیا نیز همچون بسیاری کشورهای دیگر، تعدادی مراکز و جوامع اسلامی تأسیس شده است که برخی از آنها عبارتند از:

۱ـ جمعیت اسلامی اسپانیا : دفتر مرکزی جمعیت، در مادرید واقع شده و شعباتی در شهرهای گرانادا، سویا، مالاگا، والنسیا، زاراگوزا، بیلبائو و کوردوبا دارد. از مهمترین فعالیت‌های این جمعیت، تهیهٔ ماهنامه‌ای است به زبان اسپانیایی به نام اسلام و ماهنامه‌ای به زبان عربی، به نام عروه الوثقی و یک بولتن خبری به نام اخبارٌ مِن آندلس و نیز برگزاری مراسم نمازهای یومیه و نماز جمعه. این گروه، مسجد و کتابخانه‌ای هم در شهر گرانادا بنا کرده اند؛

۲ـ مرکز اسلامی : که در مادرید است و شعباتی در دیگر شهرها به ویژه شهرهای منطقهٔ آندلس دارد. شهر گرانادا به این دلیل که پیشتر، پایتخت مسلمانان بوده و کاخ تاریخی الحمراء و دیگر آثار تاریخی اسلامی در آن وجود دارد، سبب جذب مهاجران مسلمان به این شهر شده است. این مرکز وابسته به جمعیت اخوان المسلمین بوده و عربستان و شیخ نشینهای حوزهٔ خلیج فارس از آن حمایت می کنند. بانی این مرکز، حسام ابومحمد بسام است از اهالی سوریه؛

مسجد شاه عبدالعزیز در ماربلا

مسجد کوردوبا

مسجد ابودیا در کوردوبا

۳ـ جماعت اسلامی اسپانیا: مقر آن شهر گرانادا است؛

٤ـ جماعت مسلمانان آندلس: دفتر مرکزی آنها در شهر گرانادا واقع شده و فعالیتهای فرهنگی گسترده ای ندارد؛

٥ـ جمعیت اسلامی آندلس: در مالاگا واقع در ایالت اندلس قرار دارد؛

٦ـ جامعهٔ مسلمانان سویا: دفتر مرکزی آن در شهر سویا در ایالت خودمختار آندلس است؛

۷ـ مسجد البنیه: در گرانادا قرار دارد؛

۸ ـ مرکز اسلامی تشیع: که مسلمانان لبنانی ، ایرانی و عراقی آن را اداره می کنند؛

۹ـ مسجد پیلاره؛

۱۰ـ مسجد پدرو آداد (Pedro Adad) در شهر کوردوبا؛

۱۱ـ مسجد مارویا در حوالی مالاگا.

مسجد کوردوبا

پرچم

پرچم اسپانیا در سال ۱۹۷۸ مشخص و تثبیت شد و سه نوار افقی به رنگهای قرمز و زرد دارد؛ نوارهای بالایی و پایینی، قرمز و یک اندازه هستند و نوار زرد رنگ، در وسط و دو برابر اندازهٔ نوارهای قرمز است. در سمت چپ نوار زرد رنگ، نشان اسپانیا نقش بسته است. پرچم امروزی، در ۱۹ دسامبر ۱۹۸۱ تصویب شد. (Rojo) به معنی رنگ قرمز و (Amarillo) زرد است.

هر کدام از ربع دایره ها در نشان پرچم، نمایانگر یکی از ۴ سلسله و عصر پادشاهی مهم اسپانیا است که همه با هم در اواخر قرن ۱۵، اسپانیای متحد را تشکیل دادند. اسامی این پادشاهان، اینهاست :

کاستیل(Castile) که با قلعه و دژ مشخص شده است؛

لئون(Leon) که شیرنماد آن است؛

آراگون(Aragon) که با نوارهای زرد و قرمز و به صورت عمودی، مشخص است (۴ نوار قرمز و ۵ نوار زرد)؛

ناوار(Navarre) که نماد آن، زنجیره های متصل به هم است؛

همچنین موریس، پادشاه گرانادا با میوهٔ انار(Pomegranate) در پایین آرم، مشخص شده است.

دو ستون با علامت پرچم کشتی، نمایانگر کشف اسپانیا و استعمار آمریکا است و ستونها دروازهٔ جبل الطارق به سوی اقیانوس اطلس هستند.

فرهنگ، آداب و رسوم

برای پرداختن به فرهنگ اسپانیا به هر شکل، باید به نقش مذهب، در تاریخ و زندگی افراد این کشور نیز توجه کرد. زندگی مردم اسپانیا نسبت به سال‌های گذشته، بسیار تغییر کرده است و بسیاری از سخت گیری‌های دینی و مذهبی آن، از بین رفته است. در اسپانیا دست دادن، سلام کردن و روبوسی هنگام ملاقات، بین مردم متداول است. آنها وقتی به خانهٔ شخصی دعوت می‌شوند، معمولاً هدیه ای کوچک با خود می‌برند. زندگی در اسپانیا به خصوص در نواحی جنوبی، نسبت به سایر مناطق اروپا آرامتر است. واحد خانواده در اسپانیا از دیگر کشورهای اروپایی، بزرگتر است. شاید آنها به نظر، مردمی تنبل بیایند؛ ولی در واقع چنین نیست، آنها مردمی زحمت کش هستند. اسپانیایی ها به موسیقی و رقص علاقه دارند.

ورود رومیان به اسپانیا درسال ۱۳۳ قبل از میلاد و تأثیر فرهنگ رومی بر اکثریت جمعیت شبه جزیرهٔ ایبریا، آنچنان فرهنگ کلاسیک را در آنها نهادینه کردکه در نتیجه آنان در برابر حملات مکرر قبایل وحشی با تکیه بر این فرهنگ، توان مقاومت پیدا کردند.

در طی حدود ۸ قرن بعد از فتح اسپانیا به دست مسلمانان، تا خروج آخرین بازماندگان حکومت آنان، آنچنان مخلوطی از فرهنگ های مختلف اسلامی، رومی و مسیحی ایجاد شد که امروز نیز فرهنگ اسپانیایی را از دیگر فرهنگ های اروپایی متمایز می کند.

در ۱۱۲۵ مدرسه‌ای در تولدو برای ترجمهٔ آثار ارسطو، اقلیدس، بطلیموس و جالینوس به زبان لاتین و بعدها به سایر زبانهای اروپایی، وجود داشت و بدین سان طب، داروشناسی، گیاه شناسی و مثلثات به اروپا راه یافت. اسپانیا به دلیل موقعیت ویژه‌اش، یعنی واقع شدن در محل تلاقی دو فرهنگ اسلامی ـ شرقی و اروپای غربی، جایگاه خاصی در میان ملل اروپایی پیدا کرد. طی قرون ۱۶ و ۱۷ که به عصر طلایی تمدن اسپانیا معروف است، این کشور از نظر سیاست، ادبیات، هنر و الهیات، حقوق و علوم سرآمد کشورهای اروپایی بود.

فرهنگ سنتی اسپانیا که عمیقاً ریشه در مذهب، به خصوص آیین کاتولیک داشت، با حرکت عمومی اروپا به سوی سکولاریسم در قرن ۱۸ و همراهی نکردن اسپانیا، دچار نوعی انزوا شد. این وضعیت در قرن ۱۹ به نوعی برخورد میان دو دیدگاه سنتی و ناسیونالیستی از یک سو و طرفدارن لیبرالیسم اروپایی از سوی دیگر انجامید. همین وضعیت در اسپانیا موجب ابداع و رشد مکاتب برجسته و بدیع هنری شد. شاید بتوان ظهور **سالوادور دالی**(Salvador Dali) و **پیکاسو**(Pablo Picasso) (دو تن از نام آورترین نقاشان صاحب سبک اسپانیایی در دوران معاصر) را از ثمرات این برخورد دانست.

پدیده‌ی فرهنگی مهم دیگری که در فرهنگ اسپانیا باید به آن اشاره کرد، گاوبازی است. در قسمت ورزش به این موضوع خواهیم پرداخت.

جشن ها و تعطیلات

تعطیلات اصلی اسپانیا سه یا ۴ هفته در ژوئیه و آگوست است. تعطیلات رسمی، عبارتند از:

۱ـ سال نو: اول ژانویه (دی۱۱) (New Year's Day) ؛

۲ـ روز سه پادشاه مقدس: ۶ ژانویه(۱۶ دی)؛

۳ـ جشن سن خوزه ۱۹ :(San Jose) مارس (۲۹ اسفند)؛

۴ـ روز کارگر (Labour Day): اول می (۱۱ اردیبهشت)؛

۵ـ جمعهٔ خوب(Good Friday): متغیر

۶ـ روز عروج حضرت مریم (Assumption of Mary): ۱۵آگوست (۲۴مرداد)؛

۷ـ روز سانتیاگو (Santiago Aposta) : ۲۵ جولای (۳ مرداد)؛

۸ـ روز ملی(سالگرد رسیدن کریستوف کلمب به آمریکا) (Corpus Christi) : ۱۲اکتبر (۲۰ مهر)؛

۹ـ روز قدیسین(All Saints' Day) : اول نوامبر (۱۰ آبان)؛

۱۰ـ روز تأسیس(Constitution Day): ۶ دسامبر (۱۵ آذر)؛

۱۱ـ روز کریسمس (Christmas day) : ۲۵ دسامبر (۴ دی)؛

۱۲ـ پذیرش حضرت مریم (Immaculate Conception): ۸دسامبر (۱۷ آذر).

جمعهٔ خوب

روز ملی

روز سانتیاگو

آئین هفته مقدس

ـ جشن سه پادشاه مقدس (Magi)، روزی است که در آن، مردم اسپانیا از قدیم الایام، هدایای کریسمس خود را باز می کنند و خاطره و سالروز سه مگی را جشن می گیرند و به یاد می آوردند که سه مگی، هدایای آنها را از جمله طلا و کندر و مُر به عیسی مسیح نوزاد تقدیم کردند.

یکی از بخشهای مهم زندگی مردم اسپانیا جشنواره های آنهاست. این جشنواره ها معمولاً با آیین رسمی عشای ربانی شروع می شوند و پس از آن، مردم، دسته جمعی و با شکوه بسیار در خیابانها حرکت می کنند و تصویرهایی را با خود حمل می کنند. موسیقی، رقص، شعر و آواز به این مراسم جالب، روحی تازه می بخشند.

جشن‌های **کورپس کریستی**(Corpus Christi) در تولـدو و گرانادا و آیین هفتهٔ مقدس درآندلس (مخصوصاً در سویل) ، والا دولید(Valladolid Cuenca)، و زامورا(Zamora) از وقایع مهم در این کشورند.

جشنوارهٔ مهم دیگر، جشن آتش بازی جوزف مقدس(Fallas de son Joso) است که در اسفند ماه(۱۹ مارس) در والنسیا برگزار می شود. مجسمه هایی با شکوه و بزرگ از جنس خمیر کاغذی و تصاویر طنز آمیز با موضوع شخصیتهای ملی و وقایع سال، نمایش داده می شود. در پایان هفته، بهترین مجسمه ها را در یک جشن آتش بازی می سوزانند.

مراسم **فِریا دو آبریل**(Feria de Abril) در فروردین ماه در سویل برگزار می شود.

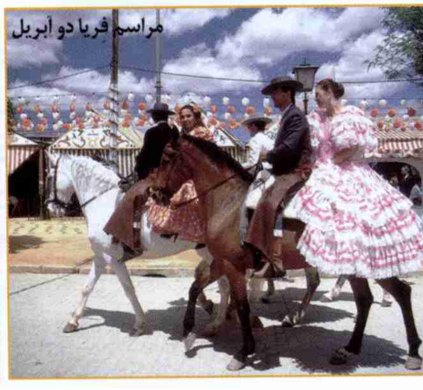
در ژوئن(خرداد)، هزاران نفر سوارکار با اسبهای آراسته شان، به **ال روسیو**(EL Rocio) می‌روند. رقص اسپانیولی(فلامینگو) و جشنهای دیگر، همراه با این مراسم برگزار می شوند.

ـ زیارت سانتیاگو(Santiage) در تیر ماه، مراسمی است که در طی آن، از قدیس حامی اسپانیا تجلیل می کنند و زائران از سراسر دنیا پیاده از پیرنه به گالیسیا می‌روند.

در تیر ماه جشنهای **سان فرمین**(San Fermin) در **پامپلونا**(PomPlona) برگزار می شود. این جشنها در ۷ جولای آغاز می شوند و در ۱۴ جولای گاوها را از میان خیابان ها برای شرکت در مسابقهٔ گاوبازی از خیابانها عبور می دهند.

جشنهای سان فرمین

مراسم فِریا دو آبریل

خوراک

خوراک عمدهٔ اسپانیـاییـ‌ها غذاهـایی است که از زمان سلطهٔ مسلمـانان بر این کشـور رایج شده اند؛ علاوه بر آن، برخی غذاهای بومی آمریکایی ها را اسپانیایی‌ها به اروپا معرفی کرده‌اند.

از قدیم، وعده اصلی غذای اسپانیایی‌ها در روز حدود ساعت ۲ تا ۴ بعدازظهر و در شب ۹ تا ۱۱ شب بوده است. اکثر مردم حدود ساعت ۵ تا ۶، یک نوع غذای سبک به نام **مریندا** (Merienda) و یا **بُکودیلّو** (Bocodillo) (یک نوع ساندویچ) به همراه یک نوشیدنی گرم می‌خورند.

در شام رسمی، میزبان محل نشستن افراد را معین می کند و ابتدا زنان و افراد مسن می‌نشینند. دستها در طول غذا خوردن باید روی میز باشند نه روی لباس. در پایان غذا کارد و چنگال را کنار هم در بشقاب می‌گذارند. صبحانه سبک است و شامل قهوه، شکلات داغ، نان و مربا یا **چورو**(Churro) است (تکه‌های خمیر سرخ شده، مخلوط با شکر). برای میان وعده‌های روزانه از غذاهای گوشتی، ماهی، سالاد، میوه و پنیر استفاده می‌کنند. آنها انواع مختلف نان دارند.

اسپانیایی‌ها در غذاهای جدیدشان از سیب زمینی،گوجه فرنگی، فلفل ، لوبیا و روغن زیتون زیاد استفاده می کنند. در نواحی شمالی از کره و روغن خوک استفاده می‌شود. در اسپانیا، غذا و خوراکی نسبتاً ارزان است.

- چورو(Churro) یک نوع غذای سنتی حاضری است. برای تهیهٔ آن، خمیر نان شیرینی را سرخ می کنند. این غذا را اغلب دست فروشها در خیابان پیش چشم خریدار آماده می کنند. چورو را بیشتر برای صبحانه می‌خورند.

بُکودیلّو

چورو

کالامرس

پائلا

ـ تاپاس(Tapas) نام انواع مواد و غذاهای اشتها آور خاص مردم اسپانیا است؛ ممکن است تاپاس، سرد باشد؛ مثل مخلوط روغن زیتون و پنیر و یا گرم باشد مانند پانتیلی تاس(Puntillitas) (ماهی مرکب سرخ شده). معمولاً تاپاس را بین زمان اتمام کار تا شام، یا در تعطیلات آخر هفته موقع ناهار می خورند. ۸ تا ۱۲ نوع تاپاس را در رستوران های اسپانیا ارایه می‌کنند. چاشنی تاپاس عمدتاً با سیر، چیلی یا پاپریکا (نوعی فلفل قرمز)، نمک، زعفران، فلفل، زیره و گاهی اوقات با مقدار زیادی روغن زیتون است.

ـ یکی دیگر از غذاهای مورد علاقهٔ مردم اسپانیا **سرانو** (Jamon Serrano) است.گوشت خوک را تکه تکه می‌کنند و دو هفته در نمک می خوابانند؛ سپس آنها را می شویند و به صورت دلخواه در غذاهای مختلف استفاده می کنند.

ـ **پائلا** (Paella) یک نوع غذای سنتی مورد علاقهٔ مردم اسپانیاست و از گوشت و جانوران دریایی، برنج، سبزیجات و زعفران درست می‌شود. در واقع سه مادهٔ اصلی آن برنج،زعفران و روغن زیتون است. پائلا خوراک برنج متداول مردم منطقهٔ والنسیاست که غالباً یکشنبه ها می خورند.

غذای نواحی مختلف اسپانیا متفاوت است؛ ولی تقریباً همگی این ویژگیها را دارند :

ـ استفاده از روغن زیتون، سیر و پیاز؛

ـ استفاده از نان به همراه غذا؛

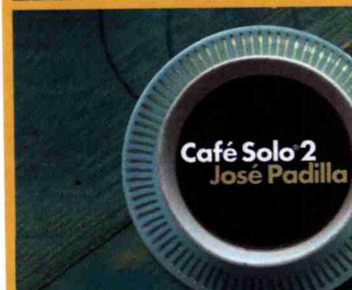
ـ نوشیدن شراب در طول وعده های غذایی؛

ـ مصرف سالاد، به خصوص در تابستان؛

ـ مصرف میوه یا لبنیات، برای دسر در موقعیت‌های خاص از تارت و کیک هم برای دسر استفاده می کنند؛

تورتیلا

کرکیدو

کافه سولو

مریندا

استفاده از **سوفریتو**(Sofrito) در غذاهای مختلف (سوفریتو یک مکمل غذای معروف در اسپانیاست که مواد اولیهٔ آن، سیر، پیاز وگوجه فرنگی است که در روغن زیتون سرخ شده است). می‌گویند سوفریتو، ماده‌ی سرخ کردنی خاص جنوب، کبابی کردن در مرکز و آب پز کردن غذا در شمال کشور است.

برخی غذاهای رایج آنها عبارت است از: **تورتیلا** (Tortilla) (نان و نوعی املت اسپانیایی که از املت تخم مرغ با سیب زمینی سرخ شده تشکیل شده است و بر حسب ناحیه و ذائقه،پیاز و سیر هم به آن افزوده می شود)، انواع سوسیس از جمله **مورسیلا**(رایج ترین نوع سوسیس که شامل پیاز،نمک،برنج و گوشت خوک است)(Morcilla) ،**کوریزو**(سوسیس خوک ادویه دار)(Chorizo)، کوکیدو(نوعی تاس کباب که شامل گوشت،نخود و لوبیا،سوسیس سبزیجات و گاهی اوقات سیر و پیاز،هویج و کلم و سیب زمینی است)(Cocido) و **کالاماری**(ماهی مرکب سرخ شده) (Calamari).

در اسپانیا قهوه زیاد می‌نوشند. **کافی سولو**(Cafe Solo) قهوهٔ تیره ایست که در فنجان‌های کوچک می‌خورند و بسیار قوی و غلیظ است. **کافی کُن لیچ**(Cafe con leche) یا شیر قهوه از دیگر نوشیدنی‌های مورد علاقهٔ اسپانیایی هاست.

پوشاک

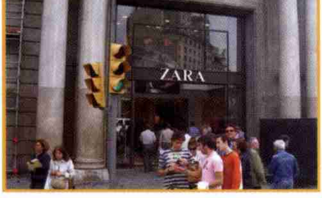
تقریباً هر منطقهٔ اسپانیا لباس خاص خود را دارد. امروزه سبک لباس اکثر مردم اسپانیا مثل بقیهٔ اروپایی هاست؛ اما هنوز هم مردم بعضی مناطق در حفظ لباس سنتی خود اصرار دارند. به عنوان مثال، سبک لباس مردم **اکسترامادورا** (Extremadura) و شهرهای کوچک‌تری در **کاستیل** (Castile) حتی جشنها و جشنواره ها ساده و بی زر و زیور است؛ در حالیکه سبک لباس آندلس پر زرق و برق و تجملی است. بارسلونا یکی از شهرهای مُدگرای اروپاست.

زارا (Zara)یکی از کمپانی‌های معروف پوشاک دنیا است که مرکز آن در اسپانیا قرار دارد. کمپانی زارا دو خط اصلی تولید(پوشاک زنان و مردان) و پنج زیر مجموعه دارد.

کار طراحی ،تولید و توزیع محصولات به عهدهٔ خود کمپانی است.

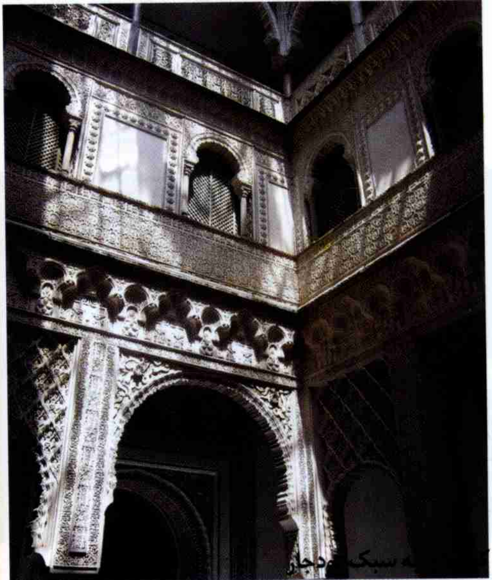

معماری

معماری این کشور به تبع تاریخ آن، تحت تأثیر عوامل مختلفی بوده است. زمانی تحت کنترل امپراتوری رم و زمانی تحت سیطرهٔ حکومت اسلامی و اعراب بوده است. مثلاً کوردوبا (Cordoba) به عنوان پایتخت و مرکز فرهنگی زمان خودش یعنی زمان حکومت **بنی امیه** (Umayyad Dynasty) در اسپانیا به وجود آمده است. به تدریج که مسیحیـان حاکم شدند، سبک‌های خاص خود را رواج دادند. طراحان و معماران اسپانیایی، ابتدا از معماری اروپا دور بودند ولی بعدها به مکتب گوتیک و رومن (Romansqu) پیوستند. سبک(Mudejar) از قرن ۱۲ تا ۱۷ تحت تأثیر اروپا و اعراب به وجود آمد. ورود جریانهای مدرن به فضاهای آکادمیک اسپانیا، زمینه ساز ظهور شخصیتهای برجسته‌ای چون **گودی** (Gaudi) و بسیاری معماران مطرح قرن بیستم شد. گروهی به نام **گیت پاس** (Gatepas) سبک بین المللی **اینترناسیونال** (International) را ایجاد کردند.

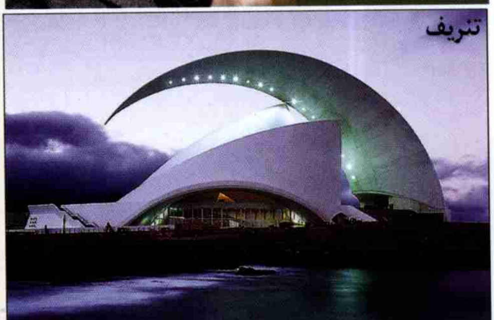
اسپانیای امروز، شاهد انقلاب و دگرگونی در معماری است که طلایه داران آن **رافائل مونواُ** (Rafael Moneo)، **سانتیاگو کالاتروا** (Santiago Calatrova) و **ریکاردو بوفیل** (Ricardo Bofill) هستند.

آثار معماری قابل توجه اسپانیا در شهرهای سویل، کوردوبا و گرانادا متمرکزند.

ه سبک [illegible]دجار

رافائل مونواُ

تنریف

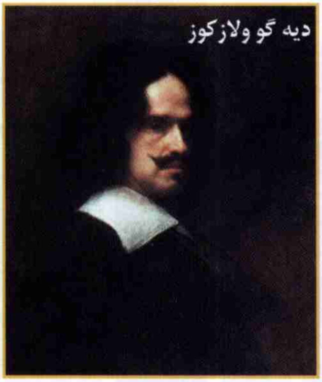

سانتیاگو کالاتروا

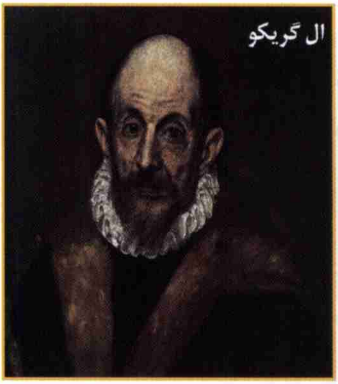

آنتونیو گودی

نقاشی

فرانسیسکو گویا

دیه گو ولازکوز

ال گریکو

اسپانیا نقاشان بسیاری داشته و برخی از آنها مانند پیکاسو و دالی، از مشهورترین نقاشان جهان هستند. نقاشان مختلف طی قرون متمادی آثار خود را به سبک های مختلف به جا گذاشته اند. مشهوترین نقاشان اسپانیا عبارتند از :

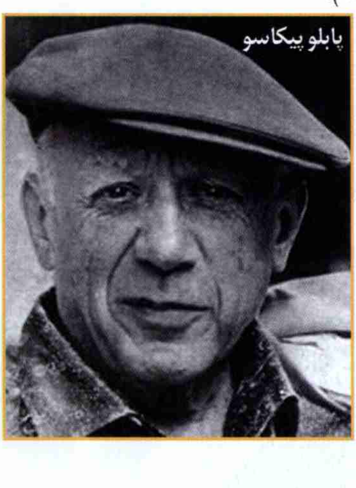
۱. ال گریکو(El Greco) که نقاشی معروفش به نام چشم انداز تولدو(View of Toledo) مربوط به اواخر قرن ۱۶ است.(۱۶۱۴-۱۵۴۱)؛

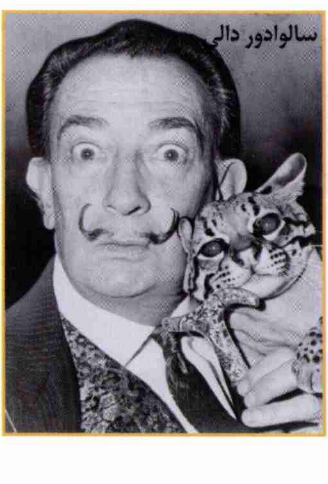
۲. دیه گو ولازکوز (Diego Velazquez) در قرن ۱۷ (۱۶۶۰-۱۵۹۹)؛

۳. فرانسیسکو گویا(Francisco Goya) : آثار او در اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹ به رشد هنر مدرن کمک کرده است.(۱۸۲۸-۱۷۴۶)؛

۴. سالوادور دالی(Salvador Dali) نقاش سوررئال(۱۹۸۹-۱۹۰۴)؛

۵. پابلو پیکاسو (Pablo Picasso) که یکی از معروفترین هنرمندان قرن ۲۰ است (۱۹۷۳-۱۸۸۱).

پابلو پیکاسو

سالوادور دالی

موسیقی

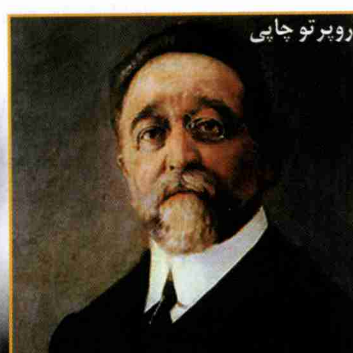
در دنیا کشور اسپانیا را سرزمین موسیقی و رقص و آواز می دانند. موسیقی اسپانیایی ریتم و شور ونشاطی دارد که ناشی از تأثیر فرهنگ رومی و عربی مورس(Moors) است. سازهای اصلی اسپانیا گیتار، دایره، قاشقک و وسیله ای به نام نی انبان می باشد. بعضی معتقدند منشأ ایجاد قاشقک و طبل، منطقه باسک-که از آلات فرعی ارکسترها هستند- این کشور است.

از نظر مردم انگلیسی زبان دنیا، موسیقی اسپانیایی مترادف است با فلامنکو(Flamenco) که نوعی موسیقی آندلسی است؛ ولی فلامنکو همهٔ موسیقی اسپانیا نیست؛ سبک های متفاوتی از موسیقی مردمی(Folk) و سبکهای مدرن؛ مثل پاپ و راک نیز در اسپانیا رایجند.

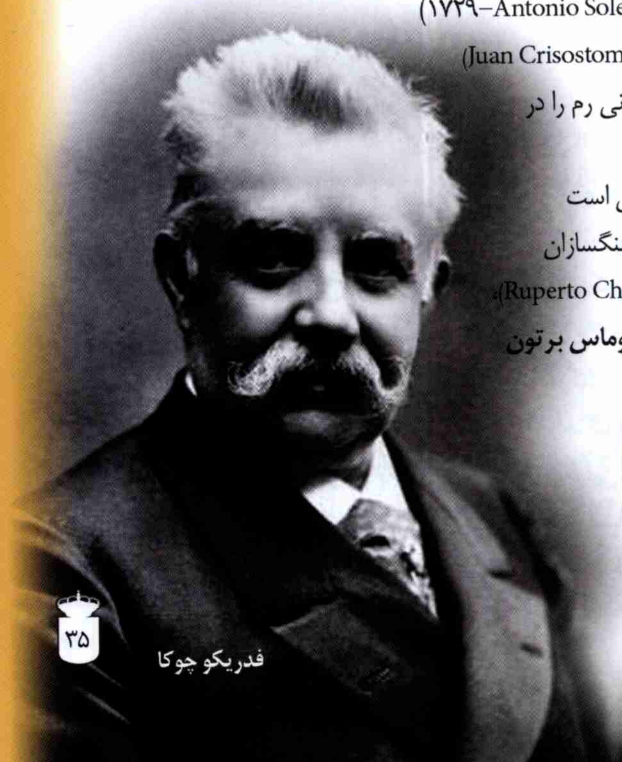
در زمان سلطنت پادشاهان کاتولیک، استادان موسیقی مذهبی در کلیساها به تعلیم مشغول بودند. در قرن ۱۶ -که قرن تحول و تکمیل انواع هنرها در اسپانیا است- موسیقی اسپانیا نیز سیر تکاملی پیمود و مراحل علمی و عملی را طی کرد. معروفترین استادان این قرن، **توماس لوئی دو ویکتوریا**(۱۶۱۱) (Tomas Luis de Victoria-۱۵۴۸) است که شهرتش در تمام اسپانیا و حتی در فرانسه بر سر زبانها بود.

از پایان قرن ۱۷ تا اوایل قرن ۱۹، موسیقی کلاسیک اسپانیا از رونق افتاد. از چهره های برجستهٔ این دوره، **آنتونیوسلر**(۱۷۸۳) (Antonio Soler-۱۷۲۹) و **جوآن کریسوستماآریاگا**(Juan Crisostoma Arriaga) را می توان نام برد که نخستین سمفونی رم را در اسپانیا اجرا کرده است.

(Zarzuela) نوعی اپرای بومی اسپانیایی است که در قرن ۱۷ شکل گرفته است. از آهنگسازان برجستهٔ آن می‌توان **روپرتو چاپی**(Ruperto Chapi)، **فدریکو چوکا** (Federico Chueca) و **توماس برتون** (Tomas Breton) را نام برد.

روپرتو چاپی

فدریکو چوکا

از افـراد برجسـته دورهٔ ناسیـونالیسم (دوره‌ای در موسیقـی) می‌تـوان به **فیلیپ پـدرل** (Felipe Pedrell)، **ایساک آلبنیز** (Issac Albeniz) ، **انریکو گرانادوس** (Enrique Granados)، **مانوئل دوفالا**(Manuel de Falla) و **خواکین تورینا** (Joaquin Turina) اشاره کرد.

در اسپانیا به طور کلی، سه نوع موسیقی رایج وجود دارد:

۱ـ موسیقی پاپ : این نوع موسیقی در اواخر دورهٔ حکومت فرانکو شکوفا شد. اولین ستاره های موسیقی پاپ، زنان بودند. در طول دههٔ ۱۹۶۰ و اوایل دههٔ ۱۹۷۰، صنعت توریسم به شدت رونق یافت و به همراه خود، سبکهای موسیقی متنوعی را به این کشور آورد. از گروههای پاپ معروف اسپانیا می توان به **لاس برینکاس**(Los Brincos)، **کانووا** (Canovas) و **آدولفو** (Adolfo) اشاره کرد؛

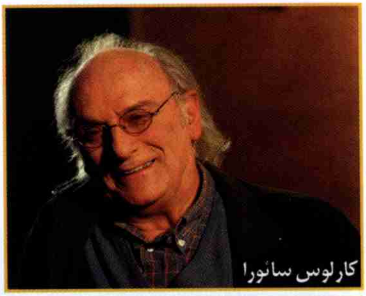
۲ـ فلامنکو: موسیقی مردمی سرزمین آندلس است که سه جزء دارد : آواز، رقص و گیتار. تاریخ اولیهٔ آن به ۱۷۷۴ بر می گردد. منشأاین موسیقی، احتمالاً به کادیز و **تریانا** (Triana) و **جرس دولافرانترا** (Jerez de la Frontera) بر می گردد و از بقایای موسیقی دوران حکومت اعراب در طول قرون ۱۴–۸ است. این گونهٔ موسیقی، از بعضی جهات، تحت تأثیر موسیقی کشورهای مصر، پاکستان و هند نیز بوده است.

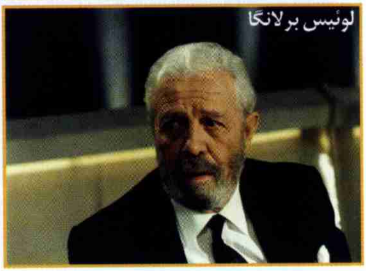
۳ـ موسیقی ناحیه‌ای : تمام نواحی خود مختار اسپانیا موسیقی خاص خود را دارند؛ به عنوان مثال، آراگون، کانتابریا، جزایر قناری و ... .

سینمـا

با آنکه سینمای اسپانیا در سال های اخیر و در واقع، پس از سقوط دیکتـاتوری فرانکـو در جهان شناخته شده؛ اما اولـین فیلم سینمایی اسپانیا در ۱۸۹۵ در بارسلـون به نمایش درآمد و اسپانیایی ها از همان زمان آغاز به ساختن فیلم کردند. از سال ۱۹۱۴، شهر بارسلون مرکز صنعت فیلم سازی اسپانیا شد و این وضع تا سال ۱۹۶۰ ادامه یافت. در دههٔ ۲۰، بیشتر فیلمهای داستانی ساخته می شد. در سال ۱۹۳۱، یک شرکت فیلم سازی تأسیس شد که تا چند دهه بر تولید فیلم اسپانیا تسلط داشت. از سال ۱۹۳۶، جنگ داخلی اسپانیا آغاز شد و درسال ۱۹۳۹ با پیروزی ژنرال فرانکو به پایان رسید. یکی از اولین اقدامات حکومت فرانکو تحت کنترل درآوردن سینما بود. نیروهـای ملی گـرا فیلمهای اسپانیـایی را حتی در سـال ۱۹۳۷ سانسـور می‌کردند. در سال ۱۹۴۱، فیلم سازان مجبور بودند فیلم نامه ها را پیش از آغاز فیلم برداری به مأموران حکومتی بدهند.

خوزه انتونیونیوس کنده

کارلوس سائورا

لوئیس برلانگا

سانسور سینمای اسپانیا علاوه بر مسایل سیاسی ـ مانند وفاداری به حکومت – بر شکل بیان زندگی روزمره هم نظارت داشت؛ مثلاً زنها فقط می توانستند به عنوان خدمتکار یا همسر در فیلم ها حضور پیدا کنند. نحوۀ برخورد با کلیسا و مباحث اخلاقی، از موارد دیگری بودند که مورد توجه مأموران حکومتی بود. حکومت فرانکو، سینما را بخشی از نیروی تبلیغاتیش می دانست و نیمی از بودجۀ فیلمهایی را که با توجه به منافع ملی ساخته می شدند، پرداخت می کرد. با وجود همۀ فشارها، سینماگران اسپانیایی موفق شدند در کنار این گونه فیلمها به ساختن فیلم های هنری و غیر سیاسی بپردازند که ملزم به تبلیغ خواسته های دولت، نباشد. در این دوره سینمای موزیکال نیز مورد توجه مردم بود.

سینمای واقع گرای اسپانیا در دهۀ ۵۰ شکل گرفت. مهمترین فیلم واقع گرای این دوره، شیارها(Sarcos) است؛ محصول ۱۹۵۱ و ساختۀ **خوزه آنتونیونیوس کنده** (José Antonio nieves conde).

سه فیلم ساز بزرگ اسپانیا **خوان آنتونیو باردم** (Antonio Bardem) ، **کارلوس سائورا** (Carlos Saura) و **لوئیس برلانگا** (Luis Garcia Berlanga) در دهۀ ۵۰ کار خود را آغاز کردند.

در ۱۹۵۱، مهمترین رویداد سینمایی در اسپانیا اتفاق افتاد؛ یعنی برگزاری جشنوارۀ سینمای نئورئالیستی ایتالیا. در این جشنواره، فیلم سازان اسپانیایی برای اولین بار با سینمای نئورئالیست آشنا شدند. در همان سال، باردم و برلانگا اولین فیلم خود، «خانوادۀ شاد» را ساختند که اثری نئورئالیستی بود. برلانگا در سال ۱۹۵۲ فیلم «آقای مارشال» را ساخت که در جشنوارۀ کن با استقبال مواجه شد. کارلوس سائورا در اواخر دهۀ ۵۰ آغاز به کار کرد. او با سومین فیلمش «عمارت» (شکار) ۱۹۶۶به شهرت جهانی رسید. این کارگردان در سال ۱۹۶۸، جایزۀ خرس نقره ای جشنوارۀ برلین را به خود اختصاص داد و در سال ۱۹۷۴، برندۀ جایزۀ هیأت داوران کن شد. در سال ۱۹۸۱، خرس طلایی جشنوارۀ برلین را از آن خود کرد و در سال ۱۹۸۳ به خاطر فیلم«کارمن» جایزۀ آکادمی فیلم انگلستان را برای بهترین فیلم خارجی دریافت کرد.

سینمای اسپانیا در سال ۱۹۶۰ شاهد فعالیت **لوئیس بونوئل**(Luis Bunuel) بود. او در دوران تحصیل در دانشگاه مادرید با سالوادوردالی ـ نقاش ـ **گارسیالورکا** (Garcia Lorca)ـ شاعر اسپانیایی ـ و بسیاری از روشنفکران بزرگ اسپانیا هم دوره و دوست بود. او در سال ۱۹۲۰، در دانشگاه، یک باشگاه سینمایی تأسیس کرد که در اروپای آن زمان، کاری نو بود. در سال ۱۹۲۵ به پاریس و پس از مدتی به نیویورک رفت و در سالهای ۱۹۶۵-۱۹۴۶ در مکزیک فعالیت کرد.

در دهۀ ۶۰ ، گروهی دیگر از فیلم سازان جوان وارد عرصۀ سینما شدند که سعی داشتند با محدودیتهای رژیم فرانکو مبارزه کنند و بر اثر تلاش آنها بین سالهای ۱۹۶۲ تا ۱۹۶۶ «سینمای جدید اسپانیا» به وجود آمد که با زبان خاص خود به انتقاد از وضعیت اجتماعی موجود پرداخت.

گروه دیگری نیز در این دوره فعالیت می کردند که به پیروان مکتب بارسلون معروف بودند. آنها واقعیت را با خیالپردازی و رویا درهم آمیختند. در کنار این گروهها، فیلم سازان دیگری هم بودند که فیلمهای سبک غربی، جاسوسی پلیسی و کمدیهای کم ارزش و امثال آن را تولید می کردند که این گونه آثار، تا حدی از سخت گیریهای دولتی می کاست. در سالهای اخیر، سینمای اسپانیا با تکنیکهای خاص خود و در نتیجۀ خلاقیت فعالان این سینما تفاوت بسیاری با گذشته پیدا کرده است.

رقص

رقص اسپانیا قدمت بسیاری دارد و منشأ پیدایش آن، این گونه رقص هاست :

۱ـ رقص دختران آندلسی که در زمان رومیان معروف بوده است؛

۲ـ رقصی که سرگرمی دربار در زمان حکومت اعراب بوده است؛

۳ـ رقص به شکل تئاتر و نمایش در (۱۵۰۴ -۱۴۷۴) زمان حکومت **ایزابلا** (Isabella) و **فردیناند** (Ferdinand) ؛

۴ـ رقص‌های قرن ۱۶ از جمله **زاراباندا** (Zarabanda)، **چاسونا** (Chasona) ، **فولیا** (Folia)، **پاساکال** (Pasacalle)؛

۵ـ رقص‌های آیینی و نیایشی که امروزه هم در کلیسای جامع **تولدو** (Toledo) برگزار می‌شود.

رقص مدرن اسپانیا به ٤ گروه اصلی تقسیم می شود :

۱ـ رقص محلی؛ مثل سویلین آندلس,(Sevillian of Andalucia) ساردانای کاتالونیا (Sardana of Catalonia)، فاندانگو (Fandango) و خوتای آراگون (Jota of Aragon) .

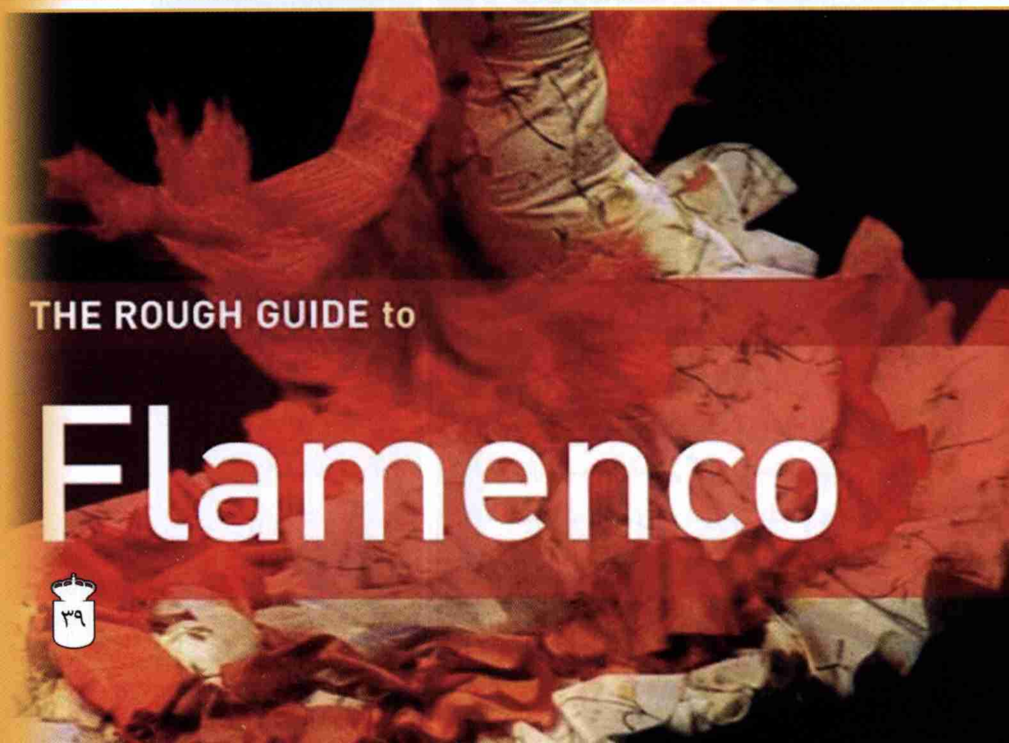
۲ـ رقص فلامنکو (Flamenco) که اصل آن، اندلسی است، در طول چندین قرن به وجود آمده است و معروفترین رقص اسپانیا است که برنامهٔ اصلی جشن‌های مختلف این کشور محسوب می‌شود. رقص فلامنکو یکی از سه عنصر مهم موسیقی فلامنکو است ؛

۳ـ رقص گروهی(School) یا رقص کلاسیک که به شیوهٔ سبک تئاتری رقص‌های محلی است. اوج رونق این رقص در قرن ۱۹ بود؛

٤ـ رقص نئوکلاسیک که در اواخر قرن ۱۹ ایجاد شد.

وتای آراگون

ساردانا

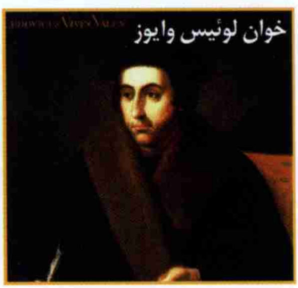

ادبیات

ادبیات قرن بیستم اسپانیا را کسانی به وجود آورده اند که شهروند اسپانیا بوده اند، اما در طول جنگ داخلی اسپانیا (۱۹۳۹-۱۹۳۶) یا در دورهٔ دیکتاتوری فرانسیسکوو فرانکو (۱۹۷۵-۱۹۳۹) خارج از اسپانیا زندگی می کرده اند. جغرافیا نقش مهمی در رشد و پیشرفت ادبیات اسپانیا داشته است؛ چون اسپانیا در شبه جزیرهٔ ایبریا و در گوشهٔ جنوب غربی اروپا قرار دارد، از بقیهٔ کشورهای اروپایی دور مانده است. تنوع ادبیات این کشور، به دلیل تنوع جمعیت و گونه های قومی آن است. ترکیبی از مردم نواحی مدیترانه‌ای با میراث فرهنگی غنی، اعراب آفریقای شمالی، یهودیان خاورمیانه و مسیحیان شبه جزیرهٔ ایبریا و شمال مدیترانه، مجموعاً سبکها و موضوعات ادبی منحصر به فردی ایجاد کرده اند. تأثیر هر یک از این گروه ها در جای جای آثار ادبی این کشور، به وضوح، قابل تشخیص است؛ در نتیجه، ادبیات اسپانیا ترکیبی از میراث مسیحیت، اعراب و یهود است که در عین حال، تحت تأثیر جنبش های ادبی رنسانس، رمانتیسم، رئالیسم، مدرنیسم و ناتورالیسم بوده است.

تحصیلات

قرون وسطی دوران شکوفایی علوم در اسپانیا بوده است؛ زمانی که مسلمانان، مسیحیان و یهودیان، مراکز مذهبی قدرتمندی در کوردوبا،گرانادا و تولدو تأسیس کردندکه از نظر سطح آموزش، وضعیت بسیارخوبی داشته اند. دانشگاه سالامانس (Salamance) (۱۲۱۸) از قرن ۱۶ به بعد الگوی دانشگاههای آمریکای لاتین بوده است که این امر، خود تأثیر بین المللی آموزش به شیوهٔ اسپانیایی را نشان می دهد. در قرن ۱۶، دانشگاه آلکالا(Alcala) به خاطر ترجمه های چند زبانهٔ انجیل در آن، معروف بود (این دانشگاه در ۱۸۳۶ به مادرید منتقل شد و در حال حاضر به نام دانشگاه کامپلوتنس(Complutense) شناخته می شود).

خوان لوئیس وایوز

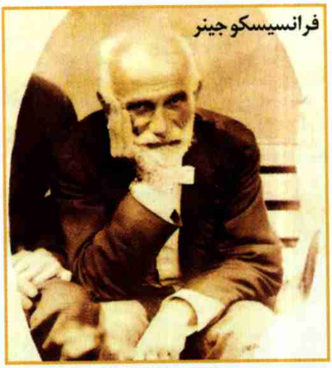
استادان اسپانیایی مهم آن دوره، خوان هارت (۱۵۳۰- ۱۵۹۲)(Juan Huarte) (که پیشرو استفاده از روان شناسی در آموزش، فلسفه و از پیشروان انسان گرایی است)، خوان لوئیس وایوز (۱۴۹۲- ۱۵۴۰) (Juan Luis Vives) (که نظریات جدیدی در آموزش داشت و از آموزش زنان حمایت کرد) و سن ایگناتوس (۱۴۹۱- ۱۵۵۶) (Saint Ignatius of Loyola) (که مؤسس جامعهٔ عیسوی بود). افراد دیگری که نقش مهمی در آموزش قرن ۱۹ و ۲۰ داشتند، عبارتند از :

- **فرانسیسکو جینر دولوس ریوس**(۱۸۳۹– ۱۹۱۵) (Francisco Giner de los Rios) که به دنبال اصلاحات در آموزش عالی و آموزش و تحصیلات بانوان بود؛

- **فرانسیسکو فرر گاردیا** (Francisco Ferrer I Guardia) ملی گرایی بود که از اصلاحات و آزادی آموزش حمایت کرد؛

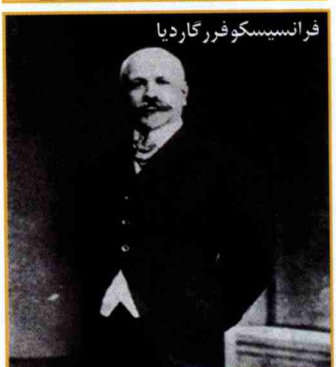
- **خوزه اورتگی گاست** (۱۸۸۳– ۱۹۵۵) (Jose Ortegay Gosset) ، فیلسوف مشهوری که نوشته های او در زمینهٔ رسالت و نقش دانشگاه در جامعه به چند زبان ترجمه شده است.

آموزش در اسپانیا برای سنین ۶ تا ۱۶ سال، اجباری و رایگان است. سیستم آموزشی، شامل سه دوره است :

فرانسیسکو جینر

۱ـ پیش دبستانی (۳ تا ۵ سال)؛
۲ـ دبستان (۶ تا ۱۱ سال) ؛
۳ـ متوسطه (۱۲ تا ۱۶ سال که شامل دو دورهٔ ۲ ساله است).

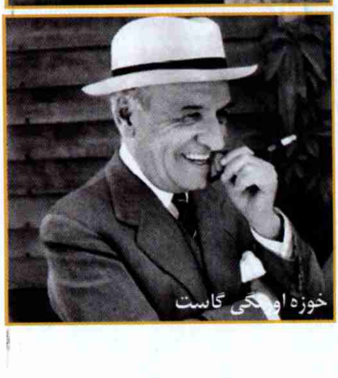
بعد از این سه مرحله، دانش آموزان برای ادامهٔ تحصیل، دو راه دارند:

فرانسیسکو فرر گاردیا

۱ـ دورهٔ آموزش شغلی یا حرفه ای به مدت ۱ تا ۲ سال ؛
۲ـ دورهٔ ۲ ساله بچیلراتو(Bachillerato) که دورهٔ آمادگی برای ورود به دانشگاه است.(سیستم دانشگاهی در اسپانیا سه دوره دارد.)

دانشگاههای مهم :

۱ـ دانشگاه مادرید (۱۸۳۶)؛
۲ـ دانشگاه پلی تکنیک مادرید (۱۹۷۱)؛
۳ـ دانشگاه بارسلونا (۱۴۵۰)؛
۴ـ دانشگاه گرانادا (۱۵۲۶) ؛
۵ـ دانشگاه سالامانکا (۱۲۱۸)؛
۶ـ دانشگاه سویل (۱۵۰۳)؛
۷ـ دانشگاه والنسیا (۱۵۱۰).

خوزه اورتگی گاست

۹۷ درصد افراد بالای ۷ سال در این کشور، با سوادند.

ورزش

ورزشهای اصلی و پرطرفدار اسپانیا، فوتبال، گاوبازی، دوچرخه سواری، تنیس و شنا هستند. امروزه اسپانیا در ورزش جهان، یک وزنهٔ اساسی به شمار می آید؛ به خصوص پس از المپیک تابستانی ۱۹۹۲ که در بارسلون برگزار شد.

فوتبال

مهمترین ورزش اسپانیا فوتبال است. معروفترین باشگاههای آن، رئال مادرید(Real Madrid)، اف.سی. بارسلونا (F.C Barcelona) و اف .سی. والنسیا (F.C. Valencia) هستند. تیم رئال مادرید با ۹ بار قهرمانی در باشگاههای اروپا، رکورددار این جام است. در بیست و سوم دسامبر سال ۲۰۰۰، عنوان بهترین باشگاه قرن بیستم از طرف فیفا به این باشگاه داده شد.

تیم فوتبال ملی اسپانیا ۱۱ بار به جام جهانی راه یافته است و در ۱۹۶۴ برندهٔ مسابقات قهرمانی فوتبال اروپا شد. اسپانیا در سال ۱۹۸۲ میزبان مسابقات جام جهانی فوتبال بود که ایتالیا درآن، مقام قهرمانی را کسب کرد. در مسابقات قهرمانی باشگاههای اروپا (۱۹۹۲) بارسلونا قهرمان شد و در سال ۲۰۰۵، قهرمانی خود را تکرار کرد. سیستم لیگ فوتبال اسپانیا به ۴ سطح تقسیم می شود : سطح اول، لالیگا، سطح دوم، سگاندا آ (A Segunda) ، سطح سوم، سگاندا بی(Segunda B) و سطح چهارم، ترسرا(Tercera) و به صورت سلسله مراتبی است. سطح اول (لالیگا) از همه مهمتر و جزو چهار لیگ برتر جهان است.

تیم ملی اسپانیا پس از ۴۴ سال توانست در جام ملت های اروپا سال ۲۰۰۸ با شکست آلمان در مسابقه فینال، به قهرمانی برسد و عنوان بهترین تیم جهان را بدست آورد.

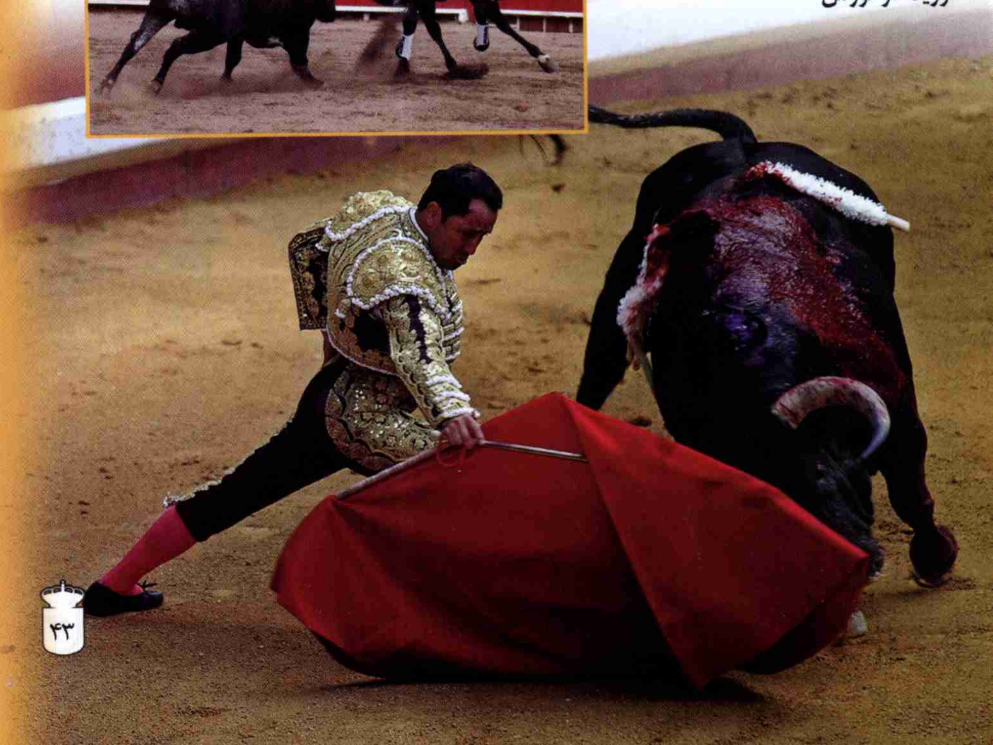
گاو بازی

این ورزش را اعراب در قرن ۱۱ به اسپانیا معرفی کردند؛ از اسپانیا به مستعمرات آمریکای مرکزی و جنوبیش راه یافته و در قرن ۱۹ به فرانسه رسیده است (البته تئوری های متفاوتی در این زمینه وجود دارد). ابتدا فقط در روستاها برگزار می‌شد؛ ولی به تدریج با ساخت میدان گاوبازی در **روندا** (Ronda) در اواخر قرن ۱۸ (سال ۱۷۸۴) بیشتر شناخته و رایج شد. در اسپانیا دو نوع اصلی گاوبازی به نامهای **کوریدا دو تورس**(بدون اسب) (Corrida de toros) و **فیستا براوا**(از روی اسب)(Fiesta brava) وجود دارد. فصل گاوبازی در اسپانیا از مارس تا اکتبر(اسفند تا آبان) است. این ورزش، در اصل ۵ سبک دارد و در اروپای جنوب غربی، بسیار پر طرفدار است.

اصلیترین رقابت ها همزمان با جشنهای مذهبی این کشور است که مهمترین آنها جشن مذهبی و عید **سان ایزیدور**(San Isidro) است در مادرید. علاوه بر این، در روز جشن سان **پدرو ریگالادو**(San Pedro Regalado) هم در **والادولید**(Valladolid) مسابقات گاوبازی برگزار می شود.

فیستا براوا

کوریدا دو تورس

دوچرخه سواری

یکی دیگر از ورزشهای اصلی اسپانیا دوچرخه سواری است. این ورزش، از دههٔ ۱۹۴۰ مطرح شد. مسابقات دوچرخه سواری **ولتا اسپانا** (Vuelta a Espana) ، تور فرانسه(Tour de France) و تور ایتالیا(Giro d Italia) مهمترین و معتبرترین مسابقات دوچرخه سواری جهان هستند.

فدریکو باهامونتس(۱۹۵۹)(Federico Bahamontes) ، **لوئیس اوکانا**(۱۹۷۳) (Luis Ocana) و **پدرو دلگامو** (۱۹۸۸) (Pedro Delgado) برندهٔ مسابقات تور فرانسه بودند. موفقترین دوچرخه سوار اسپانیایی، **میگل ایندوراین** (Miguel Indurain) است که ۵ بار در سالهای ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۵، برندهٔ مسابقات تور فرانسه شده است.

گلف

از ورزشهایی است که در بین مردم اسپانیا طرفداران بسیار دارد. اسپانیا در سال ۱۹۹۷، میزبان مسابقات گلف رایدر کاپ (Ryder Cup) بوده است.

شکار

یکی از ورزشهای قدیمی و سنتی اسپانیا شکار است. دو نوع شکار وجود دارد :

۱ـ شکار کوچک، مثل شکار خرگوش؛

۲ـ شکار بزرگ، مثل خرس و گوزن. شکار در اسپانیا این فرصت را به شکارچیان می دهد تا از طبیعت وحشی اسپانیا و زیباییهای آن استفاده کنند. این طبیعت وحشی از دشت مرکزی، نواحی ساحلی و ساحل مدیترانه ای تا مناطق کوهستانی شمالی، یعنی رشته کوه های پیرنه و کانتابرین، ادامه دارد.

اسکی

در اسپانیا ورزشهای زمستانی در سالهای اخیر طرفداران زیادی پیدا کرده است و شمار افرادی که به اسکی می پردازند، به سه میلیون نفر رسیده است؛ البته باید یادآوری کرد که اسپانیا دومین کشور مرتفع اروپاست و به همین دلیل، امکان اسکی در آن فراهم است. اسپانیا بیشترین تفریحگاهها و پاتوقهای اسکی اروپا را دارد.

والیبال

تیم والیبال مردان اسپانیا در ۱۶ سپتامبر ۲۰۰۷، برندهٔ مسابقات قهرمانی اروپا شد و این، بهترین نتیجهٔ تاریخ والیبال این کشور بوده است. دو فصل بازی در اسپانیا وجود دارد : فصل سوپر لیگ مردان و فصل سوپرلیگ زنان.

بسکتبال

لیگ بسکتبال اسپانیا ACB نام دارد و سازمان آن، شبیه لیگ فوتبال اروپاست و با لیگ معروف بسکتبال در آمریکا (NBA) متفاوت است. تیم اسپانیا در مسابقات قهرمانی بسکتبال جهان در سال ۲۰۰۶، مدال طلا را از آن خود کرد. تیمهای بسکتبال اسپانیا در لیگ اروپا حضور دارند.

ورزشکاران اسپانیایی، در المپیک آتن ۲۰۰۴، ۳ طلا، ۱۱ نقره، ۵ برنز و در مجموع، ۱۹ مدال گرفتند و به رتبهٔ ۲۰ دنیا دست یافتند. از سه مدال طلا، یکی در رشتهٔ ژیمناستیک و دو مدال در قایقرانی بوده است.

جغرافیای اقتصادی

زیربنای اقتصادی

طی حدود سی و پنج سال حکومت رژیم استبدادی ژنرال فرانکو بر این کشور، تابع تمام اصول حکومتهای دیکتاتوری حاکم بوده و این امر، در اقتصاد این کشور نیز تأثیر گذار بوده است؛ ولی با مرگ فرانکـو و تدوین قانـون اساسی جدید، احزاب بر اسـاس رأی مردم، زمام امور را در دست گرفتند.

دلمشغولی اصلی دولتهای مختلف اسپانیا تنظیم اوضاع اقتصادی اسپانیای جدید بوده است؛ به گونه ای که آمادهٔ ورود به بازار مشترک اروپا شود. دولت سوسیالیست اسپانیا برای رسیدن به این مقصود سیاستی مبتنی بر حمایت از فعالیتهای خصوصی در پیش گرفته و تلاش کرده اقتصاد کشور را در جهت رسیدن به سطحی از توسعهٔ اقتصادی هدایت کندکه با موقعیت این کشور در مجموعهٔ کشورهای اروپای غربی، همطراز باشد.

اقتصاد اسپانیا از قدیم، مبتنی بر کشاورزی بوده و هم اکنون نیز این کشور، یکی از بزرگترین تولید کنندگان محصولات کشاورزی در اروپای غربی است. از اواسط دهه ۱۹۵۰، علاوه بر کشاورزی رشد صنعتی آن نیز افزایش یافته است.

از سال ۱۹۶۴ یک سری برنامه های گسترده اقتصادی در این کشور، آغاز شده که به رشد اقتصادی کشور کمک کرده است؛ ولی در اواخر دهۀ ۱۹۷۰، با افزایش قیمت نفت و افزایش واردات کشور ، کاهش رشد و رکود اقتصادی رخ داد. پس از پایان رکود اقتصادی، دولت، توجه خود را بر رشد و گسترش صنعت نساجی، صنایع معدنی، کشتی سازی و فولاد متمرکز کرد. بیشترین درآمد اسپانیا از صنعت گردشگری آن حاصل می شود. بر اساس گزارش بانک جهانی،تولید ناخالص داخلی اسپانیا در سال ۲۰۰۷، ۱۴۰۲ میلیارد دلار بوده است و از این نظر، رتبهٔ **یازدهم** جهان را دارد. در همان سال، ایران با ۷۷۶ میلیارد دلار، رتبهٔ ۱۷ را داشته است و متوسط درآمد سرانه هر اسپانیائی ۳۳/۴۷۱ دلار (سال ۲۰۰۷) گزارش شده است.

اسپانیا در سال ۱۹۵۸ به صندوق بین المللی پول، در سال ۱۹۵۹ به سازمان همکاری اقتصادی برای توسعه و در سال ۱۹۶۳ به موافقت نامهٔ عمومی تعرفه و تجارت پیوست. این کشور، در سال ۱۹۷۰ به صورت عضو ناظر در جامعهٔ اقتصادی اروپا پذیرفته شد. در سال ۱۹۷۷ از اتحادیهٔ اروپا درخواست عضویت کرد و در سال ۱۹۸۶ در این اتحادیه پذیرفته شد.

واحد پول

واحد پول قبلی اسپانیا، پستا (Peseta=Pta) بود؛ ولی مانند اغلب کشورهای اروپایی، از سال ۲۰۰۲، یورو(Euro) واحد پول این کشور شده است .نرخ برابری یورو در برابر دلار و ریال ایران، بسیار متغیر بوده است. در اواسط سال ۲۰۰۸، ارزش هر یورو، حدوداً معادل ۱۴۵۰۰ ریال بود.

منابع طبیعی ـ معدنی

اسپانیا یکی از بزرگترین معادن ذغـال سنگ غرب اروپا را دارد. معادن ذغال سنگ اسپانیا عمدتاً در **استـوریاس**(Asturias) هستند؛ ولی معـادن با ظرفیت کمتری نیز در **سیرامـورنا** (Sierra Morena) واقعند. با وجود این معادن ذغال سنگ، اسپانیا همچنان وارد کنندهٔ ذغال کک است. از اواسط دههٔ ۱۹۶۰، سازماندهی گسترده ای در صنایع ذغال سنگ صورت گرفته؛ معادن غیر اقتصادی را تعطیل کرده اند و برای توسعهٔ معادن بزرگتر، تلاشهای وسیعی کرده اند.

جستجو برای کشف نفت در اسپانیا به نتایج مهمی نرسید و میزان بهره وری نتایج استخراج گاز از منابع واقع در خلیج **کادیز وخاکا** (Jaca) دقیقاً معلوم نیست. تنها مقداری گاز از معادن خلیج بیسکای استخراج می‌شود و باقی نیاز اسپانیا به انرژی، از طریق واردات تأمین می شود.

رگه های غنی معدن **هماتیت** (Hematite) در بیلبائو، اکنون دیگر به آخر نزدیک شده اند؛ ولی اسپانیا در مقایسه با بسیاری از دیگر کشورهای اروپایی، از نظر مواد معدنی، غنی است و بخش اعظم آن را هم صادر می کند. اسپانیا معادن غنی تنگستن، سرب، روی، پتاس، سولفید مس و مقداری اکسید اورانیوم دارد.

این کشور، در سال ۲۰۰۳، ۲۰/۶ میلیون تُن ذغال سنگ سخت، ۲۶۵ هزار تن سنگ معدن آهن، ۵ هزار تن مس، ۷۰هزار تن روی و ۲ هزار تن سرب تولید کرده است؛ به علاوهٔ ۵/۶۰۰ کیلوگرم طلا و ۲ تن نقره.

نرخ رشد واقعی تولیدات صنعتی اسپانیا در سال ۲۰۰۵، ۷/۰٪ و نرخ رشد واقعی تولید کالاها ۳/۵٪ ؛ نرخ تورم در سال ۲۰۰۵، ۳/۴٪ ، نرخ سرمایه گذاری، ۲۹/۴٪ ، بوده است.

صادرات و واردات

واردات اسپانیا در سال ۲۰۰۷، حدود ۳۵۹ میلیارد دلار(رتبهٔ دوازدهم جهان) و صادرات آن، حدود ۲۴۸ میلیارد دلار (رتبهٔ شانزدهم جهان) بوده است. واردات اصلی، شامل: تجهیزات حمل و نقل، سوخت، مواد شیمیایی، ماشین آلات، محصولات غذایی، فلزات، ابزارآلات دقیق، فرآورده های فلزی و الیاف هستند.

صادرات اصلی، شامل: دستگاههای موتوری، ماشین آلات، فلزات اصلی، محصولات غذایی، موادشیمیایی، الیاف و تولیدات معدنی است.

شرکای تجاری اسپانیا (۲۰۰۷)

. صادرات (درصد)	فرانسه(۱۸/۹)	آلمان(۱۱)	پرتقال(۸/۹)	ایتالیا(۸/۶)	انگلستان(۷/۸)	امریکا(۴/۵)
واردات (درصد)	آلمان(۱۴/۷)	فرانسه(۱۳/۲)	ایتالیا(۸/۱)	انگلستان(۵)	هلند(۴/۸)	چین(۴/۸)

صنایع مهم

اگرچه انزوا و عدم تحرک تاریخی اسپانیا، سالها توسعهٔ صنایع این کشور را به تأخیر انداخته؛ ولی نرخ رشد صنایع این کشور، از اواسط دههٔ ۱۹۵۰ جزو بالاترین میزانهای نرخ رشد در جهان بوده است و در حال حاضر، اسپانیا نهمین اقتصاد بزرگ جهان را دارد .برخی صنایع کوچک در اسپانیا سابقهٔ طولانی دارند و دولت ازآنها حمایت می کند. مراکز سنتی صنایع سبک، عبارتند از:

شهر **مانیسز**(Manises) در استان والنسیا (مرکز کارهای سرامیکی)، شهر **خاتیوا** (Jativa) در ایالت والنسیا (مرکز تولید کاغذ از زمان سلطهٔ اعراب)، شهرهای **بخار**(Bejer) ، **سگویا**(Segovia) ، **سوریا** (Soria) و **بورگوس**(Burgos) (مراکز سنتی تولید پشم) و صنایع نساجی(در مناطق اطراف بارسلونا). دیگر صنایع سبک، عبارتند از: اقسام کالاهای نساجی، پوشاک و کفش، صنایع غذایی و تولید مشروبات الکلی. صنایع شیمیایی، عمدتاً به تولید کودهای شیمیایی نیتروژنه محدود است.

در سال‌های اخیر، سرمایه گذاری عمده ای برای توسعهٔ صنایع متکی بر تکنولوژی پیشرفته شده است. صنایع سنگین، عمدتاً در شمال متمرکزند و کارخانه‌های ذوب فلز در مناطق **سانتاندر** (Santander) و باسک.

در سال ۲۰۰۵، اسپانیا با تولید ۱۷/۸ میلیون تن فولاد، رتبهٔ چهاردهم جهان را داشته است. شهر بیلبائو از قدیم، مرکز تولید فولاد بوده است. شهر مادرید، علاوه بر داشتن مجموعه‌ای از صنایع سبک، در زمینهٔ مهندسی و صنایع فلزات نیز فعال است. صنعت خودروسازی اسپانیا با تولید دو میلیون و دویست و هفتاد و هفت هزار خودرو درسال ۲۰۰۶، در ردهٔ هفتم دنیا قرار گرفته و نیز در مرتبهٔ سوم اروپا بعد از آلمان و فرانسه. معروفترین کارخانهٔ خودروسازی اسپانیا سئات (SEAT) است که در سال ۱۹۵۰ با کمک کمپانی فیات(Fiat) ایتالیا تأسیس شد و در سال ۱۹۹۰ کمپانی **فولکس واگن**(Volkswagen) آلمان، تمام سهام آن را خرید و اکنون سئات، یکی از شرکت‌های زیر مجموعهٔ فولکس واگن است. بسیاری از شرکت‌های بزرگ اتومبیل سازی جهان، از قبیل رنو، اپل، فورد، سیتروئن، پژو، مرسدس بنز، نیسان و سوزوکی، شعباتی در اسپانیا دارند . کمپانی ایر باس (Air bus) بزرگترین تولیدکنندهٔ هواپیماهای مسافربری جهان است و اسپانیا به همراه آلمان، فرانسه و انگلستان، چهار کشوری هستند که شعباتی از کارخانه در آنها واقع است. کمپانی ایرباس در سال ۲۰۰۶ با تولید ۴۳۴ هواپیما از شرکت بوئینگ آمریکا با تولید ۳۹۸ هواپیما پیشی گرفته است. ۱۴ کمپانی اسپانیا جزء ۵۰۰ کمپانی برتر دنیا هستند. بزرگترین کمپانی اسپانیایی **بانک سانتاندر**(Bonco Santander) در جایگاه بیست و هفتم دنیا واقع است و سالانه ۱۱۵/۷۵۰ میلیارد دلار، ارزش بازار دارد.

کمپانی نفتی رپسول وای.پی.اف. (Repsol-YPF) با سالانه ۳۸/۷۵ میلیارد دلار ارزش بازار، از دیگر کمپانیهای معروف اسپانیاست و در منطقهٔ خلیج فارس، از جمله ایران، فعال است.

انرژی

مجموع ظرفیت نیروگاه های برق اسپانیا در سال ۲۰۰۷، ۳/۲۶۳میلیون کیلووات بوده است. از نظر تولید برق، اسپانیا در ردهٔ سیزدهم جهان قرار دارد. در همان سال، اسپانیا ۱۱/۴ میلیون کیلووات برق، صادر و ۸/۳ میلیون کیلووات، وارد کرده است.

میزان تولید نفت اسپانیا در سال ۲۰۰۷، ۳۱.۲۵۰ بشکه در روز بوده و روزانه ۱.۵۸۲.۰۰۰ بشکه نیز وارد کرده است. میزان گاز تولیدی در این کشور، در سال ۲۰۰۷، ۳۳۹ میلیون مترمکعب بوده و ۲۷ میلیارد متر مکعب نیز واردات داشته است. گرچه کوهستانی بودن اسپانیا تصور امکان تولید برق آبی در این کشور را ایجاد می‌کند، ولی کم بودن نسبی بارش در این کشور، ظرفیت تولید برق از طریق نصب سد بر روی رودخانه‌ها را بسیار محدود کرده و علی رغم به کار گرفتن تمامی ظرفیتهای ممکن، اسپانیا هنوز هم اتکای زیادی به واردات نفت دارد. مهمترین تأمین کنندهٔ مواد نفتی و گاز مورد نیاز اسپانیا کشور الجزایر است.

صنعت حمل و نقل

طبق آمار سال ۲۰۰۷، اسپانیا با ۶۶۶.۲۹۲ کیلومتر جاده در ردهٔ دوازدهم دنیا قرار دارد. برای هر ۱۰۰۰ شهروند، ۴۵۵ ماشین و واگن مسافری موجود است(۲۰۰۳). طول خطوط راه آهن این کشور، در حدود ۱۴.۸۷۳ کیلومتر است و از این لحاظ، بیستمین کشور جهان است(۲۰۰۷). این خطوط را شرکتهای خصوصی و دولتی، آماده و از آنها پشتیبانی می کنند. در اواخر دههٔ ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰، خطوط جاده ای اسپانیا نوسازی شدند. انواع مدرن **تالگو** (Talgo) (قطار برقی) نیز به آن اضافه شدند.

در سال ۱۹۹۳، دولتهای اتحادیهٔ اروپا اولین مرحله ایجاد شبکهٔ راه آهن با سرعت بالا را راه اندازی کردند که بین شهرهای مادرید و **کوردوبا**(Cordoba) و سویل قرار داشت.

خدمات هوایی **ایبریا** (Iberia) شامل خطوط بین المللی و داخلی است. بر اساس آمار سال ۲۰۰۷، خطوط هوایی این کشور در ردهٔ چهلم دنیا قرار دارد. شبه جزیرهٔ ایبریا با ۲۳۰ هواپیما، نوزدهمین کشور دارندهٔ بیشترین خطوط هواپیمایی دنیا و هفتمین کشور در اروپاست. ایبریا بزرگترین شرکت خدمات هوایی اسپانیا است که در سال ۱۹۲۷ تأسیس شده و خدمات بین المللی وسیعی ارایه می کند. این شرکت به بیش از ۱۰۰ مقصد در ۳۹ کشور دنیا پرواز دارد. سود این شرکت در سال ۲۰۰۵، حدود ۳۹۵ میلیون یورو بوده است. دو فرودگاه بین المللی باراخاس مادرید (Barajas) و بارسلونا، مهمترین فرودگاههای اسپانیا هستند. فرودگاه باراخاس مادرید با جا به جا کردن ۴۵/۵ میلیون مسافر در سال ۲۰۰۶، سیزدهمین فرودگاه دنیا و پنجمین فرودگاه پر تردد اروپا بوده است. در سال ۲۰۰۶، حدود ۳۰ میلیون نفر از فرودگاههای بارسلون استفاده کرده اند. مسیر هوایی مادرید ـ بارسلون با متوسط ۹۷۱ پرواز در هفته، در سال ۲۰۰۷ پرترددترین مسیر هوایی جهان بوده است.

در سال ۲۰۰۵، ناوگان دریایی اسپانیا ۱.۴۳۷ کشتی داشته است؛ با ظرفیت بیش از هزار تن و بندر بارسلون با بیش از دو هزار سال سابقه بزرگترین بندر اسپانیا و یکی از مهمترین بنادر مدیترانه است. والنسیا، مالاگا و بیلبائو دیگر بنادر مهم اسپانیا هستند.

فرودگاه باراخاس مادرید

صنعت جهانگردی

آب و هوای مناسب، سواحل متنوع و مکانهای تاریخی، از عوامل جذب گردشگر در اسپانیا هستند و نقش مهمی در اقتصاد آن دارند. بعد از مرگ فرانکو صنعت گردشگری در این کشور، گسترش بسیار پیدا کرد.

بر اساس گزارش سازمان جهانی گردشگری، اسپانیا بعد از فرانسه، دومین کشوری است که بیشترین گردشگران جهان را جذب می کند. در سال ۲۰۰۵، حدود ۵۵/۵ میلیون نفر از این کشور بازدید کرده اند. درآمد حاصل از این صنعت، در سال ۲۰۰۴، حدود ۴۵/۲ میلیارد دلار بوده است که بعد از آمریکا دومین رتبهٔ جهان است.

تعداد گردشگران خارجی بازدیدکننده از اسپانیا (به میلیون نفر)

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵
تعداد گردشگر	۵۲/۳	۵۲/۵	۵۳/۶	۵۵/۵

درآمد حاصل از صنعت گردشگری در اسپانیا

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴
درآمد(میلیارد دلار)	۳۳/۸	۴۱/۸	۴۵/۲

دفاتر اصلی سازمان جهانی گردشگری (WTO) در مادرید واقع است.

دو شهر مادرید و بارسلونا مهمترین شهرهای توریستی اسپانیا هستند و سواحل جنوبی و جزایر قناری، بیشترین گردشگران را جذب می کنند.

کشاورزی

کشاورزی، شیلات و جنگل داری، بخش عمدهٔ اقتصاد اسپانیا هستند. اگرچه اسپانیا یکی از بزرگترین تولید کنندگان محصولات کشاورزی غرب اروپا است؛ ولی خشکی بخش اعظم زمینهای اسپانیا، کشاورزی را با مشکلات زیادی مواجه کرده است. عجیب نیست که با افزایش سریع نقش صنایع در اقتصاد کشور، میزان سهم کشاوزی در درآمد ملی، به مرور کاهش می‌یابد. با این حال، باید توجه داشت که با وجود کاهش سهم کشاورزی در مقایسه با سایر بخشها، این بخش نیز رشد واقعی، هر چند کمی داشته است و کاهش نقش کارگران کشاورزی به موازات این رشد، نشان دهندهٔ رشد مکانیزه شدن بخش کشاورزی است. کشاورزی اسپانیا با دو مشکل عمدهٔ اجتماعی و زیست محیطی مواجه است. از نظر اجتماعی، مالکین بزرگ که در مناطق کشاورزی زندگی نمی کنند – خصوصاً در استان های جنوبی اندلس و اکستره مادورا (Extremadura) – بهره برداری از این زمینها را با مشکلات بزرگی مواجه کرده است. از سال ۱۹۳۹، تلاش هایی برای تقسیم این زمین ها صورت گرفته؛ ولی تا کنون موفقیت چندانی نداشته است. از سوی دیگر، بارندگی نامنظم، تأمین آب کشاورزی را مشکل می کند. خاک بسیاری از مناطق اسپانیا به خاطر کشت و چرای بی رویه، بسیار فقیر است. یخبندان بی موقع، تهدیدی دایمی برای باغهای پرتقال والنسیاست. خشکسالی‌های مکرر و وسیع، کشاورزی اسپانیا را متکی به روشهای کشت آبی کرده است. اولین کانال بزرگ که به این منظور ساخته شده کانال سلطنتی آرگون (Aragon) بود در اِبرو که در قرن ۱۸ ساخته شد. اجرای چنین طرحهایی، هنوز هم در اسپانیا مورد نیاز است.

از نظر میزان تولید و سطح زمین زیر کشت، گندم و جو مهمترین محصولات غله‌ای اسپانیا هستند. با وجود تلاش دولت برای تشویق کشاورزان به کاشت ذرت و دانه‌های روغنی، هنوز هم قسمت عمده‌ای از نیاز اسپانیا به این مواد از طریق واردات تأمین می‌شود. جنوب شرقی اسپانیا مرکز کاشت جو است و گندم در استانهای کاستیل قدیم و جدید، آرگون و اکستره مادورا کاشته می‌شود.

باغهای مرکبات، بیشتر در استانهای والنسیا و کاستلون واقع شده اند؛ سیب و گلابی در شمال و شمال غرب، انجیر و بادام در استانهای کاستلون و آلیکانته (Alicante) و هلو و زردآلو در مورسیا(Murcia) تولید می شوند. در اسپانیا ۱۳میلیون و ۴۰۰ هکتار زمین مزروعی، ۴ میلیون و ۹۰۵ هکتار زمین زیر کشت گیاهان دایمی و ۱۱ میلیون و ۴۶۲ هکتار مرتع وجود دارد؛ به عبارت دیگر، ۳۷ درصد زمینهای اسپانیا مخصوص به کشاورزی است؛ ۲۳ درصد مرتع و ۴۰ درصد مابقی اراضی(FAO).

مهمترین محصولات این کشور، انگور و زیتون هستند. زیتون را در جنوب تولید می کنند و تقریباً تمام آن صرف تولید روغن زیتـون می‌شود که اسپانیا در تولید این محصول، در ردهٔ چهارم دنیا واقع است(۲۰۰۵). تاکستانهای انگور در لامانکا (Lamancha)، لاریوخا (La Rioja)، تپه‌های کاتالونیا، والنسیا و مالاگا دیده می شوند اسپانیا از نظر تولید انگور در ردهٔ سیزدهم دنیا قراردارد (۲۰۰۵). این کشور با ۶۴۸/۶۷۳ تُن صادرات، در سال ۲۰۰۵، دومین کشور صادر کنندهٔ روغن زیتون جهان بود و نیز بزرگترین صادر کنندهٔ نارنگی با ۱.۴۲۰.۴۶۳ تُن تولید و پرتقال با ۱.۵۰۴.۰۹۴ تُن و تولید کنندهٔ بیشترین گوجه فرنگی در دنیا بوده با تولید ۱.۰۲۳.۰۲۸ تُن از این محصول.

تراز محصولات کشاورزی و منابع طبیعی(*FAO*) (۲۰۰۴)

	واردات(میلیون دلار)	صادرات(میلیون دلار)
محصولات کشاورزی	۱۹/۷۹۸	۲٤/۲۹٤
محصولات دریایی	٥/۲۲۲	۲/٥٦٥
محصولات جنگلی	٤/۹٤۲	۲/٥۲۹
جمع	۲۹/۹٦۲	۲۹/۳۸۸

شرکای مهم کشاورزی و مواد غذایی			
واردات	فرانسه	آلمان	هلند
صادرات	فرانسه	آلمان	ایتالیا

میزان تولید محصولات مهم بر حسب هزار تن	
غلات	۲۴/۷۴۷
گوشت	۵/۵۳۱
میوه وسبزیجات	۲۹/۴۰۱
گیاهان ریشه ای و غده ای	۲/۷۶۳
گیاهان روغنی	۱/۷۳۳
حبوبات	۵۸۹
شیر	۷/۱۳۵
گیاهان قندی	۷/۰۷۳
گیاهان لیفی	۱۲۲
تخم مرغ	۷۰۱
توتون و تنباکو	۳۴

محصولات تجاری مهم کشاورزی و غذایی ***(FAO)*** (۲۰۰۴)			
واردات	سیگار	مشروبات الکلی	محصولات غذایی
صادرات	روغن زیتون	شراب	نارنگی

جنگلداری

اسپانیا با داشتن ۱۶.۳ میلیون هکتار جنگل و مرتع(۲۰۰۴) یکی از مهمترین تولید کنندگان محصولات جنگلی و انواع چوب است. چوب درخت بلوط (Cork-oak) از تولیدات جنگلی مهم در اسپانیا است.

این کشور، علاوه بر تولید انواع الوار و چوبهای روکش، خمیر کاغذ نیز تولید می کند. آمار FAO در سال ۲۰۰۴ نشان می دهد که میزان صادرات جنگلداری این کشور، ۲/۵۲۹ میلیون دلار بوده است؛ در حالی که واردات آن ۴/۹۴۲ میلیون دلار بوده است. میزان تولید پالپ و کاغذ در سال ۲۰۰۴، حدود ۷/۳۹۵ میلیون تن و تولید انواع چوب ۲۴/۷۷۴ میلیون متر مکعب بوده است.

شیلات

صنعت شیلات در اقتصاد اسپانیا نقش مهمی دارد. ناوگان ماهیگیری اسپانیا یکی از بزرگترین ناوگانهای ماهیگیری در اروپا است. در سال ۲۰۰۴ در اسپانیا حدود ۱/۰۱۳ میلیون تن صید داشته اند که عمدتاً ماهی ساردین، صدف (Mussels) ، ماهی تن، هیک(Hake) و ماهی مرکب (Squid) است.

دامپروری

پرورش گاو و گوسفند در اسپانیا اهمیت زیادی دارد و این کشور، یکی از بزرگترین پرورش دهندگان گوسفند و بز در اروپاست. بیش از نیمی از گاوداری‌ها در بخش‌های مرطوب شمالی، متمرکز شده اند و پرورش دهندگان گاوهای شیری در کوردیلرا کانتابریکا(Cordillera Cantabrica) متمرکزند. پرورش گوسفند در مستا رایج است.

گوسفندان اسپانیا از سه نژاد پشم بلند **کورو** (Churro) ، پشم کوتاه **مرینوس** (Merinos) و **مانچگان**(Manchegan) هستند. گله های بز مناسب پرورش، در مناطق خشک جنوب شرقی قرار دارند و پرورش خوک نیز در مناطق جنگلی **هولم اوک** (Holmoak) در استان اکستره مادورا رایج است. طبق آمار FAO در سال ۲۰۰۴ در اسپانیا ۶۶۵۳.۰۰۰گاو و گاومیش و ۲۵.۵۰۵.۰۰۰ گوسفند و بز وجود داشته است.

نژاد کورو

نژاد مرینوس

تاریخچه

نخستین اقوامی که در شبه جزیرهٔ ایبری امروز سکونت گزیدند، ظاهراً باسک ها بوده اند. آنها حدود ۳۵۰۰۰ سال قبل، از شمال وارد این سرزمین شدند. سپس ایبری ها و سلت ها به نواحی مرکزی شبه جزیره راه یافتند و پس از آمیزش با هم، قوم سلت- ایبری را به وجود آوردند. فینیقی ها در قرن ۱۱ پیش از میلاد و سپس یونانی ها و کارتاژی ها در آنجا ساکن شدند. امپراتوری روم، طی سال‌های ۲۰۱ تا ۲۱۸ پیش از میلاد، کارتاژی‌ها را از ایبری راند و بیشتر اراضی این شبه جزیره را به تصرف درآورد و آداب و رسوم رومی را در آنجا رواج دادند. با سقوط امپراتوری روم غربی، مسیحیت در آنجا اشاعه یافت و ویزیگوتها از آنجا به سوی پیرنه به داخل ایبری سرازیر شدند و سرتاسر آن ناحیه را اشغال و ۳۰۰ سال برآن حکومت کردند.

در سال ۷۱۱ میلادی، اعراب مسلمان از شمال آفریقا به ایبری یورش بردند و رودریگو آخرین شاه ویزیگوتها را مغلوب کردند؛ بدین سان، آنها دوران اسلامی تاریخ اسپانیا را پایه گذاری کردند. با تسلط اعراب بر نواحی جنوبی ایبری، ویزیگوتها به شمال مهاجرت کردند و کشورهای کوچکی چون کاستیل، کاتالونیا، ناوار، آراگون، لئون و پرتغال را تأسیس کردند. این گروه ها بودند که بعدها دست اتحاد به هم دادند و در قالب اسپانیای متحد با اعراب جنگیدند. مسلمانان، طی دوران استیلای خود(حدود قرن ۱۰ میلادی) بر نواحی جنوبی ایبری - که آن را آندلس می نامیدند ـ این سرزمین را در فرهنگ و هنر به اوج عظمت رساندند. آنها شهرهایی چون کوردوبا ـ قرطبه ـ را بنیان نهادند و از طریق آنها شروع به داد و ستد با سرزمینهای خاوری کردند. انعطاف پذیری و احترام به حقوق پیروان دیگر ادیان الهی در اسلام، شرایطی را در اسپانیا بوجود آورد که در آن، مسلمانان و یهودیان و مسیحیان، برادرانه در کنار هم زندگی کنند و مشترکاً دانش‌هایی چون نجوم، پزشکی و فلسفه را به کمال برسانند. دانشمندان دوران اسلامی آندلس، کتابـها و نوشته‌های یونان باستـان را نسخه برداری و ترجمه کـردند، این کتـابها و نسخه‌ها زمینه‌های لازم را برای ظهور رنسانس فراهم کردند. در قرن سیزدهم، دانشگاههای زیادی در اسپانیا وجود داشت که اولین دانشگاههای اروپا بودند.

در سال ۱۴۹۲، ایزابل دوم، ملکهٔ آراگون و فردیناند پنجم، پادشاه کاستیل با هم ازدواج کردند و اسپانیای واحد را تأسیس کردند. آنها پس از تصرف آخرین پایگاه مسلمانان، یهودیان و مورها (Moors) را نیز از اسپانیا بیرون راندند.

کشف قارهٔ آمریکا توسط کریستف کلمب در سال ۱۴۹۲، مقدمهٔ گسترش امپراتوری اسپانیا در این قاره شد. این امپراطوری، در سال ۱۵۱۶ در زمان شارل اول، به اوج عظمت و نهایت وسعت خود رسید. بعد از شارل اول، پسرش فیلیپ دوم به سلطنت رسید. او پادشاهی مستبد و خودکامه بود و تفتیش افکار مذهبی را به طرز وحشتناکی در سراسر کشور اجرا کرد. همزمان، سیل طلا و جواهرات از متصرفات اسپانیا در آمریکا به سوی اسپانیا سرازیر شد، اما شکست نیروی دریایی اسپانیا موسوم به آرمادا(Armada) از انگلستان، سرآغاز نزول و سقوط امپراتوری اسپانیا بود. جنگهای ۳۰ ساله(۱۶۴۸–۱۶۱۸) نیز منجر به زیان و شکست اسپانیا شد و این کشور، قسمتی از متصرفات خود را از دست داد. جنگ جانشینی اسپانیا(۱۷۱۴–۱۷۰۱) روند انحطاط آن را تشدید کرد.

ناپلئون اول در سال ۱۸۰۸ فردیناند هفتم (Ferdinand)– شاه اسپانیا – را وادار به استعفا کرد و برادرش ژوزف بناپارت را جانشین او کرد. این امر باعث نارضایتی ملت اسپانیا شد و شورش آغاز شد. ژوزف در سال ۱۸۱۲ استعفا داد و فردیناند هفتم، بار دیگر به سلطنت رسید. در سال ۱۸۲۵، اسپانیا بیشتر متصرفاتش را از دست داد. پس از فردیناند، دخترش ایزابل دوم(Isabella II) و پس از او آمادئوس(Amadeo) به سلطنت رسیدند. دوران سلطنت این دو تن با قیام و شورش محافظه کاران، لیبرالها و دیگر گروههای سیاسی همزمان شد، تا جایی که آمادئوس در سال ۱۸۷۳ ناگزیر به استعفا شد و یک سال بعد، در این کشور، جمهوری اعلام شد(جمهوری اول).

در سال ۱۸۷۶،آلفونسوی دوازدهم (Alfonso) و در سال ۱۸۸۵ آلفونسوی سیزدهم به سلطنت رسیدند. آلفونسوی سیزدهم، اسپانیا را در جنگ جهانی اول، بی طرف نگاه داشت. در انتخابات سال ۱۹۳۱، جمهوری خواهان پیروز شدند و او را از سلطنت خلع و حکومت جمهوری اعلام کردند(جمهوری دوم).

از سال ۱۹۳۶ تا ۱۹۳۹، اسپانیا دچار هرج و مرج سیاسی و جنگهای داخلی بود. سرانجام، ژنرال فرانکو حکومت فاشیستی اسپانیا را به دست گرفت و در جنگ جهانی دوم، بی طرفی این کشور را حفظ کرد. فرانکو در سال ۱۹۴۷، حکومت اسپانیا را سلطنتی اعلام کرد؛ ولی تا سال ۱۹۶۰، مانع روی کارآمدن خاندان سلطنتی بوربون (Borbon) شد. در سال ۱۹۵۳، اسپانیا به طرف دولتهای غربی، متمایل شد و در مقابل واگذاری پایگاههای نظامی به آمریکا، از این کشور، کمکهای نظامی دریافت کرد.

اسپانیا در سال ۱۹۵۵ به عضویت سازمان ملل متحد پذیرفته شد و در سال ۱۹۵۶، کشور مغرب ـ که سابقاً تحت الحمایهٔ اسپانیا بود- از این کشور، مستقل شد. در سال ۱۹۷۵، ژنرال فرانکو درگذشت و خوآن کارلوس اول(Juan Carlos) از خاندان سلطنتی بوربون و فرزند خواندهٔ فرانکو به سلطنت رسید و حکومت دموکراسی بر کشور حاکم شد. این کشور در سال ۱۹۸۲ به عضویت سازمان پیمان آتلانتیک شمالی(ناتو) درآمد و در انتخابات اکتبر همان سال، فیلیپ گونزالس(Felipe Gonzales Marques) ـ رهبر حزب کارگران سوسیالیست ـ به نخست وزیری رسید. در زمان او اسپانیا در صحنهٔ روابط بین المللی و سیاست خارجی، فعال شد؛ به جامعهٔ اقتصادی اروپا پیوست و در مورد ادعای مالکیت بر تنگهٔ جبل الطارق - که از سال ۱۷۰۴ تحت کنترل بریتانیا بود- با انگلستان مذاکره کرد. علاوه بر آن، دربارهٔ کاهش حضور نظامی آمریکا در اسپانیا با این کشور مذاکـره کرد و در جنگ خلیج فارس(۱۹۹۰) شرکت جست. در سال ۱۹۹۵، دولت سوسیالیستی گونزالس، موقعیت خود را در پارلمان از دست داد و در همان سال، اسپانیا ریاست دوره ای شش ماههٔ اتحادیهٔ اروپا را عهده دار شد. در سال ۱۹۹۶، خوزه ماریا آزنار(Jose Maria Aznar) نخست وزیر اسپانیا شد. او اسپانیا را برای توسعهٔ بیشتر، هدایت کرد و در انتخابات سال ۲۰۰۰ نیز دوباره بیشترین رأی را کسب کرد.

پس از عملیات توریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، دولت اسپانیا به امید کسب حمایت بین المللی در مبارزه با جدایی طلبان ایالت باسک، موسوم به اتا (که بیش از سه دهه علیه دولت اسپانیا مبارزه می‌کردند)، حمایت همهٔ جانبه خود را از مبارزهٔ آمریکا علیه تروریسم اعلام کرد. اسپانیا و انگلستان، حامیان اروپایی اصلی آمریکا برای حمله به عراق در سال ۲۰۰۳ بودند. در سال ۲۰۰۴، خوزه لوئیس زاپاترو(Jose Luis Zapatero) نخست وزیر اسپانیا شد.

مستعمرات

امپراتوری اسپانیا در قرن ۱۵ شکل گرفت و مستعمراتی در شمال و جنوب آمریکا، آسیا، اروپا و اقیانوسیه داشت، یعنی وقتی اروپا بر مستعمرات خود در قسمتهای مختلف جهان می افزود؛ این کشور، بخش عمدهٔ مستعمرات خود را در نتیجهٔ استقلال تدریجی کشورهای آمریکای لاتین در قرن ۱۹ از دست داد. اسپانیا سلطه اش را بر کوبا، پورتوریکو، فیلیپین و حتی گوام (Guam) در نتیجهٔ جنگ آمریکا در سال ۱۸۹۸ از دست داد. امروزه از مستعمرات این کشور، فقط جزایر قناری، ساحل شمال غربی آفریقا،(Exclares) سوتا در آفریقای شمالی(Ceuta) و ملیا (Mellia)، جنوب تنگهٔ جبل الطارق در شمال آفریقا باقی مانده اند.

مستعمرات اسپانیا در آمریکا از آلاسکا در شمال، مکزیک و آمریکای مرکزی تا شیلی جنوبی و ونزوئلا، کلمبیا و آرژانتین را شامل می شد. در دوره های مختلف، اسپانیا در آفریقا مستعمراتی داشته است که شامل صحرای غربی، مراکش(Morocco) و کنارهٔ ساحلی گینهٔ استوایی(نواحی دور از ساحل بیوکو(Bioko) می شد. در آسیا نیز اسپانیا بر جزایر فیلیپین حکومت می کرد. در اقیانوسیه هم جزایر ماریانا (Mariana) و سپس جزایر کارولین(Caroline) تحت سلطهٔ این کشور بودند. جبل الطارق – که به اسپانیا متصل است – در اشغال انگلستان است و یک کشور تحت الحمایهٔ بریتانیایی است که اسپانیا هنوز ادعای مالکیت آن را دارد. در دوره ای که بیشتر مناطق قاره آمریکا جزو مستعمرات اسپانیا بود، اسپانیا یکی از ثروتمندترین و قدرتمندترین کشورهای جهان بود.

سیاست و حکومت

قانون اساسی و ویژگیهای آن

طی سال‌های سلطهٔ رژیم فرانکو (۱۹۷۵-۱۹۳۸) اسپانیا فاقد قانون اساسی بود و بر اساس قوانینی به نام قوانین بنیادین اداره می‌شد. قانون اساسی فعلی اسپانیا در رفراندوم ۶ دسامبر ۱۹۷۸ تصویب و از تاریخ ۲۹ دسامبر همان سال به اجرا گذاشته شد. براساس اصول پایانی این قانون، تمامی قوانین بنیادین رژیم فرانکو و نیز تمامی مصوبات ناهمخوان با قانون اساسی جدید، ملغی اعلام شد.

پادشاه

پادشاه، رییس دولت، سمبل وحدت ، پایداری و بالاترین نمایندهٔ کشور اسپانیا در روابط بین المللی است. شخص شاه، مصون از تعرض است. دولت باید تصمیمات و اعمال او را تأیید کند و بدون تصویب دولت، این تصمیم ها و اعمال، فاقد اعتبار هستند. مسؤولیت اعمال پادشاه بر عهدهٔ کسانی است که آن را تصویب کرده اند.

سلطنت در اسپانیا موروثی است و پس از هر پادشاه به پسر ارشد وی واگذار می شود. اگر پادشاه، پسری نداشته باشد، مقام سلطنت به دختر وی خواهد رسید و افراد خانوادهٔ سلطنتی، اگر علی رغم تمایل پادشاه و مجلس ازدواج کنند، از حق جانشینی سلطنت محروم خواهند شد. قانون اساسی، شکل تأسیس شورای نیابت سلطنت را نیز تعیین می کند.

پارلمان

پارلمان، نمایندهٔ مردم اسپانیا است و از کنگرهٔ نمایندگان و سنا تشکیل می شود. کنگره حداقل ۳۰۰ و حداکثر ۴۰۰ عضو دارد و اعضای آن از طریق رأی آزاد، مستقیم، برابر و مخفی مردم برای مدت ۴ سال انتخاب می‌شوند. هر استان، یک حوزهٔ انتخابی را تشکیل می‌دهد و تعداد نمایندگان هر حوزه بر اساس میزان جمعیت آن تعیین می‌شود.

اعضای سنا بر اساس معیار نمایندگی سرزمین انتخاب می‌شوند. هر استان، ۴ سناتور را برای مدت ۴ سال انتخاب می کند. هر جزیره با مجمع الجزایرش یک حوزهٔ انتخابیه را تشکیل می‌دهد. جزایر قناری و مالورکا و تنریف، هر یک، سه سناتور انتخاب می کنند و سایر جزایر، یک سناتور.

هر یک از دو مجلس رییس و هیأت رییسهٔ خود را انتخاب و آیین نامهٔ داخلی خود را تنظیم می کند. جلسات مجلس، معمولاً علنی است. الحاق به هر گونه پیمان بین المللی، می بایست به تصویب پارلمان برسد. تمام قوانین داخلی نیز می بایست از طریق پارلمان و یا با مجوز آن رسمیت پیدا کند. هر یک از دو مجلس می توانند از اعضای قوهٔ مجریه بخواهند به آنها در زمینه‌های خاص اطلاعات بدهند و یا در جلسهٔ رسمی مجلس حاضر شوند و به سؤالات نمایندگان پاسخ بدهند.

دولت

دولت، قوهٔ مجریه را تشکیل می دهد. نخست وزیر بر اساس پیشنهاد پادشاه و با تصویب مجلس انتخاب می شود. دولت با کسب رأی اکثریت مطلق اعضای کنگره می تواند شروع به کار کند. اگر ظرف دو ماه، توافق لازم برای تعیین نخست وزیر حاصل نشود، پادشاه، پارلمان را منحل می کند و با تصویب رییس کنگرهٔ نمایندگان، دستور برگزاری انتخابات مجدد را صادر خواهد کرد.

انتخاب وزرا به عهده نخست وزیر است. نخست وزیر و وزرا در مقابل کنگره و دیوان عالی کشور پاسخگو خواهند بود. شورای کشور، ارگان عالی مشورتی دولت است.

احزاب سیاسی

۱ـ حزب مردمی؛

۲ـ مرکزیت سوسیال دمکراتیک؛

۳ـ حزب سوسیالیست کارگران اسپانیا؛

۴ـ حزب سوسیال ـ دموکرات؛

۵ـ حزب کمونیست اسپانیا؛

۶ ـ چپ متحد (ائتلافی متشکل از حزب کمونیست، شاخه‌ای از حزب سوسیالیست کارگران اسپانیا و تعدادی احزاب کوچکتر)؛

علاوه بر اینها، احزاب کوچک دیگری نیز خصوصاً در سطح جوامع خودمختار فعالیت دارند که تقریباً حدود ۴۰ حزب و گروه سیاسی هستند.

از میان این احزاب منطقه ای، تنها حزب ناسیونالیست باسک، ائتلاف جزایر قناری، حزب مردمی باسک، چپ جمهوری خواه کاتالان، حزب منطقه‌ای آراگون، اتحاد باسک و اتحادیهٔ والنسیا موفق شده اند در پارلمان سراسری اسپانیا نماینده داشته باشند.

برخی سازمان‌های غیر قانونی اسپانیا عبارتند از :

باسک

۱ـ گروه مقامت ضد فاشیستی(۱۹۷۵)؛

۲ـ گروه جدایی طلب وطن و آزادی باسک(اِتا)(۱۹۵۹)؛

۳ـ گروه ضد تروریستی آزادی(۱۹۸۳)؛

۴ـ گروه آزادی بخش باسک(۱۹۸۴).

کاتالونیا

۱ـ گروه زمین آزاد(۱۹۷۵)؛

۲ـ گروه دست راستی و ضد جدایی طلبی میلیشیای کاتالان(۱۹۸۶)؛

۳ـ جنبش دفاع از زمین و ارتش سرخ آزادی بخش کاتالان.

گالیس

۱ـ جنبش ناسیونالیستی ارتش چریکی خلق گالیسی(که طی سال های ۱۹۹۱-۱۹۸۷ فعال بود)؛

۲ـ کنفدراسیون سندیکایی کمیسیون های کارگری؛

۳ـ اتحادیهٔ عمومی کارگران اسپانیا؛

۴ـ اتحادیهٔ سندیکایی کارگران.

سیاست داخلی و خارجی

اسپانیا امروز کشور نیرومندی نیست و منابع طبیعی آن نیز به حدی نیست که در رقابت برای کسب قدرت برتر در جهان، شرکت کند. طی قرون ۱۶ تا ۱۸، اسپانیا سیاست خارجی سلطه جویانه ای داشت؛ اما به تدریج، با از دست دادن مستعمرات خود در قرن ۱۹ به کشوری عادی در اروپا مبدل شد. در حال حاضر، منظر سیاست خارجی اسپانیا را ماهیت و خط مشی حزب حاکم، تحولات و اوضاع بین المللی، موقعیت جغرافیایی - استراتژیک، اقتصادی ، فرهنگی ، امنیت و منافع ملی تعیین می کند؛ بنابراین، مشکل است اسپانیا بتواند استراتژی بلند مدتی در روابط خارجی داشته باشد. تغییر اوضاع و احوال و شرایط داخلی یا بین المللی، امکان وجود خط مشی سیاسی ثابت را از بین می برد.

سوسیالیست ها برنامهٔ سیاست خارجی خود را طوری تنظیم کردند که علایق طبقات مختلف مردم را مدنظر داشته باشند و سعی کرده اند تقریباً همه را راضی نگهدارند. شاید سوسیالیست‌ها این رویکرد را به این دلیل برگزیده اند که ترس مردم را از روی کارآمدن احزاب چپ در اسپانیا از بین ببرند.

حزب کارگران سوسیالیست، در اکتبر ۱۹۸۲، قبل از برگزاری انتخاباتی که منجر به اولین پیروزی این حزب و تشکیل دولت گردید، اهم اصول سیاست خارجی خود را این گونه اعلام کرد: تنظیم سیاست خارجی با هدف تقویت نقش اسپانیا در جامعهٔ بین المللی، حفظ منافع ملی، شرکت فعالانه در زمینه صلح بین المللی و تأمین آزادیهای اساسی و استقرار عدالت در جهان، احترام به حقوق بشر و رعایت موازین بین المللی حقوق بشر برای رسیدن به صلح، خلع سلاح و کاهش تشنج های بین المللی، عدم استقرار سلاح های هسته ای در اسپانیا، کاستن از تسلیحات معمول و امحای موشکهای میان برد هسته ای در اروپا، کوشش برای استقرار نظم نوین اقتصاد بین المللی،کمک به مردمی که برای رسیدن به آزادی های اساسی مبارزه می کنند و یا زیرسلطهٔ رژیم های دیکتاتوری زندگی می کنند، همکاری برای مبارزهٔ مؤثر با تروریسم، تداوم مذاکرات برای پیوستن به اتحادیهٔ اقتصادی اروپا، داشتن سیاست فعال در حوزهٔ دریای مدیترانه، تقویت مناسبات دوستانه با کشورهای همسایه و پیروی از اصل حسن همجواری در سیاست خارجی، تقویت مناسبات دوستانه با کشورهای آمریکای لاتین، حفظ روابط دوجانبه با ایالات متحدهٔ آمریکا و توسعهٔ مناسبات فرهنگی، تجاری، علمی و فنی بین دو کشور، تلاش برای حفظ حداکثر استقلال بین بلوکهای سیاسی، تعلیق عضویت اسپانیا در ناتو و انجام همه پرسی در مـورد ادامه یا قطع عضـویت اسپانیـا در ناتـو، کوشش در تنظیم روابط دو جـانبه با

انگلستان از طریق فشارهای بین المللی برای اعادۀ حاکمیت اسپانیا بر جبل الطارق، دنبال کردن سیاست گرایش به غرب و تحکیم روابط با کشورهای اروپای غربی، دنبال کردن سیاست نزدیکی به آفریقا به ویژه روابط با کشورهای شمال این قاره، پشتیبانی از اندیشۀ تحقق وحدت اروپا و قبول عضویت در مؤسسات و جوامع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اروپا، تحکیم و گسترش روابط با کشورهای خاورمیانه، به ویژه اعراب.

در مجموع می‌توان گفت که بعد از مرگ ژنرال فرانکو در سال ۱۹۷۵، سیاست و روابط خارجی اسپانیا شکل دیگری به خود گرفت. در واقع، از گوشه نشینی دوران فرانکو فاصله گرفت و روابط دیپلماسی خود را افزایش داد و به اتحادیۀ اروپا وارد شد. در سال ۱۹۸۲ به عضویت ناتو (NATO) درآمد و در نتیجه نقش مهمی در فعالیتهای امنیتی و بین المللی پیدا کرد.

اسپانیا در سال ۲۰۰۱، روابط دیپلماسی خود را با کرۀ شمالی بهبود داد؛ جز آن، به روابط مساعد خود با آفریقای شمالی ـ به خصوص، مراکش ـ ادامه داد و آن را تقویت کرد. اسپانیا مسیر خود را به سمت خاورمیانه نیز هموار کرد؛ چون کشورهای عربی، تأمین کنندۀ گاز و نفت اسپانیا بودند. روابط خارجی اسپانیا با دو همسایه اش، فرانسه و پرتغال نیز موفقیت آمیز بوده است. با این که مسأله جبل الطارق هنوز حل نشده است؛ تأثیری در روابط دوستانۀ اسپانیا با ایالات متحدۀ آمریکا و انگلستان نداشته است. امروزه اسپانیا تلاش می کند روابط محدود خود را با کشورهای خاور دور، از جمله فیلیپین، ویتنام، چین، ژاپن و کره افزایش دهد.

عضویت در پیمانهای اقتصادی و سیاسی

اسپانیا در بسیاری از سازمانهای بین المللی و منطقه ای عضو است؛ از جمله:

۱ـ اتحادیۀ اروپا؛

۲ـ مرکز اروپایی تحقیقات فضایی؛

۳ـ آژانس بین المللی انرژی اتمی؛

۴ـ انجمن بین المللی توسعه؛

۵ ـ آژانس بین المللی انرژی؛

۶ ـ صندوق بین المللی پول؛

۷ـ سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو)؛

۸ ـ سازمان ملل؛

۹ـ سازمان همکاری اقتصادی توسعه؛

۱۰ـ بانک جهانی.

روابط سیاسی قبل از انقلاب

روابط ایران و اسپانیا از وقتی که این سرزمین جزو قلمرو و فروانروایی اسلامی درآمد، تا به امروز به صورتهای مختلف ادامه داشته است. در طول هشت قرن، حکومت اسلام و عرب در آندلس، فرهنگ ایرانی به صورت رکن اساسی فرهنگ اسلامی، همواره نقش مهمی در این کشور داشته و از دوران صفویه به بعد نیز میان دو کشور، روابط سیاسی و فرهنگی برقرار شد که پس از یک دوره رکود نسبتاً طولانی، دوباره رونق یافته است. سفارت ایران را در اسپانیا اولین بار میرزا اسماعیل خان دبیرالملک فرزانه در مهر ۱۲۹۵ شمسی تأسیس کرد. او تا شهریور ۱۲۹۸ وزیر مختار ایران در مادرید بود. مدتی نیز نمایندگی ایران برای صرفه جویی در مخارج، تعطیل شد. سفارت ایران در مادرید، مجدداً در سال ۱۳۳۲ بازگشایی شد. روابط ایران و اسپانیا تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، دوستانه و فعال بود و طی این مدت، سفرهایی در سطح رهبران و دیگر مقامات بین دوکشـور صورت گـرفته بود و پیوسته سفیـرانی به اسپانیا اعـزام می‌شدند و روابط دو جانبه در سطح سفیر ادامه داشت.

روابط سیاسی بعد از انقلاب

در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تا تاریخ سپتامبر ۱۹۸۲ جز یک دورهٔ کوتاه، در بقیهٔ مواقع، امور سفارت بر عهدهٔ کارداران موقت بوده است. در این مدت، روابط دو کشور، چندان فعال نبوده و تنها در مه۱۹۸۲، وزیر امور خارجهٔ ایران در راه سفر از تهران به کوبا با وزیر امور خارجهٔ اسپانیا در مادرید ملاقات کرد.

در مقایسه با سایر کشورهای اروپایی، روابط دو کشور انعطاف پذیری مناسبتر و زمینه‌های همکاری بیشتری داشته است. روی کارآمدن سوسیالیست‌ها، تحولات داخلی ایران و جنگ تحمیلی عراق، علیه ایران، روابط ایران و اسپانیا را وارد مرحله تازه ای از بیم و امید و احتیاط کرد و هر دو کشور کوشیدند روابط را در سطح مطلوب حفظ کنند.

تماسهای بین مقامات دو کشور، پیرامون روابط دو جانبه و مسایل مورد علاقه و برای تبیین سیاست خارجی نوپای جمهوری اسلامی ایران و همکاری اقتصادی دو کشور، طی این سال‌ها ادامه داشته است.

تحولات روابط خارجی و سیاسی دو کشور، در این دوره تحت تأثیر برخی رویدادها و بعضی ناهمسازیها در اصول سیاست خارجی دو کشور قرار گرفت. به رسمیت شناختن رژیم صهیونیستی از جانب اسپانیا و برقراری روابط دیپلماتیک با این رژیم، از ژانویهٔ ۱۹۸۶ منجر به ایجادکدورت در روابط دو کشور گردید و جمهوری اسلامی ایران، در واقع، تنها کشور اسلامی بود که برای اعتراض به این اقدام اسپانیا، سفیر خود را به تهران احضار کرد و تا سپتامبر ۱۹۸۷ روابط دو کشور به سطح کاردار موقت تقلیل یافت. دولت اسپانیا در این مدت کوشید اعلام کند ارتباط با اسراییل، هرگز به معنی کاهش حمایت این کشور از حقوق فلسطینیان نبوده است و اسپانیا با استفاده از رابطه با اسراییل، می تواند نقش مؤثری در حل اختلافات اعراب و اسراییل و ایجاد صلح در خاورمیانه ایفا کند. در سالهای اخیر، روابط سیاسی دو کشور درحد سفیر، برقرار و روابط اقتصادی دوکشور رو به افزایش است.

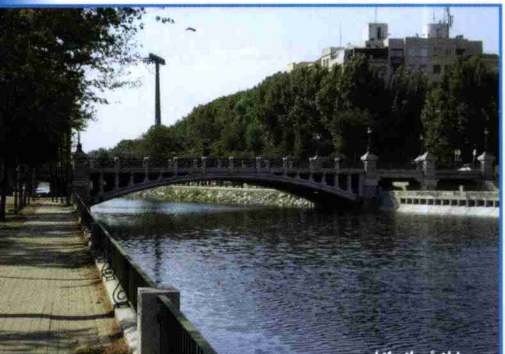
نمایندگی‌های ایران

نام محل	آدرس
سفارتخانه	اسپانیا- مادرید- خیابان پنجم کالجرز- شماره ۲۸۰۱۶ C/JEREZ , 5 28016 MADRID تلفن: ۹۱۳۴۵۰۱۱۳-۹۱۳۴۵۰۱۱۶- ۹۱۳۴۵۱۱۹۰ - ۰۰۳۴۱ کد نمابر: ۹۱۳۴۵۰۱۶-۰۰۳۴۱
کنسولگری	تلفن : ۹۳۵۹۶۴۲۰-۰۰۳۴۱ نمابر : ۹۳۴۵۱۱۹۰-۰۰۳۴۱
رایزنی فرهنگی	C/RAIMUNDO FERNANDEZ VILLAVERDE, 30-2º - 28003 MADRID
خبرگزاری جمهوری اسلامی	C/PADRE DAMIAN, 40-2ºC -28036 MADRID
مدرسه ایرانی ها	C/JEREZ , 5 - 28016 MADRID
هواپیمایی جمهوری اسلامی	C/PRINCESA, 31 - 5ª- No: 6 28008 - MADRID

مناطق دیدنی و معروف

مادرید **Madrid**

رودخانهٔ مانزانارس

مادرید، پایتخت، مرکز سیاسی و بزرگترین شهر اسپانیاست. این شهر در کنار رودخانهٔ **مانزانارس** (Manzanares) در مرکز کشور، بین ایالات مستقل و خودمختار **کاستیل ـ لئون** (Castile-Leon) و **کاستیل لامانچا** (Castile-La Mancha) قرار دارد. به دلیل بازده اقتصادی، سبک و شیوهٔ استاندارد زندگی و میزان خرید و فروش، این شهر مرکز اصلی و عمدهٔ مالی شبه جزیرهٔ ایبریا است. ادارات مرکزی و اصلی اکثر شرکتهای مهم اسپانیا و ادارات مرکزی و دفاتر بسیاری از شرکتهای بزرگ دنیا نیز در این شهر قرار دارند.

ایالت کوچک مادرید، منطقه ای در حدود هشت هزار کیلومترمربع -یعنی کمتر از دو درصد از کل اسپانیا است ـ شهر مادرید، ۶۰۰ تا ۱۰۰۰ متر بالاتر از سطح دریا قرار دارد. آب و هوای مدیترانه ای با زمستانهای سرد و دمایی که گاهی به زیر صفر می‌رسد، از ویژگیهای شهر مادرید است. در طول سال، اغلب ۲ یا ۳ بار برف می بارد. تابستانها گرم است و دما معمولاً حدود ۳۰ درجهٔ سانتیگراد (در تیرماه) است و گاهی به ۴۰ درجه هم می‌رسد. به دلیل ارتفاع و آب و هوای خشک، در این شهر هم مثل بیشتر شهرهای ایران، تفاوت دمای شب و روز، زیاد است. زمستان و تابستان، خشکترین فصول سالند و بارندگی، اغلب در بهار و پاییز اتفاق می‌افتد. متوسط بارندگی سالانهٔ مادرید، ۴۳۶ میلیمتر است.

جمعیت مادرید، طبق آمار سال ۲۰۰۵، در حدود ۵/۹۵۲/۱۵۳ نفر است. ۸۵ درصد جمعیت ساکنان این شهر، اسپانیایی و بقیه، مهاجران آمریکای لاتین، اروپا، آسیا، شمال آفریقا و آفریقای غربی هستند.

دانشگاه کامپلوتنس (Complutense) با بیش از صدهزار دانشجو، بزرگترین و معتبرترین دانشگاه اسپانیا و با بیش از هفتصد سال قدمت، یکی از قدیمیترین دانشگاه های اروپاست. یکی دیگر از دانشگاههای مهم مادرید، آتونوما(Autonoma) است که تقریباً بهترین دانشگاه در زمینهٔ فعالیتهای پژوهشی است.

این دانشگـاه، در کنار دانشگـاه کامپلوتنس واقع است و فیزیکـدان معـروف، نیکـولاس کابررا (Nicolas Cabrera) آن را اداره می‌کـرد. دانشگـاه پلی تکنیک و آلکـالا هنـارس (Alcala de Henares)که در سال ۱۴۹۹ تأسیس شده است، از دیگر دانشگاههای مهم این شهر هستند.

جشنواره های محلی مادرید، عبارتنداز :

ـ ۲۵ اردیبهشت (۱۵ می) سان ایزیدرولابرادور(San Isidro La brador) ؛

ـ ۲۳خرداد(۱۳ ژوئن)سان آنتونیو فلوریدا (San Antonio de La Florida) ؛

ـ ۲۵ تیر تا ۳ مرداد (۲۵-۱۶ژوئیه)ویرجن کارمن (Virgen de La Carmen)؛

ـ ۲۵-۲۴ مرداد (۱۶-۱۵ آگوست)ویرجن پالوما (Virgen de La Paloma) ؛

ـ ۱۶ مرداد(۷ آگوست)سان کایتانو (San Cayetano)؛

ـ ۱۹ مرداد (۱۰ آگوست)سان لورنزو (San Lorenzo) ؛

ـ ۱۸ آبان(۹ نوامبر) جشنواره هایویرجن آلمودنا(Virgen de La Almudena) .

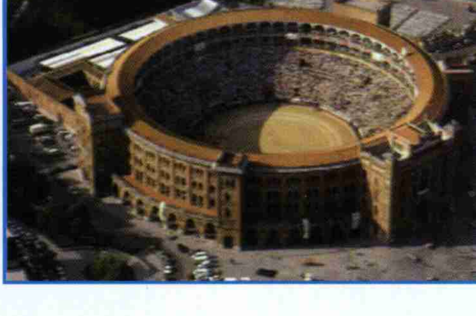
ـ ارکستر ملی اسپانیا(Auditorio Nacional de Music) اغلب جمعه، شنبه و یکشنبه ها در مادرید برنامه دارد.

ـ کلوپهای شبانهٔ مادرید، معروفند. جوانان مادرید در تعطیلات آخر هفته، تمام طول شب به رقص و پایکوبی می پردازند.

ورزش

مادرید، میزبان بزرگترین مسابقه گاوبازی در لاس ونتاس(Las Ventas) است که شروع دور جدید آن به سال ۱۹۳۱ برمی گردد. مسابقات گاوبازی در اسفند(مارس) آغاز می شود و در مهر (اکتبر) به پایان می رسد. در طول جشنوارهٔ سان ایزیدرو مسابقهٔ گاوبازی از اواسط اسفند(مارس) شروع و تا اواسط خرداد (ژوئن)، ادامه دارد. در بقیهٔ فصل، هر یکشنبه مراسم گاوبازی در مجموعهٔ لاس ونتاس برگزار می شود.

لاس ونتاس

لاس ونتاس

تیم **رئال مادرید** (Real Madrid) و **اتلتیکومادرید** (Attletico Madrid)، دوتیم مشهور فوتبال اسپانیا هستند. طبق رأی یوفا(UEFA) رئال مادرید با ۹ بار قهرمانی در مسابقات باشگاههای اروپا، موفقترین تیم باشگاهی قرن بیستم است. شهر مادرید، در سال ۱۹۸۲ میزبان فینال مسابقات جام جهانی فوتبال بود که در آن، ایتالیا با پیروزی بر آلمان، قهرمان شد. مادرید از معدود شهرهای دنیاست که ۲ استادیوم ۵ ستاره دارد: **ویسنت کالدرون** (Vicente Calderon) و **سانتیاگو برنابو** (Santiago Bernabeu).

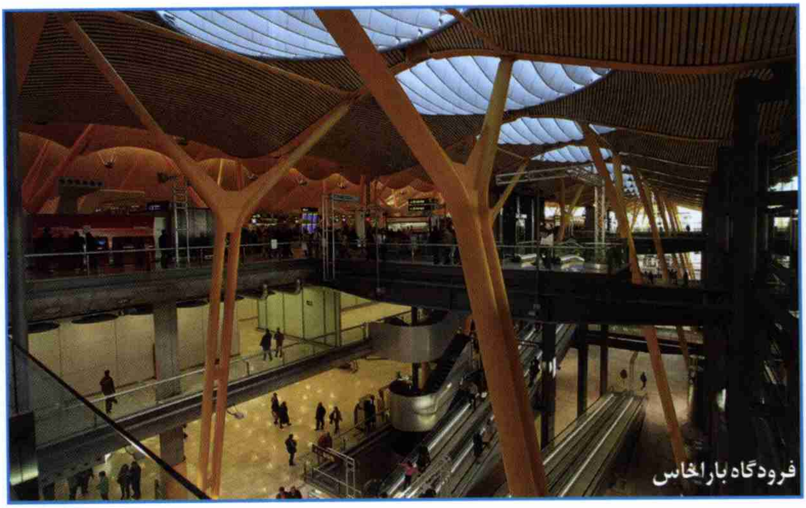
تیم بسکتبال معروف این شهر،رئال مادرید بالون سستو(Real Madrid Baloncesto) جزو مجموعهٔ تیمهای رئال مادرید است. این شهر، از سال ۱۹۳۵، میزبان مسابقات دوچرخه سواری **ولتا اسپانیا**(Vuelta a Espam) بوده که یکی از سه مسابقهٔ مهم دوچرخه سواری جهان است.

سانتیاگوبرنابو

سانتیاگوبرنابو

ویسنت کالدرون

لاس ونتاس

فرودگاه باراخاس

حمل و نقل

باراخاس(Barajas) فرودگاه بین المللی مادرید است. این فرودگاه مرکز خطوط هوایی اسپانیا و دروازهٔ اصلی شبه جزیرهٔ ایبریا به سوی اروپا و دیگر نقاط جهان است. طبق گزارش انجمن فرودگاههای بین المللی در سال۲۰۰۶، حدود ۴۵/۵ میلیون مسافر از این فرودگاه سفر کرده اند و بدین سان، سیزدهمین فرودگاه پر تردد دنیا و پنجمین فرودگاه پرتردد اروپا بوده است. ترمینال جدید شمارهٔ ۴ فرودگاه مادرید با مجموع ۶۷۰.۰۰۰ متر مساحت، بزرگترین ترمینال هوایی در اروپاست. مسیر هوایی مادرید - بارسلون با ۹۷۱ پرواز در هفته، پرترددترین مسیر پروازی جهان است. اکثر خطوط راه آهن اسپانیا از مادرید می گذرند و آن را به شهرهای مختلف اسپانیا و اروپا متصل می کنند. متروی شهر مادرید با ۲۸۰ کیلومتر طول، پس از متروی لندن، پرهزینه ترین و سریعترین شبکهٔ خطوط مترو در اروپاست.

فرودگاه باراخاس

کمپودل مورو

خانه اپرا

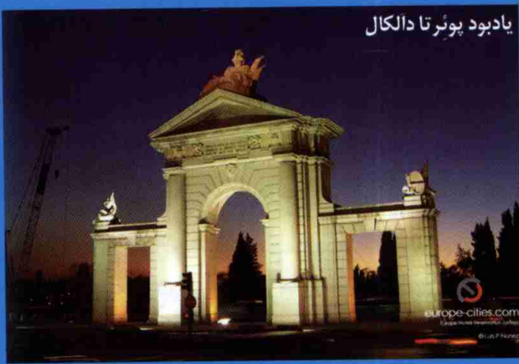
نقاط دیدنی

آثار تاریخی زیادی در این شهر وجود دارد؛ از جمله :کاخ سلطنتی(Royal Palace)، خانهٔ اپرا (Teatro Real)، پارک بوین رتیرو ۱۶۳۱ (Buen Retiro) ، ساختمان کتابخانهٔ ملی(قرن ۱۹) ، موزهٔ باستان شناسی، موزهٔ پرادو (Prado) ، - که یکی از بهترین مجموعه‌های هنری دنیاست - موزه تیسن ـ برنمیسزا (Thyssen-Bornemisza) و موزهٔ ملی مرکزی هنر رنا سوفیا (Reina Sofia) ـ که موزهٔ هنر مدرن است.

کاخ سلطنتی (Royal Palace) در خیابان بایلِن(Bailen)، در ناحیهٔ غربی مرکز شهر مادرید - شرق رودخانهٔ مانزانارس(Manzanares) ـ قرار دارد و ایستگاه مترو اپرا به آن نزدیک است. این قصر سلطنتی، محل سکونت رسمی پادشاه اسپانیا است؛ ولی معمولاً در آن زندگی نمی کند. بازدید از این مکان، معمولاً برای عموم، آزاد است؛ البته به جز مواقعی که استفادهٔ کاری از آن می شود. ساخت بنای اصلی این قصر به قرن دهم(یعنی زمان حکومت مسلمانان در اسپانیا) برمی گردد.

کاخ سلطنتی

یادبود پوئِرتا دالکال

پارک بوین رتیرو

در سمت پایین و چپ این قصر، باغهای زیبای **کمپودل مورو** (Campo del Moro) واقع است. دلیل نام گذاری این باغ به این نام، چادرزدن مسلمانان شمال آفریقا مور(Moor) در سال ۱۱۰۹ به فرماندهی علی ابن یوسف برای تسخیر مجدد مادریدب وده است. درسمت شرق قصر، خانه‌ی اپرا قرار دارد. این مرکز در ۱۹ اکتبر ۱۸۵۰، رسماً آغاز به کار کرد و یکی از معروفترین اپراخانه‌های دنیا به حساب می‌آید. دستور ساخت این مکان را ملکه ایزابل دوم داده بود. در این اپرا خانه، یک موزه نیز وجود دارد. خط ۲ مترو مادرید با نام اُپرا مخصوص این مکان است.

پارک **بوین رتیرو**(Buen Retiro) با وسعت صد و چهل هکتار، از پارکهای بزرگ و معروف شهر مادرید است که به بنای **یادبود پوئِرتا دآلکال**(Puerta de Alcala) بسیار نزدیک است و از موزهٔ پرادو نیز فاصلهٔ زیادی ندارد. این پارک در سال ۱۶۲۳ و در زمان حکومت فیلیپ چهارم ساخته شده است. داخل پارک، یک دریاچهٔ مصنوعی بزرگ نیز وجود دارد.

پارک بوین رتیرو

موزهٔ پرادو

رنا سوفیا

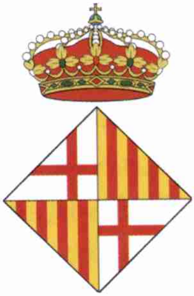

قطار آتوچا

موزهٔ پرادو یکی از زیباترین موزه‌ها و گالریهای هنری دنیاست که مجموعه‌ای از هنر اروپا را از قرن دوازدهم تا اوایل قرن نوزدهم در خود، جای داده. بیش از ۵۰۰۰ نقاشی، ۲۰۰۰ تصویر چاپی، ۱۰۰۰ عدد سکه و مدال، تعداد زیادی مجسمه و تقریباً ۲۰۰۰ شیء زینتی در این موزه وجود دارد.

یکی دیگر از موزه های معروف شهر مادرید، موزهٔ هنر قرن بیستم رنا سوفیا (Reina Sofia) نام دارد که از دهم سپتامبر ۱۹۹۲ آغاز به کار کرده است. این موزه نزدیک قطار آتوچا (Atocha) و ایستگاه متروست. مجموعه آثاری از دو هنرمند معروف اسپانیایی قرن بیستم، پابلو پیکاسو(Pablo Picaso) و سالوادور دالی (Salvador Dali) در این موزه گرد آوری شده است. در کنار آثار این دو هنرمند، کارهایی از دیگر هنرمندان، از جمله جان گریس (Juan Gris) ، خولیو گونزالس(Julio Gonzales) وآنتونی تاپیس (Antoni Tapies)و... نیز در آن هست.

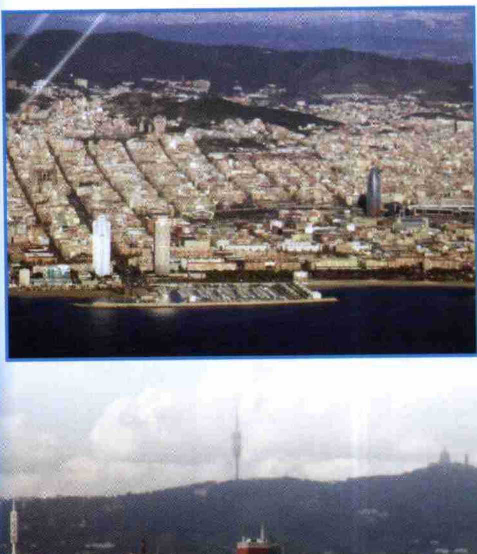
یکی دیگر از اماکن دیدنی شهر مادرید، میدان پلازا مایور(Plaza Mayor) است به شکل مستطیل و با ابعاد ۱۲۹ در۹۴ که دور تا دور آن، ساختمانی سه طبقه با ۲۳۷ تراس مشرف به آن وجود دارد. مجموعاً نُه راه گذر در میدان وجود دارد.

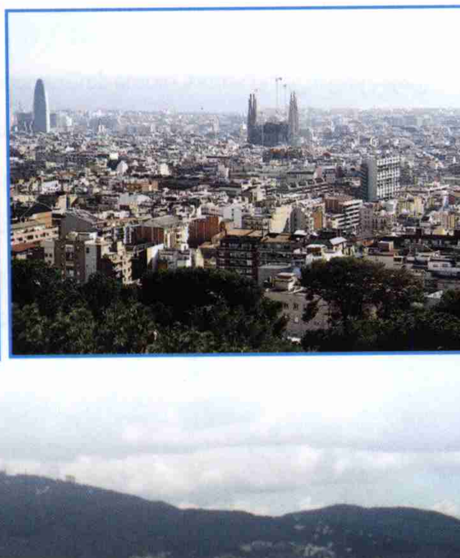

پلازا مایور

بارسلونا (Barcelona)

بارسلونا مرکز و شهر معروف منطقهٔ کاتالونیا (Catalonia) و دومین شهر بزرگ اسپانیا پس از مادرید است. این شهر، مرکز اصلی و مهم اقتصاد اسپانیا است و یکی از بندرهای مهم و اصلی مدیترانه ای اروپا و فرودگاه آن، دومین فرودگاه پرتردد اسپانیا است. این شهر در طول تاریخ، چندین بار محاصره شده است. امروزه بارسلونا مرکز فرهنگی مهم و به خاطر غنای میراث فرهنگیش، مقصد اصلی توریستی اسپانیاست و به خصوص به دلیل آثار معمارانی از جمله آنتونیوگودی (Antoni Gaudi)، لوئیس دومِنچی مونتانر (Luis Domenechi Montaner) که سایت‌هـای میراث فرهنگی دنیا (UNESCO- World Heritage Site) را برای یونسکو برنامه ریزی کردند، معروف است.

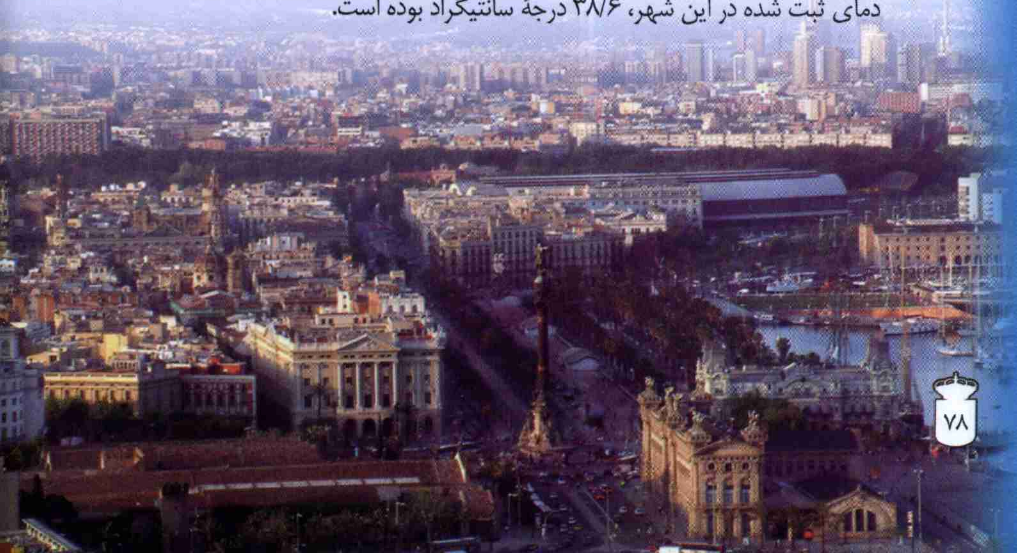

بارسلونا در ساحل شمال شرقی شبه جزیرهٔ ایبریا قرار دارد که مشرف به دریای مدیترانه است؛ روی جلگه ای با عرض تقریبی ۵ کیلومتر که بین رشته کوه های کولسرولا(Collserola) ودر جنوب غربی رودخانهٔ لبرگات(Llorbreget) و بسوس (Besos) در شمال این جلگه ۱۷۰ کیلومتر مربع، وسعت دارد که حدود ۱۰۱ کیلومتر مربع آن به شهر اختصاص دارد. در ۱۶۰ کیلومتری شمال آن، رشته کوه های پیرنه ومرز فرانسه واقع است. کولسرولا، بخشی از رشته کوههای ساحلی است که شهر را از شمال غربی جدا می کند. بلندترین قله اش، قلهٔ تیبی دابو(Tibidabo) است با ارتفاع ۵۱۲ متر که منظرهٔ زیبایی برای شهر به وجود آورده. بارسلونا پر از تپه‌های کوچکی است که اکثر آنها جزو شهر و محل زندگی شده اند؛ مثلاً تپهٔ کارمل(Carmel) و روویرا (Rovira) ؛ تپهٔ مونجوییس (Montjuic escarpment) هم در جنوب شرقی بارسلوناست که به بندرگاه مشرف است و بالای آن، قلعه و دژ مونجوییس(Montjuic) واقع است. این قلعه در قرون ۱۷و۱۸ برای محافظت شهر ساخته شده است. امروز، این قلعه تبدیل به موزه شده و محل برگزاری مسابقات ورزشی و فرهنگی است.

بارسلونا از شمال به سانتاکولوما دوگرامنت (Santa Coloma de Gramenet) و سن آدریادوبسوس (Saint Adria de Besos) ، از جنوب به اسپلوگاس دولبرگات (Esplugues de Llorbreget)، لاسپیتالت دو لبرگات (L Hospitalet de Llorbregat)، از شرق به دریای مدیترانه و از غرب به سانت کوگت دل والز (Sant Cugat del valles) محدود می‌شود. آب و هوای بارسلونا مدیترانه‌ای است؛ یعنی تابستانهای خشک و گرم و زمستانهای معتدل و مرطوب دارد. دی و بهمن، سردترین ماه‌ها هستند با میانگین دمای ۱۰ درجهٔ سانتیگراد. بارش برف، بسیار کم است. مرداد و تیر هم گرمترین ماه‌ها هستند با میانگین دمای ۳۰ درجهٔ سانتیگراد. بیشترین دمای ثبت شده در این شهر، ۳۸/۶ درجهٔ سانتیگراد بوده است.

بر اساس آمار سال ۲۰۰۶، جمعیت شهر بارسلونا ۱.۶۳۷.۰۷۵ نفر و اگر شهر را با حومه اش در نظر بگیریم، ۴.۴۸۱.۵۵۹ نفر است. ۶۲ درصد ساکنان این شهر، در منطقهٔ خود مختار کاتولونیا و ۲۴ درصد در نواحی دیگر اسپانیا به دنیا آمده اند؛ ۱۴ درصد هم اهل کشورهای دیگرند که عمدتاً از اکوآدور، پرو، مراکش، کلمبیا، آرژانتین، ایتالیا، پاکستان و چین هستند.

مرکز دانشگاه پلی تکنیک کاتالونیا دانشگاه بارسلون است در شهر بارسلونا. دانشگاه جدیدتر پمپوفابرا (Pompeu Fabra) و دانشگاه خصوصی رومن لال (Roman Llull) نیز در این شهر واقعند. تعداد زیادی دانشگاه و مدارس عالی دیگر نیز در بارسلون و شهرهای اطراف آن وجود دارد.

بارسلونا از قدیم، موقعیت تجاری استواری داشته است؛ این شهر، جزو نخستین شهرهای اروپا بود که آغاز به صنعتی شدن کرد؛ این فرایند، از اواخر قرن ۱۸ و با صنعت نساجی آغاز شد و اوج آن، اواسط قرن ۱۹ بوده که در آن، بارسلونا مرکز اصلی و مهم تولید الیاف بافتنی و دستگاه‌های نساجی بود. از آن به بعد، کارخانه های صنعتی، نقش مهمی در تاریخ این شهر به عهده گرفتند. نساجی هنوز هم در بارسلونا اهمیت خود را حفظ کرده و در نتیجه بارسلونا به یکی از مراکز اصلی مد تبدیل شده است.

امروزه علاوه بر نساجی، بارسلونا در زمینهٔ صنایع شیمیایی، چاپ، داروسازی، صنایع الکترونیکی و تولید انواع موتور نیز فعال است و در بخش خدمات نیز در زمینهٔ حمل و نقل، انتشارات، کامپیوتر، تدارکات، ارتباطات و مخابرات اهمیت دارد و انواع نمایشگاه‌های تجاری در آن بر پا می شود. بزرگترین کارگاه کشتی سازی دنیا به نام آتارازاناس (Atarazanas) نیز در بندر قدیمی بارسلون قرار دارد.

هزینهٔ زندگی در بارسلونا زیاد است و از این نظر در اسپانیا بعد از مادرید و در رده بندی شهرهای پر هزینهٔ جهان، در جایگاه سی و یکم واقع است. فرودگاه بین المللی بارسلونا در شهر ال پرادو (El Prado de Llobregat) در سه کیلومتری بارسلوناست. این فرودگاه با جابجایی حدود سی میلیون مسافر در سال ۲۰۰۶، بزرگترین فرودگاه سواحل مدیترانه، دومین فرودگاه اسپانیا و نهمین فرودگاه اروپاست. در فرودگاه بارسلون، سالن‌های جدیدی در حال احداث است و با بهره برداری از آنها در سال ۲۰۰۸، ظرفیت فرودگاه، بیشتر خواهد شد.

بندر بارسلونا با ۲۰۰۰ سال قدمت، اهمیت تجاری زیادی دارد و مقامات بندری بارسلونا آن را اداره می‌کنند. این بندر بهمراه بندر جنووای (Genoa) ایتالیا و مارسی(Marseille) فرانسه مهمترین بنادر مدیترانه ای هستند؛ هم به خاطر کشتیهای تفریحی و هم به خاطر کشتیهای باری آنها. بندر بارسلونا به سه ناحیه تقسیم می شود :

۱. بندر قدیمی (Port vell) ؛ ۲. بخش تجاری؛ ۳. بخش پشتیبانی و سازمان دهی.
حمل و نقل عمومی این شهر، شبکه ای است شامل مترو، اتوبوس، دو شبکهٔ جداگانه تراموا و تاکسی. در سال ۲۰۰۷، شورای شهر بارسلونا برای حمل و نقل عمومی، استفاده از دوچرخه را تصویب کردند. در محلهای مختلف شهر پارکینگهای مخصوص دوچرخه هست که دارندگان کارت مخصوص عضویت می‌توانند از دوچرخه‌های آن استفاده کنند و پس از آن به نزدیکترین پارکینگ، برگردانند. بارسلونا دو بزرگراه اصلی دارد :

۱ـ روندا دو دالت (Ronda de Dalt) که مخصوص مسیر سمت کوهها است؛

۲ـ روندا دو لیتورد (Ronda de litord) که خاص مسیر ساحل است.

در بارسلونا ۶۸ پارک وجود دارد که شامل ۱۲ پارک تاریخی، ۴۵ پارک عمومی عادی، ۶ پارک جنگلی و ۵ پارک گیاه شناسی است. پارک ها ۱۰ درصد شهر را تشکیل می‌دهند. پارک مونتجوییس با ۲۰۳ هکتار مساحت، بزرگترین آنهاست و در کوهی به همان اسم قرار دارد.
بارسلونا ۷ ساحل دارد که در مجموع ۴/۵ کیلومتر از کل خطوط ساحلی است. سواحل سن سباستا (Sant Sebastia) و بارسلونا تا (Barceloneta) ۱۱۰۰متر طول دارند و از بزرگترین، قدیمیترین و پر رفت و آمدترین سواحـل بارسلونا هستند. بندر المپیک، این دو ساحل را از سواحل دیگر شهرها جدا می کند : نووا ایکاریا (Nova Icaria) ، ماربلا(Mar Bella)، نوواماربلا (Nova Mar Bella) ، لوانت(Llevant) و بوگاتل(Bogatell)، سواحل غرب بندر المپیک هستند.

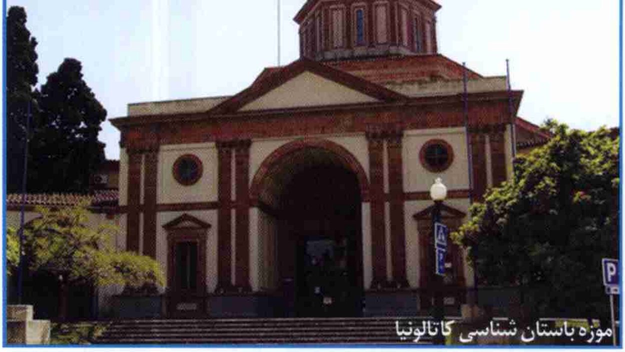

موزه باستان شناسی کاتالونیا

در بارسلونا سالن‌های متعددی برای اجرای موسیقی و تئاتر وجود دارد؛ از جمله :

- گران تئاتر دل لیسئو (Gran Teatre del liceo): مهمترین و بزرگترین سالن اپرا در اسپانیاست که در خیابان رامبلا (La Rambla) قرار دارد و در سال ۱۸۴۷ ساخته شده است؛
- تئاتر ملی کاتولونیا (Teatre Nocional de Catalunya)؛
- تئاتر لیور(Teatre Lliure)؛
- پالو د لا موزیک کاتالانا (Palau de la Musica Catalana).

بارسلونا مرکز برگزاری جشنوارهٔ موسیقی سونار(Sonar) است که هر سال در خرداد(ژوئن) برگزار می‌شود؛ بزرگترین ارکستر سمفونیک اسپانیا (OBC) در کاتالونیای بارسلونا برنامه اجرا می کند. در بارسلونا موزه‌های زیادی وجود دارد که دوره‌های تاریخی متفاوتی را پوشش می‌دهند.

موزهٔ **ملی هنر کاتالونیا** (National Museum of Art of Catalonia) مجموعه‌ای از آثار هنری مربوط به دورهٔ رومانس(تمدن رومیان) دارد؛ موزهٔ هنر معاصر بارسلونا (Borcelona Museum of Contemporary Art) مرکز ارایه آثار هنری اسپانیا و هنر کاتالان(Catalana) قبل از ۱۹۴۵ است؛ موزهٔ فانداسیو خوآن میرو(Fundacio Joan Miro)، موزهٔ پیکاسو و موزه آنتونیو تاپیس (Antoni Tapies) مجموعهٔ مهمی از آثار هنرمندان مختلف را در خود دارند.

موزه ملی هنر کاتالونیا

چند موزه دیگر هم وجود دارند که مربوط به باستان شناسی و تاریخند : موزهٔ تاریخ شهر (City History Museum) ، موزهٔ تاریخ کاتالونیا (Museum of the History of Catalonia) ، موزهٔ باستان شناسی کاتالونیا (Archeologg Museum of Catalonia) و کازمو کایکسا (Cosmocaixa) که موزهٔ علوم است و در سال ۲۰۰۶، جایزهٔ موزه سال اروپا را به خود اختصاص داده است.

ساگرادا فامیلیا

بخش قدیمی شهر بارسلونا **باری گوتیک** (Barri Gotic) نام دارد. زمان ساخت اکثر ساختمانهای این قسمت از شهر به دوران قرون وسطی و بعضی هم به زمان رومیها برمی گردد. معماری مدرن کاتالانی ـ که معروف به هنر جدید (Art Nouveau) است ـ بین سالهای ۱۸۸۵ و ۱۹۵۰ رایج بود و یادگارهای مهمی در بارسلونا به جا گذارده است. اکثر این ساختمانها جزو میراث فرهنگی دنیا به حساب می آیند.

باری گوتیک

معروفترین و برجسته‌ترین آثار به آنتونی گودی (Antoni Gaudi) تعلق دارند که در جای جای شهر می توان آثار او را مشاهده کرد. بهترین اثر او کلیسای عظیم و جالب توجه، ولی ناتمام **ساگرادا فامیلیا** (Sagrada Familia) است که از سال ۱۸۸۲ در حال ساخت است. این کلیسا در سال ۲۰۲۶ تکمیل خواهد شد.

شهر بارسلونا در سال ۱۹۹۹ به خاطر معماری‌اش برندهٔ جایزهٔ مدال طلای ریبا رویال (RIBA Royal Gold Medal) شد و این مورد، اولین باری بود که برندهٔ این مدال، یک معمار نبود؛ بلکه شهر بارسلونا این جایزه را برده بود.

ساگرادا فامیلیا

نقاط دیدنی

کلیسای ساگرادا فمیلیا (Sagarda Familia): آنتونی گودی کار این کلیسا را از سال ۱۸۸۲ شروع کرده است. برجهای این کلیسا بسیار باریکند؛ پله های آن تنها برای یک نفر جا دارند و پلهای بین برج نیز باریک و تنگند. موزهٔ جالبی در طبقهٔ پایین کلیسا وجود دارد و آثار با ارزشی در آن وجود دارد. در سال ۲۰۰۴، تقریباً ۲/۲۶ میلیون نفر از این مکان بازدید کرده اند. این کلیسا برای گردشگران، جزو مکانهای معروف و جالب توجه است.

پارک گوئل(Guell) : در شمال شرقی منطقه گراسیای بارسلونا قرار دارد. این پارک بر روی تپه ای با نام ال کارمن (El Carmen) واقع است که مشرف به شهر بوده و می توان از بالای آن، دریای مدیترانه را دید. این پارک را بین سالهای ۱۹۰۰ تا ۱۹۱۴ و بر اساس طرح آنتونی گودی ساخته اند و جزو آثار ثبت شدهٔ میراث فرهنگی دنیاست. در این پارک، هیچ نشانی از خیابانها، ماشینها و سروصدای آنها نخواهید دید. برخی از آثار معماری گودی را نیز می توان در این پارک دید. وسعت این پارک، حدود ۱۷ تا ۱۸ هکتار است.

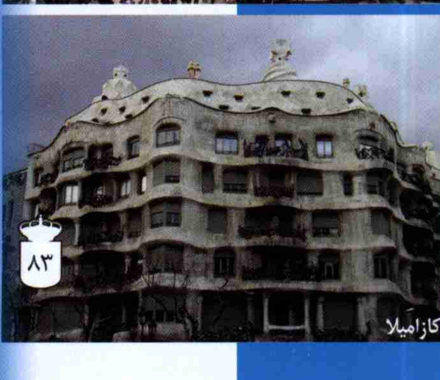
کازامیلا(Casa Mila): آنتونی گودی آن را طراحی کرده و بین سالهای ۱۹۰۵ تا ۱۹۰۷ ساخته شده؛ جزو میراث فرهنگی دنیا به حساب می آید.

کمی آن طرفتر از کازامیلا، بنای دو لا دیز کوردیا (IIIa de La Discordia) است که در منطقهٔ ایگزمپل (Eixample) قرار دارد. چهار بنای جدید هم از طراحان متفاوت در آن منطقه هست؛ آثار گودی هم جزو آنهاست.

کلیسای ساگرادا فمیلیا

پارک گوئل

چشم انداز بارسلونا از پارک گوئل

کازامیلا

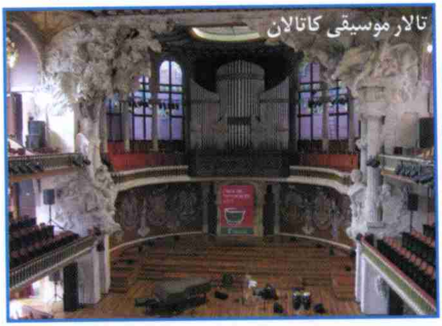

پالا گوئل

پالا گوئل(Palau Guell) : یکی دیگر از کارهای آنتونی گودی است که پیشتر، یک خانهٔ مجلل و اعیانی بوده است. این اثر نیز جزو میراث فرهنگی یونسکو است.

قدیمیترین بخش شهر، مناطق اطراف کلیسای جامع است که در سال ۱۲۹۸ ساخته شده. خیابانهای این منطقه، باریکند و به میدانهای کوچکی متصل می‌شوند.

تالار موسیقی کاتالان(Palau de la Musica Catalana) : سالن کنسرتی است که بین سالهای ۱۹۰۵ تا ۱۹۰۸ ساخته شده است. لوییس مونتانر(Lluis Montaner) آن را طراحی کرده است و در سال ۱۹۹۷به میراث فرهنگی یونسکو تبدیل شد. بیش از نیم میلیون نفر در سال، در این سالن، از برنامه های مختلف موسیقی استفاده می کنند.

تالار موسیقی کاتالان

قلعهٔ مونتجوییس(Montjuic) : روی تپه ای به همین نام قرار دارد. از اواخر قرن ۱۹ به زندان تبدیل شده است. بعد از ۵ دقیقه پیاده روی به استادیوم المپیک و برج رادیویی عجیب آن می رسید. بعد از ۲۰ دقیقه هم، مناظر رو به دریا در روستای پوبل اسپانیول(Poble Espanyol) می رسید .در این روستا مجموعه ای عجیب از ۱۱۶ بنای بازسازی شده از شهرهای مختلف اسپانیا وجود دارد. در شرق شهر قدیمی، پارکی به نام سوتادلا (Ciutadella Park) قرار دارد درآن باغ وحشی کوچک، چند موزه، بنا و مجسمهٔ مهم مربوط به دورهٔ جدید وجود دارد. موزهٔ خوآن میرو(Foundation Joan Miro) را جوزف لوییس سرت (Josep Lluis Sert) طراحی کرده و از سال ۱۹۷۵ شروع به کار کرده است.

استادیوم المپیک و برج رادیویی

برج رادیویی

خیابان لارامبلا (La Rambla) یکی از معروفترین خیابان های اسپانیاست که از شهر قدیمی به سمت پایین بندرگاه امتداد دارد. در دو طرف این خیابان، مغازه‌ها، رستوران‌ها، هتل‌ها،خانهٔ اپرا ،گل فروشی، عطرفروشی و ... دیده می‌شوند. افرادی هم با لباس‌ها و وسایل عجیب و غریب، مردم را سرگرم می‌کنند. این خیابان، سه ایستگاه مترو دارد. بخش بالایی خیابان، کانالتاس (Canaletas) نام دارد و چشمه‌ای معروف در آن هست که معتقدند خاصیت جادویی دارد. می‌گویند هرکس از آب این چشمه بنوشد، دوباره به این شهر بر خواهد گشت. جشن‌های مربوط به پیروزی‌های تیم بارسلون در این خیابان برگزار می‌شود. در انتهای آن، بنای تاریخی کلمبوس (Columbus) قرار دارد.

خیابان لارامبلا

ورزش

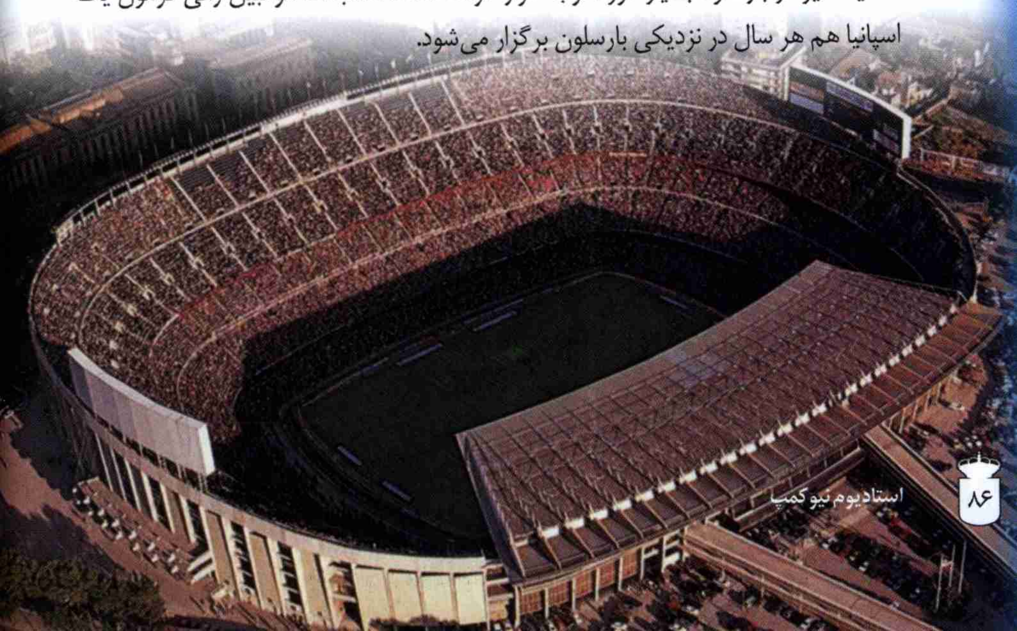
ورزش در بارسلونا قدمت زیادی دارد. این شهر در سال ۱۹۹۲ میزبان المپیک تابستانی و در سال ۱۹۸۲ میزبان فوتبال جام جهانی بوده است؛ دوبار میزان مسابقات بسکتبال اروپایی یورو بسکت (Eurobasket) و یک بار هم میزبان رقابت‌های جهانی ایکس فینا(X FINA) بوده است.

باشگاه اف .سی بارسلون (F.C.Barcelona) یکی از بزرگترین باشگاه‌های اروپا است و دو بار برندهٔ لیگ قهرمانی اروپا شده است. تیم فوتبال این باشگاه، طرفداران زیادی در جهان دارد. این باشگاه، تیم‌هایی در لیگ بسکتبال اسپانیا (ACB)، وینتر اف.سی.بی. (Winterthur FCB)، تیمی در لیگ هندبال(ASOBAL) و تیمی در لیگ هاکی دارد. موزهٔ این باشگاه از نظر میزان بازدیدکنندگان دومین موزهٔ ایالت کاتالانیاست.

شهر بارسلونا نیز مانند مادرید، دو استادیوم فوتبال پنج ستاره دارد : استادیوم المپیک لوییس (Estadi Olimpic Lluis Companys) که برای المپیک ۱۹۹۲ساخته شده و **نیوکمپ** (Camp Nou) (ورزشگاه اختصاصی تیم فوتبال اف. سی. بارسلون) که با ظرفیت ۹۸/۷۷۲ نفر، در میان استادیوم‌های اروپا، بیشترین گنجایش تماشاچی را دارد.

هر سال، چند مسابقهٔ مهم در رشتهٔ دو ومیدانی در بارسلونا انجام می شود:

کرسا دل کورت اینگلز (Cursa del Corte Ingles)، **کرسا دو لا مرسو** (Cursa de la Merce). هر سال کریسمس، مسابقات شنا نیز در کنار ساحل برگزار می‌شود. سری مسابقات بین المللی تنیس ۵۰ ساله ها(ATP) هر سال در باشگاه بارسلونا برگزار می‌شود. در این سال‌ها، ورزش اسکیت نیز در بارسلونا بسیار مورد توجه قرار گرفته است. مسابقات اتومبیل رانی فرمول یک اسپانیا هم هر سال در نزدیکی بارسلون برگزار می‌شود.

استادیوم نیو کمپ

والنسیا (Valencia)

شهری است در شرق اسپانیا، مرکز ایالت خود مختار والنسیا که در دشتی حاصلخیز، نزدیک دهانهٔ رودخانهٔ **توریا** (Turia) در دریای مدیترانه واقع است. این شهر، بازار و مرکز خرید و فروش محصولات کشاورزی است و در آن کارخانه های متنوعی وجود دارد. صنایع شهر، شامل صنایع نساجی، فلزکاری، شیلات، کشتی سازی و مواد غذایی است.

بنابر تاریخ رومیان، **لیوی**(Livy) سربازی رومی، والنسیا را در ۱۳۸ قبل از میلاد به تصرف درآورد و شهر تا ۴۱۳ بعد از میلاد، در تصرف رومیان بود؛ بعد از آن به تصرف **ویزیگوتها** (Visigoths) درآمد. در ۷۱۴ میلادی، اعراب شمال آفریقا این شهر را از فرمانروایی ویزیگوتها خارج کردند و در ۱۰۲۱، آن را مرکز پادشاهی و فرمانروایی مستقل والنسیا قرار دارند. در طول جنگهای ناپلئون(۱۸۱۵-۱۷۹۹) ، این شهر، دو سال (۱۸۱۳-۱۸۱۲)، تحت کنترل فرانسه بود. والنسیا در طول جنگ داخلی اسپانیا (۱۹۳۹-۱۹۳۶) مرکز دولت جمهوری خواه بود.

جمعیت این شهر بر اساس آمار سال ۲۰۰۷، ۱/۶۷۱/۱۸۹ نفر بوده است. والنسیا سومین شهر بزرگ اسپانیا و بیست و یکمین شهر بزرگ اروپا است . این شهر، آب و هوای مدیترانه‌ای دارد ؛ پاییز و بهار آن طوفانی است. حداقل دما در زمستان تا حدود صفر درجه پایین می‌آید و حداکثر دما در تابستان به حدود ۴۰ درجه می رسد. در تابستان، رطوبت هوا باعث تشدید گرما می‌شود. متوسط دمای سالانۀ آن ۱۷/۴ درجه است. بیشترین بارندگی در بهار و ماههای آوریل و می (فروردین و اردیبهشت) است و کمترین بارندگی در تابستان و ماه جولای(تیر). متوسط بارندگی سالانۀ والنسیا ۵۳۱ میلیمتر است.

کلیسای جامع

والنسیا محل سکونت سراُسقف اعظم منطقه است. این شهر، چهار دانشگاه و تعدادی مدرسۀ عالی دارد که مهمترین آنها دانشگاه والنسیا(۱۵۱۰) و دانشگاه پلی تکنیک والنسیا(۱۹۶۸) هستند. دو دروازه از قرن ۱۴ (زمان رومیان) باقی مانده است. از ساختمانهای با ارزش این شهر می توان کلیسای جامع(قرن ۱۳-۱۵) و مرکز خرید و فروش ابریشم (قرن ۱۵) را ذکر کرد.

در خیابانهای قدیمی و پیچ در پیچ باریو دل کارمن (Barrio del Carmen) ساختمان‌ها و بناهایی وجود دارد که متعلق به دوران رومیان و اعراب است. کلیسای جامع شهر بین قرون ۱۳ و ۱۵ ساخته شده که سبک اولیهٔ آن گوتیک بوده است ولی عناصر معماری باروک و رومانس نیز در آن وجود دارد. در کنار کلیسای جامع، بنایی به نام باسیلیکا (Basilica) به سبک گوتیک وجود دارد.

بزرگترین میدان والنسیا پلاس دو لا جونتامنت (Place de a Ajuntament) است که تالار شهر، یک سینما و تعداد زیادی رستوران و کافه دراطراف آن است.

در میدان پلاس دو لا ورگ (Place de La Verge)، **باسیلیکای ویرژین** (Basilica of the Virigin) (ساختمانی به سبک بازسیلیک) و فوارهٔ توریا (Turia) را می بینیم که برای توریست ها جالب توجه است.

رشد اقتصادی والنسیا در دههٔ اخیر، قابل توجه بوده است و دلیل اصلی آن، رشد صنعت گردشگری و صنایع وابسته به آن است. بندر والنسیا یکی از بزرگترین بندرهای سواحل دریای مدیترانه و دومین بندر بزرگ اسپانیاست ۲۰درصد صادرات اسپانیا در این بندر صورت می‌گیرد. صادرات اصلی والنسیا، غذا و نوشیدنی، الیاف و محصولات فلزی است. درصد بی کاری در این شهر، از درصد بی کاری در کل اسپانیا پایینتر است.

باسیلیکای ویرژین

جشنوارۀ محلی و معروف **لاس فـالاس** (Las Fallas) که در ماه اسفند (۱۹ مارس) برگـزار می شود، برنامه ای خاص شهر والنسیا است که نمایش سفالینه های قدیمی والنسیا، لباسهای قدیمی با بافت ظریف و نیز نمایش آثار معماری جدید از برنامه های جالب آن است. جشنوارۀ **توماتینا** (La Tomatina)(نبرد سالانۀ گوجه فرنگی) نیز در مرداد (آگوست) برگزار می شود. این مراسم، در آخرین چهارشنبۀ آگوست برگزار می شود و دهها هزار نفر از سراسر جهان برای دیدن آن می آیند. در این جشنواره شرکت کنندگان بیش از صد تُن گوجه فرنگی به سمت یکدیگر پرتاب می کنند.

تیم فوتبال این شهر، والنسیا اف سی(F.C) است که در سالهای ۲۰۰۲ - ۲۰۰۴ برندۀ لیگ اسپانیا بوده و از تیمهای معروف اروپاست. این تیم در لیگ قهرمانی باشگاههای اروپا در سالهای ۲۰۰۱ - ۲۰۰۰ فینالیست بود. در این شهر دو زبان رسمی، رایج است؛ والنسیایی و اسپانیایی؛ ولی دولت محلی، بر استفاده از زبان والنسیایی تأکید دارد؛ به عنوان مثال، تمام علایم در مترو به زبان والنسیایی است؛ ولی ترجمۀ اسپانیایی آن نیز با فونت کوچکتر زیر آن وجود دارد.

جشنواره لاس فالاس

توماتینا

جشنواره لاس فالاس

والنسیا به خاطر تفریحات شبانه اش بسیار معروف است. اکثر رستورانها و کلوپهای شبانه در ناحیهٔ کارمن(Carmen) قرار دارند. اصلیترین کلوپهای شبانه در ناحیهٔ کانواس(Canovas) و خوآن لورنس(Juan Llorens) هستند. در تابستان، تفریحات شبانه در بندر و ساحل مالواروسا (Malvarrosa) متمرکزند.

والنسیا به دلیل فرهنگ و آشپزی جالب و متنوعش نیز شهرت دارد: پایلا(Paella) نوعی ماهی با برنج، فارتون (Fartons)(نوعی نان)، ارکساتا (Orxata) (نام چند نوع نوشیدنی گیاهی که از بادام زمینی،کنجد،برنج و جـو و گـونه ای از زنبق تهیه می شـود البته به آن(Horchata) نیـز می‌گویند)، شربت آبلیموی یخ زده(Llima Granizada) ، رسکوئیلتا(نوعی نان)(Rosquilletas) و ماهی مرکب،از غذاهای متداول در والنسیا هستند. در این شهر، بیش از پانزده موزهٔ عمومی و تخصصی وجود دارد. موزه های مهم شهر، عبارتند از :

۱ـ موزهٔ علوم و هنر (Ciutat de les Arts I les Ciencies)؛

۲ـ موزهٔ های هنرهای مدرن (Instituto Valenciaro De Art Moderno)؛

۳ـ موزهٔ هنرهای عالی (Museo De Bellas Artes)؛

۴ـ موزه فالر و موزه دو لارتیستا فالرو (Museo Faller and Museo De LArtista Fallero)؛

۵ـ موزه تورینو (Museo Taurino)؛

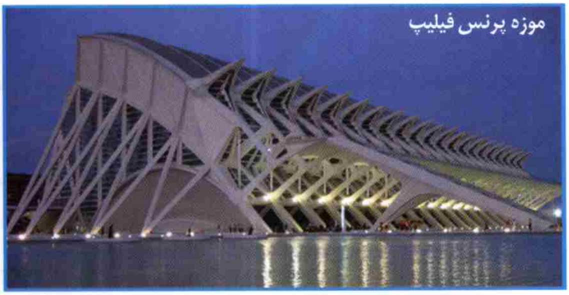
۶ـ موزهٔ برنج (Museo Del Arroz (Rice)؛

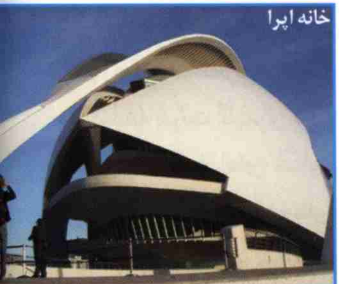
۷ـ موزه کارپس (Museum of Corpus) و... .

ساحل مالوروسا

بازار مرکادو

موزه پرنس فیلیپ

خانه اپرا

پلانتاریوم

باغ لامبراسل

بازار مرکزی (Mercado Central) والنسیا در نوع خودش از بزرگترین بازارهای اروپاست. ایستگاه قطار اصلی دل نورت (Del Norte) به سبک آرت دکو(Art deco) ساخته شده است. تالار موسیقی پالو دو لا میوزیکال (Palau De La Musical) نمونه‌ای دیگر از معماری مدرن در والنسیا است.

معمار مشهور، سانتیاگو کالاتراوا (Santiago Calatrava) شهر هنرها و علوم (Ciudad de Las Artes y Las Ciencias) را در سال ۱۹۹۶ به سبک مدرن ساخته که شامل ۵ قسمت است:

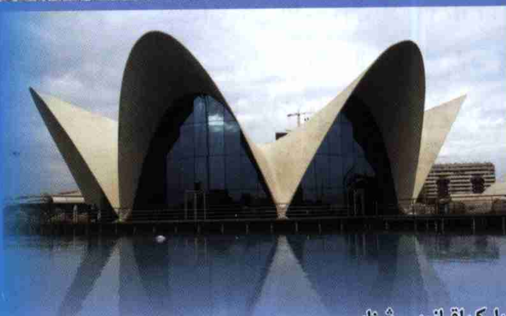
۱. خانه اپرا و محل اجرای برنامه های هنری ؛
۲. سینمای ایمکس(Imax) ، پلانتاریوم (Planetarium) و لازریوم(Laserium)؛
۳. باغ لامبراسل(l'Umbracle)؛
۴. موزه علوم پرنس فیلیپ(Principe Felipe)؛
۵. پارک اقیانوس شناسی(L'Oceanografic)؛ این مجموعه بازدیدکنندگان بسیاری را به خود جلب می کند و به صورت یک مجتمع دریایی، در شرق والنسیا قرار دارد.

(مساحت ناحیه دریایی و اقیانوسی، تقریباً ۱۰۰.۰۰۰ متر مربع است.) بزرگترین آکواریوم اروپا در این پارک وحش است که شامل ۴۵۰۰۰ حیوان از ۵۰۰ نوع مختلف، از جمله ماهی، پرندگان، پستانداران، خزندگان و بی مهرگان است، به علاوهٔ کوسه، پنگوئن، دلفین، شیر دریایی، فیل دریایی و وال از نوع بلوگا(Beluga) که همگی در ۹ طبقه زیر دریایی نگهداری می‌شوند.

پارک گالیور

مرکز بورس لونجا

پارک اقیانوس شناسی

پارک گالیور

این پارک به ۱۰ ناحیه مختلف تقسیم می شود و درآن، باغی با ا نواع مختلف گیاهان نیز وجود دارد.

یکی دیگر از مناطق دیدنی شهر والنسیا، کلیسای سنت مری (Saint Mary) است که بین قرون ۱۳ تا ۱۵ ساخته شده است. سبک اصلی آن گوتیک بوده، ولی عناصری از معماری باروک و رمانس نیز در آن به چشم می خورد.

مرکز **بورس لونجا** (Lonja de la Seda)یکی از مناطق مهم توریستی شهر است که جزو میراث فرهنگی دنیا نیز ثبت شده. نکتهٔ جالب، اینکه لونجا در سال ۱۴۶۹ به عنوان بازار روغن تأسیس شده بود.

یکی دیگر از نقاط دیدنی شهر والنسیا **پارک گالیور** (Gulliver Park) است که در نزدیکی رودخانهٔ توریا قرار دارد.در این پارک مجسمه هایی از گالیور و شخصیتهای این قصه و شهر لیلیپوت وجود دارد. این پارک برای تمام گروه های سنی کودکان وسایل تفریحی دارد.

دل نورته

سویل (Seville)

سویل، مرکز فرهنگی، هنری و مالی اسپانیای جنوبی و مرکز ایالت سویلا و آندلس (Andalusia) است. ساکنان این شهر را سویلانس (Sevillianas) یا هیسپالنس (Hispaleness) می نامند. جمعیت این شهر(۲۰۰۶) تعداد ۱/۴۴۱/۸۴۴ نفر بوده است.

سویل بیش از ۲۰۰۰ سال قدمت دارد. گذر اقوام مختلف از این شهر، به آن ویژگی خاصی داده است و آن را تبدیل به یک مرکز تاریخی بزرگ و مهم کرده است. این شهر از زمان رومیان شناخته شده است. در ۷۱۲ بعد از میلاد، در زمان حکومت بنی امیه، اعراب شمال آفریقا آن را از چنگ رومیان درآوردند و به مرکز اصلی و مهم مسلمانان آندلسی تبدیل کردند. ساخت بیشتر دیوارهای شهر به آن دوره برمی گردد. پس از پنج قرن حکومت مسلمانان، در ۱۲۴۸ این شهر به تصرف فرناندوی سوم (Fernando) درآمد. آب و هوای سویل، مدیترانه ای و نیز تحت تأثیر آب و هوای اقیانوسی است. میانگین دمای سالانه آن ۱۸/۶درجه سانتیگراد است و در نتیجه، این شهر یکی از گرمترین شهرهای اروپا است. در این شهر، زمستانها معتدل است و دی، سردترین ماه سال است.

حداقل دمای ثبت شده، ۵/۲ درجهٔ سانتیگراد وحداکثر دما در تابستان، گاهی به بیش از ۴۰ درجه هم می رسد.

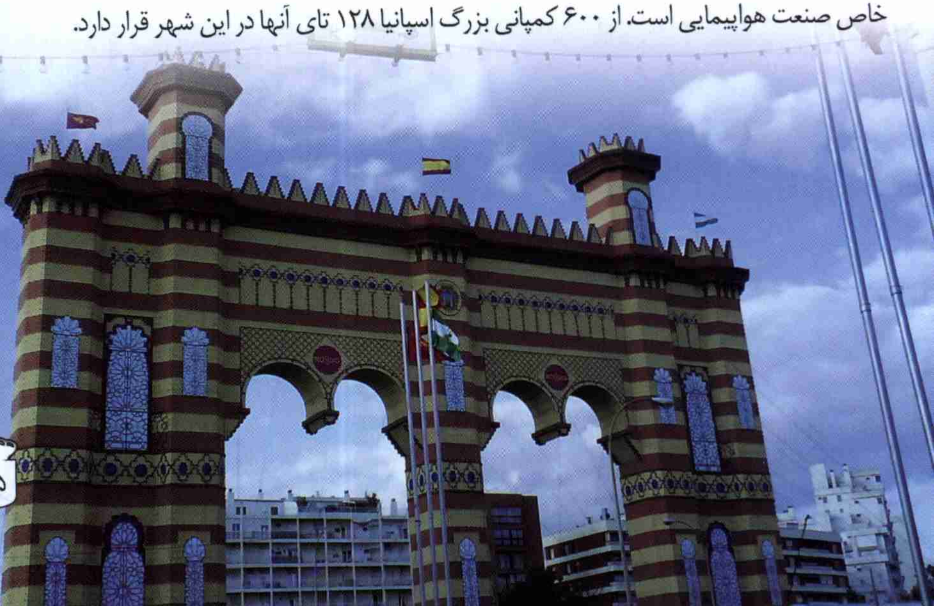

تابستانها به ویژه مرداد ماه، بسیار گرم است. میزان بارش سالانه ـ که عمدتاً بین ماههای مهر تا اردیبهشت صورت می گیرد ـ در حدود ۶۰۰ تا ۸۰۰ میلیمتر است. آذر، مرطوبترین ماه سال با میانگین بارندگی ۹۵ میلیمتر است.

دانشگاه سویل، معروف است. چند دانشگاه و مدرسهٔ عالی دیگر نیز در این شهر وجود دارد. این شهر در زمینهٔ تحقیقات علمی، اهمیت دارد. اولین و بزرگترین بانک دی.ان.ای (DNA) اسپانیا در سویل واقع است.

با توجه به وسعت و موقعیت شهر، سویل از لحاظ اقتصادی، قویترین شهر منطقهٔ آندلس است. رشد اقتصادی این شهر و نواحی مرکزی آن به خاطر وجود شبکهٔ حمل و نقل بین آن و مناطق دیگـر اسپانیا صورت گرفته و راه آهـن (AVE)(یک نوع سیتم خدمـاتی با قطارهای سریع السیر که تا ۳۰۰ کیلومتر در ساعت، سرعت آن افزایش می یابد.) و فرودگاه بین المللی آن، نقش مهمی در این زمینه داشته اند. سویل، تنها بندر رودخانه ای در شبه جزیرهٔ ایبریا است که در ۸۰ کیلومتری دهانهٔ رودخانهٔ گوآدل کیویر واقع است.

این بندرگاه به اقیانوس اطلس و دریای مدیترانه مرتبط است و خط اتصال میان جنوب اسپانیا، اروپا، شمال آفریقا و خاورمیانه است. ظرفیت سالانهٔ بارگیری کشتی در آن ۵/۳ میلیون تن در سال ۲۰۰۶ بوده است. پارکهای صنعتی و مراکز تکنولوژیک زیادی در سویل و نواحی اطراف آن وجود دارد : داس هرمانا (Dos Hermanas) بزرگترین شهرک صنعتی آندلس است. پارک تکنولوژی آئرونائوتیکو (AeronauticoParque Tecnologicoy) وسیعترین مجتمع صنعتی در سطح آندلس است؛ پارک تکنولوژی ایروناتیکو ایرو پلیس(Parque Tecnologico Aeronautico Aeropolis) خاص صنعت هواپیمایی است. از ۶۰۰ کمپانی بزرگ اسپانیا ۱۲۸ تای آنها در این شهر قرار دارد.

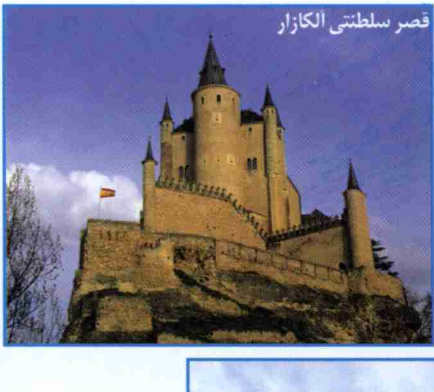
مراسم هفتهٔ مقدس (Holy Week) و نمایشگاه سویل (Seville Fair) از معروفترین جشنواره‌های این شهر هستند. سویل به دلیل مراسم باشکوه و با ابهت سماناسانتا (Semana Santa) و نمایشگاهی که دو هفته بعد از آن برگزار می شود، در سطح بین المللی مشهور است. از قدیم الایام، زنان لباس زیبای فلامنکو و مردان بهترین کت و شلوارشان را در این مراسم به تن می کنند.

سویل از نظر آشپزی اهمیت دارد؛ به خصوص با توجه به غذاهایی که بر اساس محصولات نواحی اطرافش تهیه می شود؛ از جمله غذاهای دریایی، غذاهای محلی مخصوص آن، غذاهای دریایی سرخ شده(سگ ماهی، شمشیر ماهی، ماهی مرکب)، گوشتهای سرخ شده با سس (Chick peas)، نخود، اسفناج و قلوهٔ بره با سس شری.

این شهر در سال ۲۰۰۳، میزبان فینال جام یوفا در استادیوم المپیک جدیدش بود. تیم فوتبال سویل، برندهٔ جام یوفا ۲۰۰۶ در اروپا بود.

کلیسای جامع شهر در ۱۵۱۹-۱۴۰۱ ساخته شده و از بزرگترین کلیساهای جامع عصر گوتیک و قرون وسطی است. قصر سلطنتی **آلکازار** (Alcazar) رو به روی کلیسای جامع شهر واقع است. ساخت آن در ۱۱۸۱ شروع شده و ۵۰۰ سال ادامه داشته است. سبک معماری اسلامی نیز در کنار دیگر سبکها در آن به چشم می خورد. این قصر، سه بخش اصلی و مهم دارد:

مراسم سماناسانتا

قصر سلطنتی آلکازار

کلیسای جامع

پل آلامیلو

پارک ماریا لوئیزیا

۱ـ محفل دوشیزگان(Patio de las Doncellas) که در مورد اسم آن، افسانه هایی وجود دارد؛

۲ـ حمام لیدی ماریا(Los Banos de Dona Maria de Padilla) ؛

۳ـ مرکز تجاری (Casa de Contratacion) که در سال ۱۵۰۳ به دستور پادشاه کاتولیکها ساخته شد تا بتوانند موقعیت تجاری خود را در دنیای جدید، بهبود بخشند.

قصر آلکازار محل دیدار پادشاه فردیناند و ملکه ایزابل، با کریستف کلمب قبل از سفری بوده که منجر به کشف قارهٔ آمریکا شد.

تالار شهر در قرن ۱۶ و به سبک **دِیگو دو ریانو** (Diego de Riano) ساخته شده است. پارک **ماریا لوئیزیا** (Parque Maria Luisa) در سال ۱۹۲۹ ساخته شده است.

پل آلامیلو (Alamillo) که بر روی رودخانهٔ گوآدل کیوییر ساخته شده، از اماکن دیدنی شهر است. ساخت این پل از سال ۱۹۸۹ شروع شد و در سال ۱۹۹۲**سانتیاگوکالاتراوا** (Santiago Calatrava) ساخت آن را به پایان رساند.

یکی دیگر از مناطق دیدنی شهر سویل، میدان **پلازا دو اسپانا** (Plaza de Espana) است که یکی از بناهای به یاد ماندنی شهر و یادگار دوران تجدید قوای اعراب در اسپانیا است. این میدان به شکل نیم دایره است و وسط آن یک فوارهٔ بزرگ وجود دارد.

میدان پلازا دو اسپانا

برج توردل اورو

برج تور دل اورو(Torre del Oro) در سویل، یک برج مراقبت است که در قرن سیزدهم میلادی ساخته شده و دوازده ضلعی است. در دورهٔ قرون وسطی به زندان مبدل شد؛ ولی امروزه، بعنوان موزهٔ دریایی در آن اسناد تاریخی، نامه ها،گراورها و... نگهداری می شود. این موزه، نمایانگر تاریخچهٔ دریایی سویل و اهمیت رودخانهٔ گوآدل کیوییر است.

میدان تورو (Plaza de Toros) از قدیمیترین میادین گاوبازی اسپانیاست که یکی از معروفترین جشنواره های گاوبازی سویل در آن برگزار می شود. ساخت این میدان در سال ۱۷۴۹ شروع شد و در سال ۱۷۶۵به اتمام رسید.

میدان تورو

بیلبائو (Bilbao)

بیلبائو بندری در شمال اسپانیا، در کنار رودخانه **نِرویون** (Nervion)، نزدیک خلیج **بیسکای** (Biscay) ، مرکز ایالت **ویزکایا** (Vizcaya) در ناحیهٔ خودمختار و مستقل باسک (Basque) است. بیلبائو به دو بخش قدیمی و جدید تقسیم می شود. بخش قدیمی، در سمت راست ساحل نرویون و بخش جدید، در سمت چپ آن واقع است که در اواخر قرن ۱۹ ساخته شده است. چند پل، این دو بخش را به هم متصل می کنند. بیلبائو چند خط راه آهن، بزرگراه و یک فرودگاه بین المللی دارد. بیلبائو یکی از مراکز صنعتی و مهم اسپانیاست و در منطقه ای با معادن وسیع آهن و سنگهای معدنی واقع شده است. صنایع عمدهٔ شهر، عبارتند از : کشتی سازی، سیمان، صنایع شیمیایی، صنایع غذایی، آهن و فولاد، کاغذ و صنایع نساجی. این شهر، بندری مهم است که صادرات اصلی آن، سنگ معدن آهن، غلات و شراب است. چوب و زغال سنگ، از واردات اصلی آن هستند. بیلبائو آب و هوایی اقیانوسی دارد. حداکثر دما در آن، ۲۶ و حداقل آن، ۵ درجهٔ سانتیگراد گزارش شده است. متوسط بارندگی سالانه ۱۱۹۱ میلیمتر است.

رودخانه نِرویون

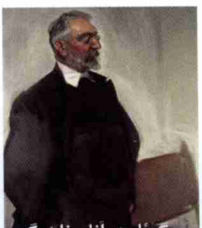

این شهر از سال ۱۳۳۰ به یکی از شهرهای بندری مهم اسپانیا تبدیل شد. در قرن ۱۹ به خاطر تقاضا و نیاز به سنگ معدن و فولاد، صنایع مربوط به این دو ماده در شهر رشد کرد. جمعیت بیلبائو در سال۲۰۰۶ حدود ۹۵۰/۱۵۵ هزار نفر بوده است.

دانشگاه مهم شهر، دوستو (Deusto) است که در سال ۱۸۸۶ تأسیس شده است. نویسنده و فیلسوف معروف اسپانیایی، **میگوئل دو آنامونا ژوگو**(Miguel de Unamuno Jugo) در این شهر به دنیا آمده است.

سماناگراند (Semana Grande) مهمترین و اصلیترین مراسم گاوبازی است که هر سال مرداد ماه در این شهر برگزار می شود. در این شهر، چند کلیسا وجود دارد که کلیسای **گوتیک سانتیاگو**(Santiago Cathedral) از همهٔ آنها معروفتر است و تاریخ تأسیس آن به قرن ۱۴ بر می‌گردد؛ یعنی قبل از تأسیس شهر، زمانی که بیلبائو یک دهکدهٔ ماهیگیری بود.

در موزه‌های این شهر، مجموعه ای از یافته های باستان شناسی مربوط به دورهٔ باسک‌ها وجود دارد. موزهٔ **گوگنهایم** (Guggenheim) را با مجموعه ای از هنر مدرن، معمار آمریکایی-کانادایی، **فرانک گری** (Frank Gehry) طراحی کرده است که از موزه های معروف و دیدنی شهر است.در جلوی این موزه تمثیلی از یک سگ (Puppy) بزرگ وجود دارد که پر از گلهای متفاوت طبیعی است.

میگوئل دو آنامونا ژوگو

دانشگاه دوستو

از دیگر موزه‌ها می‌توان موزهٔ هنرهای زیبای شهر (Bilbao Fine Arts Museum) را معرفی کرد که یکی از موزه های مهم نقاشی و مجسمه در اسپانیا می‌باشد.

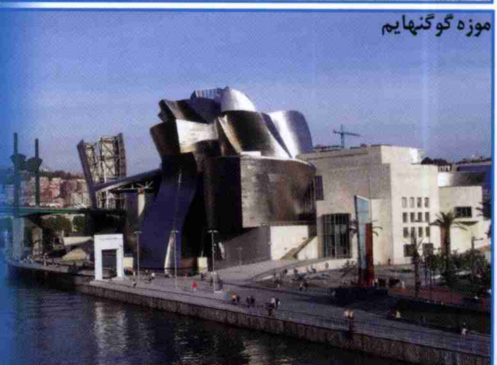
خانهٔ اپرای آریاگا(Teatro Arriaga) از دیگر مناطق دیدنی شهر بیلبائوست. ساختمان آن را **جواکین روکوبا** (Joaquin Rucoba) در سال ۱۸۹۰ به سبک نئوکلاسیک ساخته است.

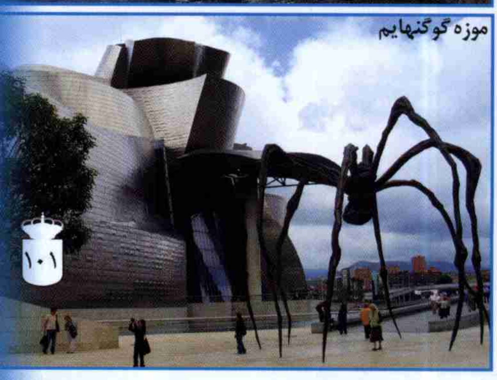
از دیگر مناطق دیدنی شهر می‌توان به **پل زوبیزوری**(Zubizuri) اشاره کرد که روی رودخانه نرویون ساخته شده است. طراح این پل، **سانتیاگو کالاتراوا**(Santiago Calatrava) است. این پل در سال ۱۹۹۷ به بهره برداری رسید.

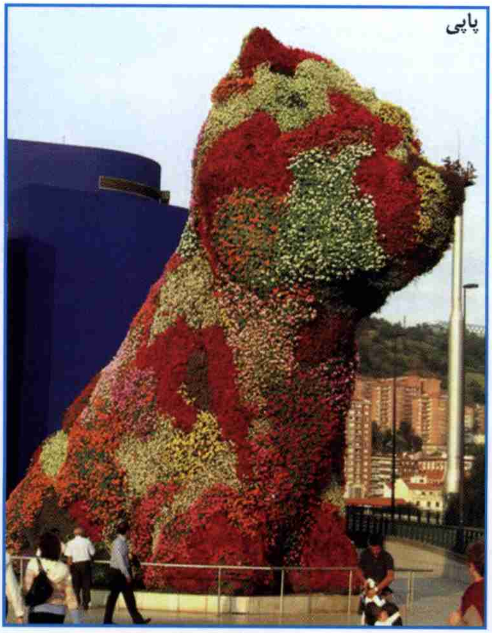
نوا(Nueva Plaza) میدان معروف شهر است. سبک آن، نئوکلاسیک است و در سال ۱۸۲۱ ساخته شده است. در اطراف میدان، ساختمان‌هایی با نماهای قوس دار و کمانی شکل وجود دارد.

کلیسای جامع

خانهٔ اپرای آریاگا

موزه گوگنهایم

موزه گوگنهایم

پاپی

مالاگا(Malaga)

بندر مالاگا در جنوب اسپانیا و مرکز ایالت مالاگاست درکنار دریای مدیترانه و نزدیک به جبل الطارق. این بندر، مکانی تفریحی و یکی از بنادر مهم تجاری اسپانیاست. شکر، شراب، الیاف کتانی و صنایع شیمیایی، از صنایع مهم این شهر هستند. دانشگاه مالاگا در سال ۱۹۷۲ تأسیس شده است. شهر قدیمی مالاگا را مهاجران فونیشین (Phoenician) (گروهی از مردم از کشورهای سواحل شرقی دریای مدیترانه که در اوایل ۱۱۰۰ به اسپانیا آمدند) ایجاد کردند؛ بعدها به دست کارتا جینین(Carthaginian)، رومیان و سپس به دست مسلمانان افتاد. در زمان حکومت رومیان و مسلمانان به یک پایگاه نظامی قوی و مقتدر تبدیل شد. در سال ۱۴۸۷ به دست مسیحیان اسپانیایی افتاد و از ۱۸۱۰ تا ۱۸۱۲ تحت کنترل فرانسه بود. جمعیت این شهر در سال ۲۰۰۶، ۱/۰۷۴/۰۷۴ نفر بوده است.

مالاگا آب و هوایی نسبتاً گرم دارد. در زمستان، حداقل دما به حدود ۱۲ درجه می رسد و حداکثر دما در تابستان از ۳۰ درجه هم بیشتر می شود. رطوبت هوا در تابستان، کم است و تحمل گرما راحتتر. دمای مناسب هوا در زمستان و پائیز، باعث جلب مسافران زیادی به این شهر می شود؛ چون چنین هوایی در فصل سرما در کمتر جایی از اروپا پیدا می شود. متوسط بارندگی سالانه در مالاگا ۵۲۶ میلیمتر است. بیشترین بارندگی در پاییز و ماه های نوامبر و دسامبر (آبان-آذر) و کمترین بارندگی در تابستان و ماههای جولای و آگوست(تیر– مرداد) رخ می دهد.

پابلو پیکاسو(Pablo Picasso) و **آنتونیو باندراس** (Antonio Banderas) در این شهر به دنیا آمده‌اند. از بناهای تاریخی این شهر می‌توان به کلیسای جامع قرن ۱۶ اشاره کرد. میدان گاوبازی شهر نیز جالب توجه گردشگران است.

آلکازابا (Alcazaba) یکی از استحکامات نظامی به جا مانده از دوران مسلمانان است. تاریخ ساخت اولیهٔ آن به قرن هشتم میلادی بر می گردد؛ اما بیشتر بنای آن در اواسط قرن ۱۱ ساخته شده.کنار در ورودی آن، بقـایای تئاتر رومیـان را هم می‌توان دید که مربـوط به قـرن دوم است. این دژ بر روی تپه‌ای در مرکز شهر ساخته شده است.

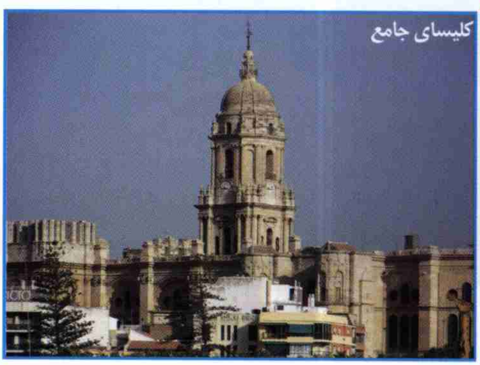

موزه پابلو پیکاسو

آلکازابا

کلیسای جامع

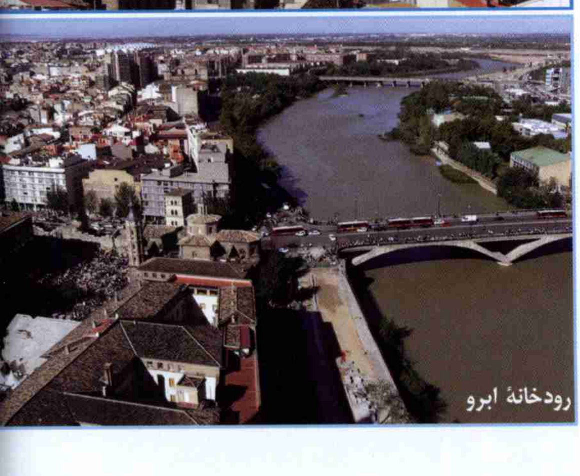
زاراگوزا (Zaragoza)

شهری در شمال شرقی اسپانیا، مرکز نواحی آراگون و ایالت زاراگوزا در کنار رودخانهٔ ابرو است. جمعیت آن در سال ۲۰۰۶، حدود ۷۳۱/۸۰۳ نفر است و از این نظر، پنجمین شهر اسپانیاست.

ارتفاع شهر از سطح دریا ۱۹۹ متر است و در محل تقاطع شهرهای مادرید، بارسلونا، والنسیا و بیلبائو واقع است. آب و هوای این شهر، مدیترانه ای است. میانگین بارش باران سالانه در زاراگوزا کم و حدود ۳۱۰ میلیمتر است که بیشتر در بهار می بارد. معمولاً تابستان آن با خشکسالی همـراه است. در تابستان ها دمای هوا به ۴۰ درجهٔ سانتیگراد هم می رسد. دمـای هـوا در زمستان، معمـولاً بین ۱۰ تا صفـر درجهٔ سانتیگـراد است. کارخانجـات اصلـی این شهـر، نسـاجی، تولید ماشینهای کشاورزی، سیمان، شیشه و صنایع غـذایی است. شعبه‌ای از کارخانهٔ اُپـل (General Motors Opel) در سـال ۱۹۸۲ در فیگـورویلا (Figueruelas) روستایی نزدیک این شهر تأسیس شد. شرکتهای تجاری معروف این شهر، ساسکا ، سی.ای.اف (CAF),(Lacasa) وسایکا (SAICA) هستند. یکی از پایگاههای اصلی نیروی هوایی اسپانیا در زاراگوزا است. در این شهر، ادارات مرکزی مهم و اصلی ارتش اسپانیا متمرکز شده اند.

رودخانهٔ ابرو

در۲۰ مهر(۱۲ اکتبر) جشنوارهٔ پیلار(Las Fiesta de Pilar) در این شهر برگزار می شود که ۹ روز ادامه دارد.

تیم فوتبال این شهر، رئال زاراگوزا(Real Zaragoza) است که ۶ بار در مسابقات لیگ اسپانیا قهرمان شده است.

مناطق دیدنی شهر:

مهمترین موزهٔ شهر، موزهٔ هنر(Fine Art) است که آثار هنرمندان زیادی در آن به نمایش گذاشته شده. موزهٔ کامن آزنار(Camon Aznar) نیز از موزه های معروف شهر است.

الجعفریه(Aljaferia) یک دژ نظامی است که در نیمهٔ دوم قرن ۱۱ ساخته شده است. قدیمیترین بنای قصر، برج تروبادور(Troubadour) است.

کلیسای جامع شهر، لاسئو (La Seo) جزو میراث فرهنگی جهانی یونسکوست. این کلیسا در قصر لاسئو قرار دارد.

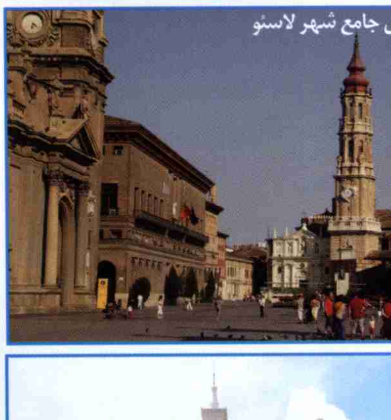
کلیسای ال پیلار(El Pilar) یکی از دو کلیسای کوچک باسیلیک(نوعی کلیسا با سبک معماری رومنها که معمولا مستطیل شکلند) زاراگوزا است.

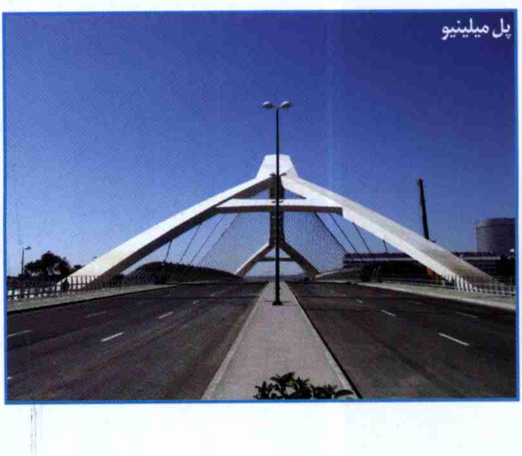

یه

ی جامع شهر لاسئو

پل میلینیو

جزایر قناری(Canary Islands)

جزایر قناری از مجمع الجزایر کشور اسپانیا است که متشکل از ۷ جزیره اصلی و تعدادی جزیرهٔ فرعی آتشفشانی است در اقیانوس اطلس. این جزایر در ساحل شمال غربی آفریقا و غرب کشور مراکش واقعند و نواحی خود مختار اسپانیا هستند. اسم این مجمع الجزایر، از ریشهٔ لاتین (Insula Canaria) به معنی جزایر سگها گرفته شده است.

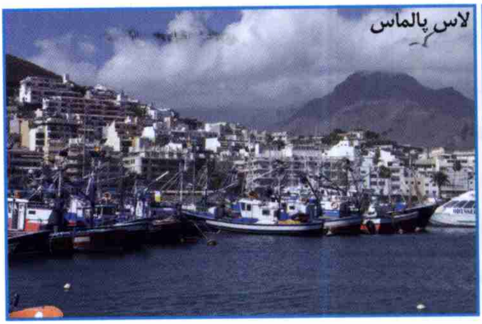
ردیف	جزیره	پایتخت
۱.	گران کاناری Gran Canaria	لاس پالماس Las Palmas de Gran Canaria
۲.	تنریف Tenerife	سانتاکروز دِ تنریف Santa Cruz de Tenerif
۳.	لانزاروت Lanzarote	آرسیف Arrecife
۴.	لاپالما La Palma	سانتا کروز دِ لا پالما Santa Cruz de La Palma
۵.	لاگومرا La Gomera	سان سباستین دِ لا گومرا San Sebastian de La Gomera
۶.	ال هیرو EL Hierro	والورد Valverde
۷.	فوئرتونتورا Fuerteventura	پورتودل روساریو Puerto del Rosario
۸.	کالتودی سبو Caleto de Sebo	لاگراسیوسا La Graciosa

آب و هوای این جزایر، معتدل و مرطوب و برخی خیلی خشک است. از ۱۳ پارک ملی اسپانیا ۴ تا در جزایر قناری واقعند :

ردیف	پارک ملی		جزیره
۱.	پارک کالدرا د تابورینت	*(Caldera de Taburiente)*	*La Palma*
۲.	پارک گاراجونای	*(Garajonay)*	*La Gomera*
۳.	پارک تیده	*(Teide)*	*Tenerife*
۴.	پارک ملی تیمانفا	*(Timanfay)*	*Lanzarote*

لاس پالماس

منطقه خود مختار و آزاد جزایر قناری، شامل دو ایالت است به نامهای لاس پالما و سانتاکروزدو تنریف و تمامی این هفت جزیرهٔ اصلی را شورای جزیره به نام **کابیلدو اینسولار** (Cabildo insular) اداره می‌کند. این جزایر، ۱۳ کرسی در مجلس سنای اسپانیا دارند. موز و توتون از موادی هستند از این جزایر به اروپا و آمریکا صادر می‌شود. در جزیرهٔ قناری انواع متنوعی از گیاهان وجود دارد. پرندگان این منطقه برخی ویژگیهای پرندگان اروپایی و بعضی از انواع آفریقایی را دارند.

تنریف

لاس کریستینس

جمعیت این جزایر(۲۰۰۶)، حدود ۱.۹۹۵۸۳۳ نفر و وسعت آن، ۲۶۸ کیلومترمربع است. گردشگری، از صنایع مهم و اصلی جزایر قناری است. این جزایر، از مناطق مهم توریستی دنیا هستند. در سال۲۰۰۵، حدود ۹.۲۷۶.۹۶۳ نفر از این جزایر دیدن کرده اند.

بزرگترین جزیره در میان هفت جزیرهٔ اصلی جزایر قناری در اقیانوس اطلس درکنارهٔ ساحلی آفریقا، تنریف است. جمعیت این جزیره(۲۰۰۶) حدود ۸۵۲.۹۴۵ نفر است. مرکز تنریف، سانتا کروز(Santa Cruz) است که دومین شهر بزرگ این مجمع الجزایر است.

جزیرهٔ تنریف نیز مانند دیگر جزایر قناری، آتش فشانی است. آتشفشان تیده (Teide) در تنریف، بلندترین کوه اسپانیا و سومین آتشفشان بزرگ دنیاست. این جزیره از لحاظ آب و هوایی به دو ناحیه: ناحیهٔ با آب و هوای خشک در جنوب و ناحیهٔ با آب و هوای مرطوب در شمال تقسیم می شود.

در سال ۲۰۰۵، تنریف، ۳.۴۴۲.۷۸۷ نفر مسافر داشته است. طبق آمار به دست آمده از مرکز آمار جزایر قناری ایستاک (ISTAC) در سال ۲۰۰۵ بیشتر گردشگران از ایالات متحدهٔ آمریکا و حدود ۱.۶۰۰.۰۰۰ نفر بوده‌اند. پس از آن، آلمان، بلژیک و هلند بیشترین گردشگر را به این جزایر فرستاده اند. نواحی جنوبی، گردشگران بیشتری به خود جذب می کنند و علتش آب و هوای گرمتر و خشکتر آن و تفریگاه و استراحتگاه‌های بسیار عالی و مدرن آن منطقه است؛ از جمله: پلایا دو لاس امریکا (Playa de las Americas) و لاس کریستینس(Los Cristainos).

تنریف

کتابخانه ها

کتابخانهٔ ملی مادرید را فیلیپ پنجم در سال ۱۷۱۲ به عنوان کتابخانهٔ سلطنتی تأسیس کرد. این کتابخانه بزرگترین کتابخانهٔ اسپانیا و شامل بیش از ۶ میلیون جلد کتاب است.

کتابهای کمیاب، نقشه ها، آثار چاپی، و رمانهای معروف سروانتس از مجموعه‌های خاص این کتابخانه‌اند.

کتابخانهٔ تالار قصر سلطنتی(تأسیس ۱۷۶۰) در مادرید نیز آثار کمیابی از قرن ۱۶ به همراه مجموعه هایی از دست نوشته‌ها و آثار موسیقی در خود جای داده است.

یکی دیگر از کتابخانه‌های کامل اسپانیا کتابخانهٔ دانشگاه کامپلوتنس(Complutense) در شهر مادرید است. این کتابخانه در سال ۱۳۴۱ تأسیس شده و ۱.۷ میلیون نسخه کتاب و بیش از ۲۷۰.۰۰۰ جزوه و رساله دارد.

کتابخانهٔ اسوریال(Escorial) در نزدیکی مادرید به دلیل داشتن مجموعه‌ای از کتابهای نادر و کمیاب، معروف است. علاوه بر کتابخانه‌های فوق، کتابخانه‌های تخصصی و عمومی بسیاری در اسپانیا وجود دارد. آرشیو کتابخانهٔ کلیسای جامع شهر در تولدو به خاطر مجموعه هایی از ۳۰۰۰ دست خط مربوط به قرون ۸ و ۹ میلادی و بیش از ۱۰/۰۰۰ سند مربوط به قرن ۱۱ معروف است

مـوزه‌ها

یکی از بزرگترین مجموعه‌های هنری دنیا در موزهٔ دل پرادو(Del Prado) شهر مادرید نگهداری می‌شود. در این موزه، آثاری از ال گریکو (EL Greco)، ولازکوز (Velazquez) (نقاش اسپانیایی) ، بارتولوم استبان موریلو(Bartolome Esteban Murillo) و گویا(Goya)، نقاشان ایتالیایی از جمله ساندرو بوتیچیلی (SandroBotticili) و تیتیان(Titian) و نقاش هلندی، رامبراند (Rem Brandt) و آثار بسیاری هنرمندان دیگر وجود دارد. مـوزهٔ ملی و مرکز هنر رناسوفیا (Reina Sofia) موزهٔ هنر معاصری است به نام ملکهٔ وقت. سفالگری، زربفت کاری، کنده کاری های تزیین شده را در موزهٔ ملی باستان شناسی مادرید می توان دید.

موزهٔ ملی قوم شناسی مادرید، مربوط به مستعمرات قبلی اسپانیا از جمله گینهٔ استوایی، فیلیپین و بولیوی است. دو موزهٔ دیگر نیز در مادرید وجود دارند: موزهٔ علوم طبیعی و موزهٔ ملی بازآفرینی آثار هنری. در بارسلونا نیز موزه‌های مختلفی می‌توان دید؛ از جمله: موزهٔ دریایی و موزهٔ باستان شناسی که مجموعهٔ وسیعی از هنر رومیان، یونانیها، ویزیگوتها، و اقوام ماقبل تاریخ در آن هست. در اواخر ۱۹۹۷، موزه هنر **گوگنهایم** در شهر بیلبائو و در کنار ساحل رود نرویون بیلبائو افتتاح شد.

مشاهیر

۱. سنت ایزیدور(٦٣٦- ٥٦٠) (Saint Isidore)

اسقف، دایره المعارف نویس و مورخ اسپانیایی است که در سویل یا کارتاژنا متولد شده است. برجسته ترین اثرش، دایره المعارف علم اشتقاق لغات بود.

۲. ال سید: رودریگو دیاز دو ویوار (۱۰۹۹- ۱۰٤٤) (El Sid-Rodrigo Diaz de Vivar)

او یک قهرمان اسپانیایی است که در بورگوس زاده شد و پس از آنکه مسلمانان به او لقب السیّد(آقا) دادند به ال سیّد شهرت یافت. بزرگترین دست آورد او فتح والنسیا در سال ۱۰۹۴ بود.

۳.خوان پونسی دلئون (۱۵۲۱ - ۱٤٦۰) (Juan Ponce de Leon)

کاشف اسپانیایی که در سان سرواس (San Servos) والادولید متولد شد. او در دومین سفر اکتشافی کریستف کلمب در سال ۱۴۹۳ وی را همراهی کرد؛ در سال ۱۵۱۰ پورتوریکو را دید و اولین اروپایی بود که در سال ۱۵۱۳، فلوریدا را کشف کرد.

٤. واسکو بالبوآ(۱٤٧٥ -۱۵۱۷) (Vasco Balboa)

کاشف اسپـانیایی که در شهرجـرس دلـوس کابلروس (Jeres de Los Caballeros) متولد شد. او در سال ۱۵۱۳، نخستین اروپایی بود که با گذشتن از کانال پاناما موفق به دیدن اقیانوس آرام شد.

۵. هرناندو دسوتو(۱۵۴٦ - ۱۴۹٦) (Hernando de Soto)

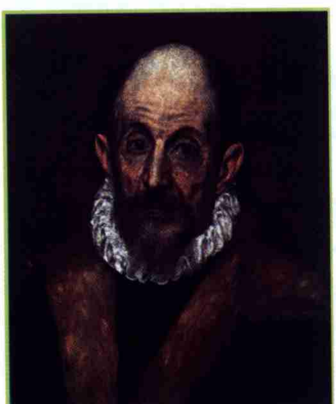

سیاح و کاشف اسپانیایی است که در سال ۱۵۱۹ به آمریکای مرکزی سفر کرد و در سال ۱۵۲۸ شبه جزیرهٔ یوکاتان را کشف کرد. او در سال ۱۵۳۰ به اتفاق فرانچسکو پیزارو (Francisco Pizarro) سفر خویش را به سوی پرو آغاز کرد که تا سال ۱۵۳۵ طول کشید. درسال ۱۵۳۸ فرماندار کوبا و فلوریدا شد. دسوتو در سال ۱۵۳۹، اولین اروپایی بود که رود می سی سی پی (Mississippi) را کشف کرد.

٦. فرانچسکو کورونادو(۱۵۵٤-۱۵۰۰) (Frencisco Vasquez de Coronado)

کاشف و دریانورد اسپانیایی و متولد سالامانکا است. او به قصد یافتن طلا در سال ۱۵۳۵، سفر دریایی خویش را به دنیای جدید (قاره آمریکا) آغاز کرد. در سال ۱۵۴۰ به اتفاق چند صدنفر از افرادش از خلیج کالیفرنیا حرکت کرد و پس از مدتی، قسمت جنوبی ایالت متحدهٔ آمریکای فعلی را کشف کرد و تا کلرادو پیش رفت. کورونادو در کشف طلا هیچ توفیقی نداشت؛ ولی نحوهٔ استفاده از اسب را به سرخ پوستان آموخت.

۷. ال گریکو(۱٦۱٤ - ۱٥٤۱) (El Greco)

نقاش، مجسمه ساز و طراح اسپانیایی که در کاندیا (Candia) واقع در کرت(Crete) متولد شد. او در سال ۱۵۶۶ به ونیز رفت و تا سال ۱۵۷۰ در آنجا ماند. تدفین کنت اورگاز(The Burial of Count Orgaz) از آثار معروف اوست.

۸. سنت جان(۱۵۴۲- ۱۵۹۱) (Saint John of the Cross)

عارف اسپانیایی است که در فونتیوروس(Fontiveros) واقع در آویلا به دنیا آمد. در سال ۱۵۷۷ در تولدو زندانی شد. او در طول حیاتش، اشعار متعددی سرود که از آن جمله می توان به سرود روحانی اشاره کرد. سنت جان در سال ۱۷۲۶ در زمرهٔ مقدسان مسیحی درآمد و ۱۴ دسامبر، روز بزرگداشت وی تعیین شد. او یکی از سی و سه نفری است که لقب(Doctor of the church) معلم مسیحی برجسته را دارند.

۹.لوپ د وگا کارپیو(۱۵۶۲ - ۱۶۳۵) (Lope de Vega carpio)

شاعر و نمایشنامه نویس اسپانیایی است. شهرت او در ادبیات اسپانیایی بعد از سروانتس، از همه بیشتر است. او در زمان سلطنت فیلیپ دوم در مادرید متولد شد. از زندگی شخصی او تنها اطلاعاتی دربارهٔ ماجراهای عشقیش در درست است. با وجود زندگی پر ماجرا و گاه، رسوایش، گاهی اشخاص متنفذ و متمکن از نظر مالی به او کمک می کردند.. او سبک تراژدیک - کمیک داشت و مشهورترین آثارش، ستارهٔ سویل، عبادت صلیب، مسلّم در مقابل مشکوک و مستخدمهٔ بی شعور هستند.

۱۰.میگل سروانتس ساآودرا (۱۵۷۴-۱۶۱۶) (Miguel de Cervantes Saavedra)

شاعر و نویسنده و نمایشنامه نویس مشهور اسپانیایی که در آلکالا(در نزدیکی مادرید) پا به جهان گذاشت. به نظر اکثر منتقدان، او بهترین نویسندهٔ اسپانیاست. مشهورترین رمان او دن کیشوت است که شهرت جهانی دارد و از مشهورترین آثار ادبی تاریخ است.

۱۱. فرانسیسکو دوگویا (۱۸۲۸-۱۷۴۶)
(Francisco José de Goya y Lucientes)

گویا نقاش خلاق و حکاک اسپانیایی است که در فوئندتودوس (Fuendetodos) ، شهری کوچک در نزدیکی زاراگوزا به دنیا آمد. او در سال ۱۷۹۹ به خاطر مهارت و استعداد ویژه ای که در نقاشی داشت – خصوصاً در خلق پرتره – نقاش دربار پادشاه چارلز چهارم شد. از مشهورترین آثار گویا می توان به خانوادهٔ چارلز چهارم اشاره کرد.

۱۲. آنتونیو گودی (۱۹۲۶-۱۸۵۲)
(Antonio Gaudí)

معمار اسپانیایی که در کاتالونیای جنوبی متولد شد. در سال‌های ۱۸۷۷-۱۸۷۳ در دانشگاه اسکولای اسپانیا به تحصیل معماری مشغول بود. پس از ۵ سال کار عنوان معمار را در سال ۱۸۷۸ کسب کرد. در حالیکه الیس روجنت(Elies Rogent) ادعا کرد: " کسی چه می داند آیا ما این عنوان را به یک دیوانه داده‌ایم یا یک نابغه، زمان خواهد گفت. " گودی معماری متعلق به جنبش مدرن گرایی هنری و به خاطر روش منحصربفرد و طراحی های بسیار عالی اش مشهور بود. مهمترین آثار وی عبارتند از: کلیسای ساگرادافمیلیا- کازامیلا- پارک گوئل

۱۳. ایزاک آلبینز ، (۱۹۰۹ - ۱۸۶۰)
(Isaac Albenis)

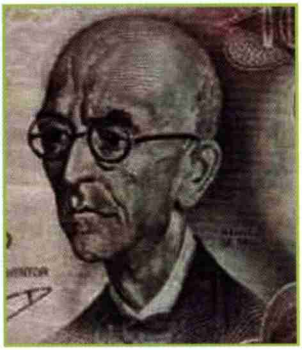
پیانیست و آهنگساز اسپانیایی که در کامپرودون واقع در کاتالونیا به دنیا آمد و بیشتر به خاطر آثار پیانویش که برای موسیقی محلی اسپانیا تنظیم کرده است، شهرت دارد.

۱۴.خواکین آلوارز کوئین ترو (۱۹۴۴ - ۱۸۷۳)
(Joaquin Alvarez Quintero)

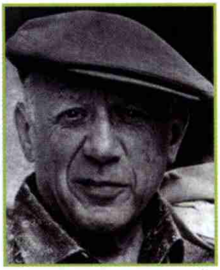
نمایشنامه نویس اسپانیایی متولد شهر اوترتا (Utreta). او بیش از ۵۰ نمایشنامهٔ رمانتیک نوشته است و به شدت، تحت تأثیر برادرش سرافین (Serafin) بود و در واقع، پا جای پای او نهاد.

۱۵. مانوئل د فالا(۱۹٤٦ - ۱۸۷٦) (Manuel De Falla)

آهنگساز اسپانیایی که در کادیز(Cadiz) زاده شد و در بوئنس آیرس از دنیا رفت. او برای احیای موسیقی ملی اسپانیا تلاش بسیار کرد. از برجسته ترین آثارش می‌توان به کلاه سه گوشه(۱۹۱۹) اشاره کرد. فالا در زمان جنگهای داخلی اسپانیا در سال ۱۹۳۹ به آرژانتین مهاجرت کرد و تا آخر عمر، آنجا ماند.

۱٦. پابلو پیکاسو(۱۹۷۳- ۱۸۸۱) (Pablo Picasso)

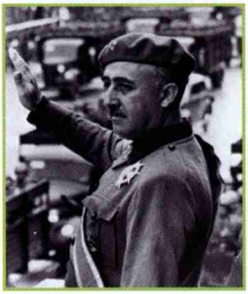
نقاش اسپانیایی و فرزند یک معلم هنر در شهر پابلورو‌ییز در ایالت مالاگا است. او ابتدا نقاشی را از پدر آموخت و سپس برای تحصیل هنر به مادرید رفت. اولین سفر او به پاریس در سال ۱۹۰۰ بود. در سال ۱۹۰۴ میلادی از بارسلون به پاریس مهاجرت کرد. او تحت تأثیر هنر مجسمه سازی آفریقا و نقاشیهای کودکان، شیوۀ نوینی در نقاشی بنیان نهاد و در سال ۱۹۳۷ مشهورترین اثر خود گرنیکا(Guernica) را خلق کرد. پیکاسو در خلال جنگ جهانی دوم در پاریس اقامت کرد. مهمترین آثار او الهام گرفته از جنبش هنری مدرن کوبیسم(Cubism) ، کولاژ (Collage) و در مجسمه سازی، پیکره هم بند(تلفیق مواد مختلف) است. به اعتقاد بسیاری، او مهمترین هنرمند قرن بیستم است

۱۷. سالوادور مادار‌یاگا (۱۹۷۸-۱۸۸٦)
(Salvador de Madariaga y Roja)

دیپلمات و نویسندۀ اسپانیایی است. او در کورونا زاده شد. بعدها به مخالفت با رژیم فرانکو برخاست. از سال ۱۹۳٦ تا ۱۹۷٦ در تبعید به سر می برد و در طول دوران نویسندگیش آثار متعددی در مورد تاریخ اسپانیا و آمریکا نوشت.

۱۸.فرانسیسکو فرانکو(۱۹۷۵ - ۱۸۹۲) (Francisco Franco)

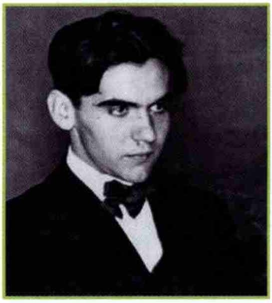
ژنرال و دیکتاتور اسپانیایی است. او در اِل فرول(El Ferrol) واقع در گالیسیا متولد شد. در سال ۱۹۳۴، شورش معدنچیان آستوریاس را رهبری کرد. در سال ۱۹۳۵ به ریاست ستاد ارتش اسپانیا رسید و در سال ۱۹۳۶ در توطئه علیه دولت جبههٔ ملی شرکت کرد و فرماندهی نیروهای شورشی را به عهده گرفت. ژنرال فرانکو از سال ۱۹۳۶ تا ۱۹۳۹ رهبری ملی گرایان را به عهده داشت و آنها را به پیروزی رساند و حکومت استبدادی را در اسپانیا بنیان نهاد و تا پایان عمر در رأس قدرت باقی ماند. او در طی جنگ جهانی دوم، سیاست عدم مداخله در جنگ را برگزید و طی دههٔ ۱۹۵۰ به خاطر داشتن خط مشی ضدکمونیستی، روابطی حسنه و صمیمی با کشورهای غربی برقرار کرد. ژنرال فرانکو در سال ۱۹۶۹ وصیت کرد که پس از مرگش خوآن کارلوس نوهٔ آخرین پادشاه اسپانیا قدرت را در اختیار بگیرد و اسپانیا مجدداً به کشوری سلطنتی مبدل شود.

۱۹. خوان دلا سیروا (۱۹۳۶ -۱۸۹۵) (Juan de la Cierva)

مهندس و خلبان اسپانیایی که برای اختراع هواپیما بسیار کوشید و در نهایت توانست پرهٔ جلو برندهٔ هلیکوپتر را اختراع کند.

۲۰.فدریکو گارسیا لورکا (۱۹۳۶- ۱۸۹۸) (Federico Garcia Lorca)

شاعر و نمایشنامه نویس اسپانیایی که در فوئنته واکوئه رز (Funete Vaqueros) به دنیا آمده. سرودها (۱۹۲۷) و کولی آواز خوان (۱۹۳۵) از آثار معروفش هستند. او در سن ۳۸ سالگی، طی جنگهای داخلی اسپانیا به دست پارتیزانها کشته شد.

۲۱. داماسو آلونسو(۱۹۹۰-۱۸۹۸) (Damaso Alonso)

شاعر، زبانشناس و ادیب اسپانیایی که تولد و مرگش در شهر مادرید بود. بچه‌های خشم(۱۹۴۴)، زیباترین و مشهورترین کتاب شعر این شاعر اسپانیایی است.

۲۲.لوییس بونوئل(۱۹۸۳ - ۱۹۰۰) (Luis Bunuel)

کارگردان اسپانیایی که در شهر کالاندا (Calanda) متولد شد و از بین فیلمهایی که کارگردانی کرده، می توان به موارد زیر اشاره کرد: ویریدیانا۱۹۶۱ (Viridiana)، طلسم خرد و احتیاط طبقه بورژوازی ۱۹۷۲ (The Discreet Charm of the Bourgeoisie). او بیشتر در فرانسه و مکزیک کار کرده است. بونوئل از مشهورترین کارگردانان فیلم های تاریخی است.

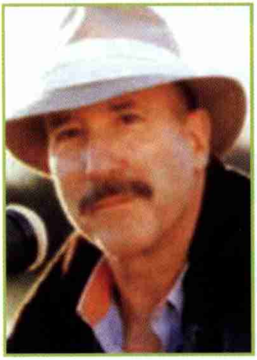
۲۳.سالوادور دالی (۱۹۸۹ - ۱۹۰٤) (Salvador Dali)

نقاش، نویسنده، فیلمساز، طراح و یکی از چهره ای اصلی جنبش سورئالیسم است. او در فیگوئیراس(Figueres) کاتالونیا در نزدیکی بارسلونا زاده شد. استعداد فوق العاده اش او را به یک شخصیت جهانی تبدیل کرد. در سال ۱۹۲۹ به پاریس رفت. هنگام جنگ جهانی دوم در ۱۹۴۰، اروپا را به مقصد ایالات متحده آمریکا ترک کرد و در ۱۹۴۸ دوباره به اسپانیا بازگشت.

از مشهورترین آثارش می توان به تابلوی دوام حافظه(۱۹۳۱) اشاره کرد که اکنون در موزهٔ نیویورک نگهداری می شود.

۲٤. نستور آلموندروس(۱۹۹۲-۱۹۳۰) (Nestor Almendros)

فیلمبردار اسپانیایی است که در بارسلون به دنیا آمد و تحصیلات خود را در ایتالیا و کوبا به پایان رساند. او و خانواده اش از اواخر دهۀ ۱۹۵۰، مقیم کوبا شدند و نستور به همین دلیل تا دهۀ ۱۹۶۰ در خدمت انقلاب آن کشور به فعالیت پرداخت. او چندی بعد، از کوبا اخراج شد و به فرانسه رفت و از آن پس به تدریج، قدم در راه شهرت و موفقیت گذاشت و سرانجام در سال ۱۹۷۸ میلادی برای فیلمبرداری روزهای بهشتی جایزۀ اسکار گرفت. برخی از فیلمهای وی عبارتند از :

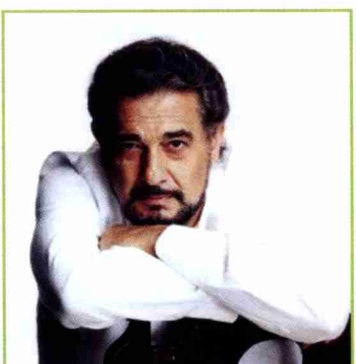
بچۀ وحشی(۱۹۶۹)؛ مردی که زنان را دوست داشت(۱۹۷۸)؛
آخرین مترو(۱۹۸۰)؛ داستانهای نیویورکی(۱۹۸۸).

۲۵.فرناندو آرابال(۱۹۳۲) (Fernando Arrabal)

نویسندۀ اسپانیایی که در شهر ملیا(Melilla) واقع در بخش شمال مراکش(متعلق به اسپانیا) متولد شد. او نمایشنامه های بسیاری برای تئاتر نوشته و جوایز بسیاری برده است. اصطلاح تئاتر وحشت، اولین بار در مورد آثار او به کار رفت که معمولاً شوک شدیدی به بیننده وارد می کنند.

۲٦. پلاسیدو دومینگو(۱۹٤۱) (Placido Domingo)

خوانندۀ مشهور اسپانیایی که در مادرید متولد شد و پس از مهاجرت به مکزیک در سال ۱۹۶۰، اولین برنامه اش را اجرا کرد. او به تدریج به شهرت و اعتبار دست یافت و یکی از برجسته ترین چهره های هنری جهان شد.

ردیف	فارسی	تلفظ	اسپانیایی
۱	صبح بخیر/ شب بخیر	بو اِنوس دیّاس/بو اِناس نوچس	*Buenos días / Buenas noches*
۲	سلام/ خداحافظ	اولا/اِدیوس	*Hola /Adiós*
۳	ملیت	ناسیونالیداد	*Nacionalidad*
۴	شغل	پروفِسیون	*Profesión*
۵	گذرنامه	پَسَپورتِه	*Pasaporte*
۶	کارت شناسایی	تَرخِتا دِ ایدِنتیداد	*Tarjeta de Identidad*
۷	ویزا	ویزادُ	*Visado*
۸	دعوتنامه	کارتا دِ اینویتاسیون	*Carta de Invitación*
۹	کشور/ شهر	پایس/سیوداد	*País/Ciudad*
۱۰	مبدا/ مقصد	اوریجِن/دِستینُ	*Origen/Destino*
۱۱	لغو/ تایید	کَنسِلار/آکِپتار	*Cancelar/Aceptar*
۱۲	بلیط	بی یِتِ	*Billete*
۱۳	کارت پرواز	وولو تَرخِتا	*Vuelo Tarjeta*
۱۴	شماره پرواز	نومِرُ دِ وولو	*Numero de vuelo*
۱۵	چمدان/ اسباب و اثاثیه	مالِتا/اِکیپاخ	*Maleta/Equipaje*
۱۶	بار	اِکیپاخ	*Equipaje*
۱۷	گمرک	ادوآنا	*Aduana*
۱۸	اطلاعات	اینفورماسیون	*Información*
۱۹	ورودی/خروجی	اِنترادا/سالیدا	*Entrada/Salida*
۲۰	نقشه شهر/ راه‌ها	ماپا دِ لا سیوداد/کَرِّتراس	*Mapa de la ciudad/Carreteras*
۲۱	بانک/ صندوق	بَنکو/کاخا	*Banco/Caja*
۲۲	پول/ کارت اعتباری	دینرو/تَرخِتا دِ کِردیتا	*Dinero/Tarjeta de crédito*
۲۳	عوارض/ مالیات	پیخِه/ایمپوئستو	*Peaje/Impuesto*
۲۴	سفارت/کنسولگری	اِمباخادا/کُنسولادو	*Embajada/Consulado*
۲۵	خیابان	کایِه	*Calle*
۲۶	فرودگاه	آِروپوارتو	*Aeropuerto*
۲۷	ایستگاه قطار	اِستاسیون دِ ترِن	*Estación de Trenes*
۲۸	ایستگاه مترو	پارادا دِ مِترو	*Parada de Metro*
۲۹	ایستگاه تاکسی	پارادا دِ تاکسی	*Parada de Taxi*

ردیف	فارسی	تلفظ	اسپانیایی
۳۰	ایستگاه اتوبوس	پارادا دِ بوس	*Parada de bús*
۳۱	قایق/کشتی	بارکوئیتو/بارکو	*Barquito/Barco*
۳۲	کرایه	الکوییلار	*Alquialr*
۳۳	خطر	پلیگرو	*Peligro*
۳۴	جاهای دیدنی	لوگارِس دِ اینتِرِس	*Lugares de Interés*
۳۵	آژانس مسافرتی	آخِنسیا دِ بیاخِس	*Agencia de Viaje*
۳۶	مسجد	مِزکوئیتا	*Mezquita*
۳۷	هتل	اُتِل	*Hotel*
۳۸	فرم ثبت نام	فورمولاریو	*Formulario*
۳۹	امضا	فیرما	*Firma*
۴۰	دستشویی	اِل اسِئوس	*El aseos*
۴۱	تلفن	تِلِفونو	*Teléfono*
۴۲	مرکز خرید	سِنترو دِ کومپراس	*Centro de compras*
۴۳	فروشگاه	تی اِندا	*Tienda*
۴۴	حراج/تخفیف	رِباخاس/دِسکوئنتو	*Rebajas/Descuento*
۴۵	ارزان/گران	باراتوُ/کاروُ	*Barato/Caro*
۴۶	هدیه	رِگالو	*Regalo*
۴۷	رستوران	رِستورانتِ	*Restaurante*
۴۸	گرسنه/تشنه	هَمبرِینتو/سِدیِنتو	*Hambriento/Sediento*
۴۹	راهنما/ مترجم	گویا/تراداکتور	*Guía/Traductor*
۵۰	صبحانه	دِس أیونو	*Desayuno*
۵۱	نهار	الموارسو	*Almuerzo*
۵۲	شام	سِنا	*Cena*
۵۳	لیست غذا	اِل مِنو	*El menú*
۵۴	نان	پَن	*Pan*
۵۵	آب/نوشابه	أگوا/ بیبدا	*Agua/*bebida
۵۶	ساندویچ	بُوکادیلّو	*Bocadillo*
۵۷	ماهی	پسکادو	*Pescado*
۵۸	گوشت گاو	کارنه دِ ترِنرا	*Carne de Ternera*

ردیف	فارسی	تلفظ	اسپانیایی
۵۹	گوشت بره	کارنه دِ کُوردِرُ	*Carne de Cordero*
۶۰	نوشابه غیرالکلی	بیبدا نو آلکولیا	*Bebida no Alcohólica*
۶۱	صورت حساب	لا کوانتا	*La cuenta*
۶۲	انعام	پروپینا	*Propina*
۶۳	پلیس	پولیسیا	*Policía*
۶۴	کمک/شکایت	آیودا/دِنونسیا	*Ayuda/Denuncia*
۶۵	مشکل/اتفاق	پروبلِما/اکسیدِنتا	*Problema/Accidente*
۶۶	بیمارستان	اوسپیتال	*Hospital*
۶۷	پزشک	مِدیکو	*Medico*
۶۸	داروخانه	فارماسیا	*Farmacia*
۶۹	دارو	مِدیسینا	*Medicina*
۷۰	بیمار	اِنفرمو/اِنفرما	*Enfermo/Enferma*
۷۱	تاریخ/ساعت	فِچا/اورا	*Fecha/Hora*
۷۲	دیروز/امروز/فردا	آیر/اوی/مانینا	*Ayer/Hoy/Mañana*
۷۳	یکشنبه	دومینگو	*Domingo*
۷۴	دوشنبه	لونِس	*Lunes*
۷۵	سه شنبه	مارتِس	*Martes*
۷۶	چهارشنبه	میئِرکولس	*Miércoles*
۷۷	پنجشنبه	خوئِبِس	*Jueves*
۷۸	جمعه	بیئِرنِس	*Viernes*
۷۹	شنبه	سابادو	*Sábado*
۸۰	بهار	پریمابِرا	*Primavera*
۸۱	تابستان	بِرانو	*Verano*
۸۲	پاییز	اوتونیو	*Otoño*
۸۳	زمستان	اینبیئِرنو	*Invierno*
۸۴	صفر	سِرو	*Cero*
۸۵	یک	اونو	*Uno*
۸۶	دو	دوس	*Dos*
۸۷	سه	تِرِس	*Tres*

ردیف	فارسی	تلفظ	اسپانیایی
۸۸	چهار	کوآترو	*Cuatro*
۸۹	پنج	سینکو	*Cinco*
۹۰	شش	سِئیس	*Seis*
۹۱	هفت	سیئِتِه	*Siete*
۹۲	هشت	اوچو	*Ocho*
۹۳	نه	نوئِبه	*Nueve*
۹۴	ده	دیئِس	*Diez*
۹۵	چپ/ راست/ مستقیم	ایسکی اِردا/دِرچا/رِکتو	*Izquierda/Derecha/Recto*
۹۶	عقب/ جلو	دِتراس/دِلانته	*Detrás/Delante*
۹۷	نزدیک/ دور	سِرکا/لِخوس	*Cerca/Lejos*
۹۸	بزرگ/ کوچک	گِرَند/پکنیو	*Grande/Pequeño*
۹۹	کم/ زیاد	پوکو/موچو	*Poco/Mucho*
۱۰۰	خوب/ بد	بوانو/مالُو	*Bueno/Malo*
۱۰۱	باز/ بسته	آبی اِرتو/سرآدُو	*Abierto/Cerrado*
۱۰۲	سرد/گرم	فِریو/کالی اِنتِ	*Frío/Caliente*
۱۰۳	پر/خالی	یِنو/باسیو	*Lleno/Vacío*
۱۰۴	دیر/ زود	تِمپرانو/تاردِ	*Tarde/Temprano*
۱۰۵	سبک/ سنگین	لیگرو/پِسادو	*Ligero/Pesado*
۱۰۶	شمال/ جنوب	نورتِه/سور	*Norte/Sur*
۱۰۷	شرق/ غرب	اِستِه/اواستِه	*Este/Oeste*
۱۰۸	تند/ کند	رَپیدو/لِنتو	*Rápido/Lento*
۱۰۹	روشن/ خاموش	اِنسِندیدو/اپاگادو	*Encendido/Apagado*
۱۱۰	بالا/ پایین	ارّیبا/آبَخوُ	*Arriba/Abajo*
۱۱۱	عمومی/ خصوصی	پابلیسیو/پریوادو	*Publico/Privado*
۱۱۲	بیرون/داخل	فوارا/اِن دِنترو	*En dentro/Fuera*
۱۱۳	آسان/دشوار	فَسیل/دیفیسیل	*Dificil/Facil*
۱۱۴	درست/اشتباه	کورِکتُو/اِرُنِ اوُ	*Erroneo/Correcto*
۱۱۵	خانم/ آقا	سِنیورا/سِنیور	*Señora/Señor*
۱۱۶	پدر/ مادر	پادِر/مادِر	*Padre/Madre*

اسپانیایی	تلفظ	فارسی	ردیف
Hermana/Hermano	اِرمانا/اِرمانو	خواهر/ برادر	۱۱۷
Chica/Chico	ایخا/ایخو	دختر/ پسر	۱۱۸
Esposo	اِسپوسو	شوهر	۱۱۹
Esposa	اِسپوسا	همسر	۱۲۰
Compañero/Colega	کولِخا/کومپانِرو	همکار	۱۲۱
Carné de conducir	کارنِت دِ کُندوسیر	گواهینامه رانندگی	۱۲۲
Avión	آبیون	هواپیما	۱۲۳
Tienda	تی اِندا	مغازه	۱۲۴
Correos	کورآوس	پست	۱۲۵

اسپانیایی	تلفظ	فارسی	ردیف
Como esta usted?	کومو اِستا اوستِد	حال شماچطور است ؟	۱
Gracias	گرَسیاس	متشکرم	۲
Por favor	پور فابوُر	لطفاً	۳
Lo siento/Perdón	لُ سِینتو/پِردون	متاسفم / ببخشید	۴
Cual es tu nombre?	کوال اِس تو نُمبرِ	اسم شما چیست ؟	۵
Me llamo....	می یامو	اسم من .... است.	۶
Encantado de conocerle	اِنکانتادُو دِ کُونوسِرله	از آشنایی با شما خوشوقتم .	۷
De donde es usted?	دِ دوندِه اِس اوستِد	اهل کجا هستید ؟	۸
soy desde	سوی دِس دِ ...	من اهل ....هستم	۹
como viejos son usted?	کُو مو ویِجُس سُن اوستِد	چند سال دارید ؟	۱۰
Tengo.... Años	تِنگو ... آنیوس	من ... سال دارم .	۱۱
No le entiendo	نُو اِن تی اِندُو	متوجه نمی شوم .	۱۲
No puedo hablar espanol	نُو پوئِدو هَبلَر اِسپانول	من اسپانیایی بلد نیستم.	۱۳
Cuanto es ?	کوآنتو اِس	قیمت آن چقدر است ؟	۱۴
Cuanto tengo que pagar por	کوآنتو تِنگو کو پاخار پور	چقدر باید بابت .... بپردازم؟	۱۵

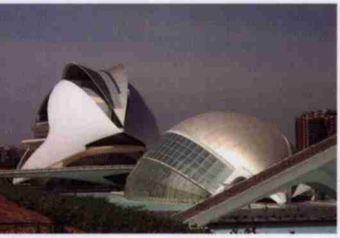
ردیف	فارسی	تلفظ	اسپانیایی
۱۶	مستقیم بروید	سیگا رِکتو	*Siga recto*
۱۷	من ... را گم کرده ام.	هی پردیدو	*He perdido*
۱۸	من گم شده ام .	اِستوی پردیدو	*Estoy perdido*
۱۹	......خراب است.	نو فونسیونا	*.... No funciona*
۲۰	به (این) در اسپانیایی چه می گویند ؟	کومو یامان اِستو اِن اِسپانول	*Como llaman a esto en espanol*
۲۱	کجاست ؟.....	دونده اِستا	*Donde esta?*
۲۲	چه وقت ؟	کوآندو	*Cuando?*
۲۳	آیا اتاق خالی دارید ؟	تیه نِه ن آبیتاسیون لیبرو	*Tiene habitación libre?*
۲۴	اجاره آن هرشب چقدر است ؟	کوآنتو کواستا لا نوچه	*Cuanto cuesta la noche?*
۲۵	آیا ممکن است این فرم را پر کنید؟	پوئدِ رِینار اِسته فورمولاریو	*Puede rellenar este formulario?*
۲۶	نرخ تبدیل چقدر است؟	کوآنتو اِس اِل کامبیو	*Cuanto es el cambio?*
۲۷	کجا می توانم ارزم را تبدیل کنم؟	دونده پوئدو کامبیار می دینِرو	*Donde puedo cambiar mi dinero?*
۲۸	من برای کار/ تجارت/ تحصیل/ تعطیلات آمده ام.	هی وِنیدو پارا تراباخار/نِگوسیار/اِستودیار/واکاسیونِس	*He venido para trabajar/Negociar/ Estudiar/ vacaciones*
۲۹	جاهای دیدنی مهم کجا هستند؟	کوالِس سُن لُس لوگارِس دِ اینترِس مَس کُمونس	*Cuáles son los lugares de interes mas comunes?*
۳۰	چطور می توانم به ..... بروم ؟	کومو پوئدو ایر آ ...	*Como puedo ir a ...*
۳۱	ساعت چند است ؟	کِ اورا اِس	*Que hora es?*
۳۲	لطفا کمکم کنید!	آیودِم پور فابور	*Ayúdenme por favor*
۳۳	این به چه معنا است؟	کِ سیگنیفیکا اِسه	*Que significa esto?*
۳۴	من قدری پول خرد می‌خواهم	نِسِسیتو اون پوکو دِ موناس	*Necesito un poco de monedas*
۳۵	لطفاً یک تاکسی برایم بگیرید	پور فابور پوئدِ کُوخِرمِه اون تاکسی	*Por favor puede cogerme un taxi*
۳۶	لطفا همین جا نگهدارید	پور فابور پَرِ آکی	*Por favor pare aquí*
۳۷	معذرت می خواهم	پردون	*Perdone*

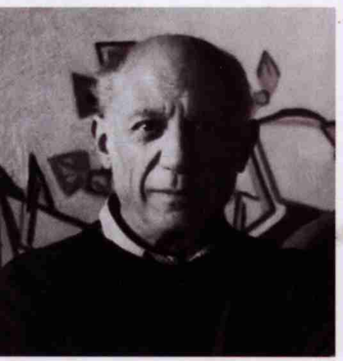
از همین مجموعه منتشر شد.

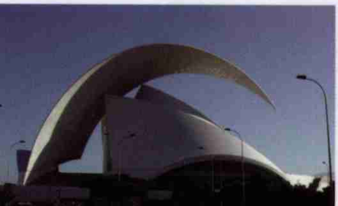

Introduction to World Countries

SPAIN

By: Mahmoud Reza Barazesh

Second Printing

ISBN 978-964-2839-43-8